

جگت ري شروعات تعارف

آي پويتر ڪتاب توريت شاستر ري پونج ڪتابون ۾ پيلڪو ڪتاب هي. شاستر را تموم گهڻا ڄاڻو ڪي هي ڪه توريت شاستر را پونج ئي ڪتاب لکڻ آڻو ايشور رو بونهو موسي هي. آي پويتر ڪتاب جگت رو شروع هوڻ، انسون ني ناوڻ هان پاپ هان ڏڪون ري شروعات ري باري ۾ سڻاوي هي. ايئي پويتر ڪتاب را بي خاص حصا هي.

(1) آڏيا 1 شون آڏيا 11 توڻي جگت ري شروعات، انسوني نسل ري شروعاتي تاريخ ري باري ۾ سڻايوڙو هي. ايئي آڏيا ۾ آدم، حوا، فائن، هابل، نوح هان موتي بوڏ هان بابل ري مينار ري باري ۾ سڻايوڙو هي. ايئي آڏيا ۾ آي پي سڻايوڙو هي ڪه پاپ ڪيڪر شروع هوپو.

(2) آڏيا 12 شون آڏيا 50 ۾ اسرائيلي قوم ري پاپ ڏاڏون ري باري ۾ سڻايوڙو هي. ائون ۾ پيلڪو ابراهيم هي، جڪو آڀري وشواس هان ايشور شون وفاداري ري ڪري مشهور هي. اوني شون پڇي ابراهيم ري ڏيڪري اضحاق هان پوتر ري يعقوب ري باري ۾ سڻايوڙو هي. يعقوب جڪي ني اسرائيل پي ڪي هي، اوني ري بارهون ڏيڪرون ري باري ۾ سڻايوڙو هي، جڪون شون اسرائيلي قوم را بارهي قبيلا نهيا. آخر ۾ يعقوب ري ڏيڪري يوسف ري باري ۾ خاص سڻايوڙو هي ڪه او ڪيڪر مصر ملڪ ۾ پڳو هان پڇي يعقوب هان اوني را بيجا ڏيڪرا پي مصر ملڪ ۾ گيا هان اوڻ ريوڻ لاگا.

خاص مضمون

25:2-1:1	ايشور رو جگت هان انسون ني ناوڻ
24-1:3	پاپ هان ڏڪون رو شروع
32:5-1:4	آدم شون نوح توڻي
32:10-1:6	نوح هان موتي بوڏ
9-1:11	بابل شهر رو مينار
32-10:11	سيم شون ابراهيم توڻي
29:35-1:12	ابراهيم اضحاق هان يعقوب
43-1:36	عيسو ري پڙهي
28:45-1:37	يوسف هان اوني را پائي
26:50-1:46	يعقوب هان اوني رو خاندان مصر ملڪ ۾

ايشور رو ڌرتي هان آڪاش ناوڻ

1 ايشور شروع شروع ۾ ڌرتي هان آڪاش ٺاهيا. 2 اوهي تيم ڌرتي بي ڊولي هتي هان اوهي ماڻي ڪئين ڪونهي هتو. چارئي پاسي رگو پوڻي هان تموم گهڻو اندارو هتو. ايشور ري آتما سڄي پوڻي ماڻي هر جگها هتي.

پيلڪو ڏن

ايشور رو اڃائي ني ناوڻ

3 پچي ايشور ڪهيو ڪم، ”اڃائو هووي.“ هان اڃائو هويو. 4 ايشور ڏينو ڪه اڃائو سٺو هي. پچي ايشور اڃائي ني انداري شون ڌار ڪينو. 5 ايشور اڃائي ني ڏن هان انداري ني رات ڪهيو. پچي شام هوئي، ساڪلي هويو هان اي پيلڪو ڏن هويو.

بيجو ڏن

ايشور رو آڪاش ني ناوڻ

6 پچي ايشور ڪهيو ڪم، ”پوڻي ري بچ ۾ ڪالي جگها هووي ڪه اونچلو پوڻي نيچلي پوڻي شون ڌار هووي.“ 7 هان ايئوج هويو. ايشور اونچلي پوڻي هان نيچلي پوڻي ري بچ ۾ ڪالي جگها ٺائي. 8 ايشور ڪالي جگها ني آڪاش ڪهيو. پچي شام هوئي، ساڪلي هويو هان اي بيجو ڏن هويو.

تيجو ڏن

ايشور رو شوڪي ڌرتي، شموندر هان بڻ ناوڻ

9 پچي ايشور ڪهيو ڪم، ”آڪاش رو هينلو پوڻي هيڪي جگها تي پيڙو هووي ڪه شوڪي جگها ڏيڪيجي.“ پچي ايئوج هويو. 10 ايشور شوڪي جگها ني ڌرتي ڪهيو هان جڪو پوڻي هيڪي جگها پيڙو هويو هتو، اوهي ني شموندر ڪهيو. پچي ايشور ڏينو هان اوهي ني سٺو لاگو. 11 پچي ايشور ڪهيو ڪم، ”ڌرتي تي هر نموني رو گاش، بيج آلا بٽيا هان قل ڏيوڻ آلا بڻ اڳي، جڪو آيري آيري جنس جهڙا قل ڏي هان اونون ۾ بيج هووي.“ هان ايئوج هويو. 12 پچي ڌرتي تي گاش هان بيج آلا بٽيا هان قل ڏيوڻ آلا بڻ اڳام، جڪون را بيج آيري آيري جنس جهڙا هتا. پچي ايشور ڏينو هان اوهي ني سٺو لاگو. 13 پچي شام هوئي، ساڪلي هويو هان اي تيجو ڏن هويو.

چوڻو ڏن

ايشور رو سورج، چندر هان تارا ناوڻ

14 پچي ايشور ڪهيو ڪم، ”آڪاش ۾ اڃائو ڪرڻ ري شارو ڪئين نشون هووي، جڪو ڏن هان رات ني ڌار ڪري هان جڪي شون ڏنون، مندون هان شالون ري خبر پڙي.“ 15 او آڪاش ۾ اڃائو ڏيوڻ ري شارو هووي ڪه اونون شون ڌرتي تي اڃائو هووي.“ هان ايئوج هويو. 16 ايئي نموني ايشور

ڏن ري شارو شُورج هان رات ري شارو چندر ناهيو هان اُوئي تارا پي ناهيا. 17 ايشور اُوئون شجون ني آكاش ۾ راکيا ڪه او ڌرتي تي اُجالو ڪري،
 18 اُوئون شون ڏن هان رات ري خبر پڙي هان اُجالو انداري شون ڌار ڪري. ايشور ڏينو هان اُوئي ني سُنو لاگو. 19 پڇي شام هوئي، ساڪلي هويو
 هان آي چوڻو ڏن هويو.

پونچيون ڏن

ايشور رو پوئي را جنار هان پڪي ناوڻ

20 پڇي ايشور ڪهيو ڪم، ”پوئي تموم گهڻي مڇيون هان پوئي ۾ ريوڻ آئون جنارون شون پريجي جاوي هان پڪي آڪاش ۾ اُڏي.“ 21 پڇي ايشور
 موتا موتا شُوندري جنار، مڇي هان نموني نموني را پوئي آلا نيا موتا جنار اُوئون ري جنس جهڙا ناهيا هان هر نموني را پڪي اُوئون ري جنس جهڙا
 ناهيا. ايشور ڏينو هان اُوئي ني سُنو لاگو. 22 پڇي ايشور اُوئون ني برڪت ڏي ڪهيو ڪم، ”آپري نسل بدائو هان شُوندرون رو پوئي پري چوڙو هان
 پڪي ڌرتي تي تموم گهڻا هوئي.“ 23 پڇي شام هوئي، ساڪلي هويو هان آي پونچيون ڏن هويو.

چهُون ڏن

ايشور رو ڌرتي را جنار هان انسون ناوڻ

24 پڇي ايشور ڪهيو ڪم، ”ڌرتي تي هر نموني را جنار، هر نموني رو مال، جهنگلي جنار هان نيا موتا شرڪڻ آلا جنار پيدا هوئي.“ هان اِنوج
 هويو. 25 پڇي ايشور هر نموني رو مال، جهنگلي جنار هان نيا موتا شرڪڻ آلا جنار ناهيا. پڇي ايشور ڏينو هان اُوئي ني سُنو لاگو. 26 پڇي
 ايشور ڪهيو ڪم، ”همي آبي انسون ني آپري روپ تي نائون هان او مڇيون، پڪيون، مال، هر نموني ري نني موئي جنارون هان سڄي ڌرتي مائي
 حڪومت ڪري.“ 27 پڇي ايشور انسون ني آپري روپ تي ناهيو هان اُوئون ني نر هان ناري ناهيا. 28 پڇي ايشور اُوئون ني برڪت ڏيني هان ڪهيو
 ڪم، ”بدتا رو هان سڄي ڌرتي مائي بڪري جائو هان سڄي شيون، يعني مڇيون، پڪيون هان سڄي جنارون مائي حڪومت ڪرو.“ 29 پڇي ايشور
 ڪهيو ڪم، ”هُون ٿونري کاوڻ ري شارو هر نموني رو ڌون، شاگ هان ڦل ڏيون هون 30 هان هُون سڄائي جنار، يعني سڄو مال هان جهنگلي
 جنار، سڄائي پڪي هان ڌرتي تي شرڪڻ آلا سڄائي جيُو، هر نموني را ڦل هان شاگ کاوڻ ري شارو ڏيون هون.“ هان اِنوج هويو. 31 پڇي
 ايشور جڪو ڪئين ناهيو هتو، او ڏينو ڪه تموم گهڻو سُنو هي. پڇي شام هوئي، ساڪلي هويو هان آي چهُون ڏن هويو.

شاتون ڏن

1 ايني نموني ڌرتي هان آڪاش هان هر هيڪ شئي رو ناهيڄڻ پورو هويو. 2 ايشور آپرو سڄو ڪوم پورو ڪيئو هان شاتون ڏن ووندو هويو.
 3 ايشور شاتون ڏن ني برڪت ڏيني هان اُوئي ني پويتر ڏن ڪهيو، ڪيونڪه اُوئي ڏن او آپري سڄي ڪوم شون ووندو هويو هتو.

ايشور رو آدم هان حوا ني ناوڻ

4 آي بات پرميشور ايشور ري آكاش هان ڌرتي ني ناوڻ شون پيچي ري هي. آي بات اوني تيم شروع هووي هي، 5 جڏي ڌرتي تي ڪو پي پوک هان گاش ڪونهي اگو هتو، ڪيونڪه پرميشور ايشور ڌرتي تي مي ڪونهي برشاڻو هتو هان بني ڪرڻ ري شارو ڪو انسون پي ڪونهي هتو. 6 ڌرتي شون سم نڪرتي، جڪي شون سڄي بني گيلي هوئي جاوتي.

7 پيچي پرميشور ايشور ڌرتي شون مٽي لي هان هيڪ آڌمي ناهيو هان اوني ري ناک ۾ زندگي رو شاش فوڪيوم تو او جيتو انسون هويو. 8 پيچي پرميشور ايشور اُوگوئي پاشي عدن ري علائقي ۾ هيڪ باگ لگايو هان اوني باگ ۾ آڌمي ني راکيو، جڪي ني اوني ناهيو هتو. 9 پرميشور ايشور باگ ري بني شون هر نموني را بن اُگايام، جڪون را قل ڪاوڻ هان جوڻ ۾ سُنا هتا. باگ ري بچ ۾ زندگي رو بن هان پلائي هان بچڙائي ري اولڪوڻ رو بن پي هتو.

10 عدن ري علائقي شون هيڪ دريا نڪرتو، جڪي شون باگ ني پوڻي ملتو. اوني دريا شون چار شاڪون نڪرتي. 11 پيلڪي شاڪ رو نون فيسون هي، جڪو حويلا ري سڄي علائقي شون هوئي بي هي. اوني علائقي ۾ شونو نڪري هي. 12 اوني علائقي رو شونو نچ هي هان اوڻ گوگل بن رو خوشبودار گوند هان عقيق پٿر پي ملي هي. 13 پيچي شاڪ رو نون جيحون هي، جڪو ڪوش ري سڄي علائقي شون هوئي بي هي. 14 تيچي شاڪ رو نون دجلا هي، جڪو اسور ري علائقي شون اُوگوئي پاشي بي هي. چوڻي شاڪ رو نون فرات هي.

15 پيچي پرميشور ايشور اوني آڌمي ني عدن ري باگ ۾ راکيو ڪه او اوني ۾ ڪوم ڪري هان اوني ري سنپال ڪري. 16 پيچي پرميشور ايشور آڌمي ني ڪهيو ڪه، ”تو ايئي باگ ري سڄي بٿون را قل ڪائي شگهي هي. 17 پڻ پلائي هان بچڙائي ري اولڪوڻ آئي بن رو قل ني ڪائي، ڪيونڪه جڪي ڏن تو اوني رو قل ڪائي، تو تو ضرور مري.“

18 پيچي پرميشور ايشور شوچو ڪه، ”آڌمي رو هيڪلو ريوڻ سُنو ڪونهي، ايئي ري ڪري هون آڌمي ري شارو اوني جهڙو هيڪ مددگار نائين.“
19 پيچي پرميشور ايشور سڄائي جنار هان پڪي جڪو مٽي شون ناهيا هتا، اوتون ني آڌمي ڪڍي لي آيو ڪه او جووي ڪه آڌمي اوتون را نون ڪي راکي هي. پيچي آڌمي جڪي جنار ني جڪو ڪهيو، اوج اوني رو نون هويو. 20 پيچي آڌمي، جڪي رو نون آدم هتو، اوني سڄي مال، پڪيون هان جهنگلي جنارون را نون راکيام، پڻ آدم ني آپ جهڙو ڪو پي مددگار ڪونهي مليو. 21 پيچي پرميشور ايشور آدم تي تموم گهڻي اُونگ ميلي هان جڏي او سُوئي رهيو، تو ايشور اوني ري پاشڙيون ۾ هيڪ پاشڙي ڪاڍي هان اوني جگها موش پري چوڙيو. 22 پيچي پرميشور ايشور اوني پاشڙي شون هيڪ لڳائي نائي هان اوني ني آدم ڪڍي لي آيو. 23 پيچي آدم ڪهيو ڪه، ”آي تو مهاري هاڏڪيون مٽيلي هاڏڪي هان مهاري موش مٽيلو موش هي، ايئي ري ڪري آي ناري ڪهيجشي، ڪيونڪه او نر شون نڪري هي.“ 24 ايئي ري ڪري آڌمي آڀري ما باب ني چوڙي، آڀري لڳائي پيڙو ريشي هان او پئي هيڪ تن هوشي. 25 آدم هان اوني ري لڳائي پئي اُگهاڙا هتا، پڻ شرماتا ڪونهي.

انسون ري نافر موني

3

¹ پرميشور ايشور جتر پي جهنگلي جنا ناهيا هتا، اُونون شجون ۾ ناگ تموم گهڻو چالاڪ هتو. اُوئي لڳائي شون پڙچو ڪم، ”ڪي شاجيلي ايشور ڪهيو هي ڪه تي باگ ري ڪي پي بڻ رو ڦل ني ڪايا؟“ ² لڳائي ناگ ني ڪهيو ڪم، ”مهني باگ ري سڄي بڻون را ڦل تو ڪائي سگهون هون، ³ پڻ ايشور ڪهيو هي ڪه جڪو بڻ باگ ري بچ ۾ هي، اُوئي رو ڦل ني ڪايا هان ني اُوئي ني هات لڳايا، جي اِيئون ڪيئو، تو تي مري جاشو.“ ⁴ اِيئي تي ناگ لڳائي ني ڪهيو ڪم، ”تي ڪڏي پي ڪونهي مرو.“ ⁵ ايشور اِيئي ري ڪري پاليا هي، ڪيونڪه اُوئي ني خبر هي ڪه جڪي ڏن تي او ڪاشوم، تو توني سمجه آشي ري هان تي ايشور آلي ڪار پلائي هان بچڙائي ني سمجهڻ آلا هوئي جاشو.“ ⁶ لڳائي ڏينو ڪه اي بڻ ڏيڪيجڻ ۾ ڦوترو هي هان اِيئي رو ڦل ڪاوڻ ۾ سُنو هوشي. اُوئي شوچو ڪه اِيئي شون سمجه پي آشي، تو اُوئي بڻ شون ڦل توڙيو هان ڪاڏو. پچي آيري ڏيئي ني پي ڏينو، جڪو اُوئي پيڙو هتو هان اُوئي پي ڪاڏو. ⁷ اِيئي تي اُونون پيئون ني سمجه آئي. پچي اُونون ني خبر پڙي ڪه مهني تو اگهاڙا هون هان او شوماوڻ لاگا. اُونون انجير ري بڻ ري پونون ني گندي اپني ڏڪيو.

⁸ پچي شام ري تيم جڏي آدم هان اُوئي ري لڳائي باگ ۾ پرميشور ايشور ري بيوڻ رو آواز سُڻيو، تو او باگ ري بڻون ۾ ليڪيا. ⁹ پڻ پرميشور ايشور آدم ني هيلو ڪري ڪهيو ڪم، ”آدم، آدم تو ڪيٿ هي؟“ ¹⁰ اُوئي بلتي ڏيني ڪم، ”مهني باگ ۾ تاري اوڻ رو آواز سُڻيو، تو هون پيئاجو هان ليڪيو، ڪيونڪه هون اگهاڙو هتو.“ ¹¹ ايشور ڪهيو ڪم، ”تني ڪيڪر خبر پڙي ڪه تو اگهاڙو هي؟ ڪي تي اُوئي بڻ رو ڦل ڪاڏو هي، جڪي رو مهني تي پاليو هتو؟“ ¹² آدم ڪهيو ڪم، ”تي جڪو لڳائي مهني ڏيني هي، اُوئي مهني اُوئي بڻ رو ڦل ڏينو هان مهني ڪاڏو.“ ¹³ اِيئي تي پرميشور ايشور لڳائي ني ڪهيو ڪم، ”تي اِيئون ڪيئون ڪيئو؟“ لڳائي ڪهيو ڪم، ”ناگ مهني برگلائي، تو مهني او ڦل ڪاڏو.“

ايشور رو سزا ڏيوڻ

¹⁴ پچي پرميشور ايشور ناگ ني ڪهيو ڪم، ”تي اِيئون ڪيئو، اِيئي ري ڪري تو سڄي جيئو جنارون هان جهنگلي جنارون ۾ لعنتي هي. تو آيري بيت شون گسڪي هان سڄي حياتي متي ڪائي. ¹⁵ هون تاري هان لڳائي ري بچ ۾ هان تاري نسل هان لڳائي ري نسل ري بچ ۾ ڏشميني گهاتين. او تارو ماڻو چپلشي هان تو اُوئي ري ڪڙي تي چڪ هئين.“

¹⁶ پچي ايشور لڳائي ني ڪهيو ڪم، ”هون تارا اُميدگاري را ڏوڪن تموم گهڻا بدائين هان تو ڏوڪن شون بال جڻين. تارو من آيري ڏيئي ڏيشا هوشي، پڻ تو پي او تي ماڻي حڪم هلاسي.“

¹⁷ پچي ايشور آدم ني ڪهيو ڪم، ”تي آيري لڳائي ري بات مني هان او ڦل ڪاڏو، جڪي رو مهني تي پاليو هتو. اِيئي ري ڪري ڌرتي ني تاري ڪري پت هي، تو ڌرتي ري پوک ڪاوڻ ري شارو سڄي حياتي ڏوڪن شون پورهيو ڪري. ¹⁸ تاري شارو بني ۾ هر نموني را ڪوتون آلا بتيا اگشي.“

ٽٽي ٻني شون پوک تو ملشي،¹⁹ پڻ ٽٽي تموم گهڻي محنت ڪرڻي پڙشي. ٿو شجي حياتي پراڻيو بيوڻ شون پيچي ٻائي ڪائي، جتري توڻي ٿو مٽي ۾ ني جاوي، ڪيونڪه ٿو مٽي رو ناهيوڙو هي هان پاچو مٽي ۾ جائين.“

²⁰ آدم آڀري لڳائي رو نون حوا راکيو، جڪي رو مطلب هي ”زندگي“ ڪيونڪه اڻي شون انسون ري جنم ري شروعات هوئي هي.

²¹ پيچي پرميشور ايشور چوڙي را گاپا نائي آدم هان اوئي ري لڳائي ني پيرڻ ري شارو ڏينا.

²² پيچي پرميشور ايشور ڪهيو ڪم، ”جوئوم همي انسون پلائي هان بچڙائي ري اولڪڻ ۾ آيون جهڙو هيو هي. همي اڻون ني هووي ڪه او زندگي

ري بڻ رو قل توڙي هان ڪاوي هان هميشا اڻي حالت ۾ جيتو ري.“²³ اڻي ري ڪري پرميشور ايشور اوئون ني عدن ري باگ شون ٻاهر ڪاڍيا

ڪه او ٻني بارو ڪري، جڪي زمين شون انسون ناهيوڙو هتو.²⁴ اوئون ني ڪاڍڻ شون پيچي، ايشور عدن باگ ري اوگوڻي پاشي آڪاشي مخلوق

ڪروبي اڀاڙيا هان هيڪ ٻلڻ آڻي تلوار پي راکي، جڪو چوڌاري ڦرتي ڪه ڪو پي زندگي ري بڻ ري پاشي ۾ ني آوي.

قائن هان هابل

¹ پيچي آدم آڀري لڳائي حوا ڪڍي گيوم او اُميد شون هوئي هان اوئي ڏيڪرو جڻيو. اوئي، اوئي رو نون قائن راکيو، جڪي رو مطلب هي ”مليو“ هان حوا ڪهيو ڪم، ”پرميشور شون مهني هيڪ ڏيڪرو مليو هي.“² قائن شون پيچي اوئي رو پائي هابل جايو.

4

هابل رڍون ٻڪري چارتو هان قائن هاڻي هتو.³ ڪئينڪه ڏنن شون پيچي، اڻون هيو ڪه قائن آڀري ٻني ري پوک شون ڪئين پيتا لي آيو هان

پرميشور ري نون تي چاڙهي.⁴ هابل پي آڀري رڍون ٻڪريون را بيلڪا ڦليا چوندبي، اوئون رو شجون شون سُنو موش هان شار لي آيو هان پرميشور ري

نون تي چاڙهيو. پرميشور هابل هان اوئي ري پيتا قبول ڪي. ⁵ پڻ قائن هان اوئي ري پيتا قبول ڪونهي ڪي. اڻي تي قائن ني تموم گهڻي ريش

آڻي هان اوئي رو مونڌو بگڙي گيو.⁶ اڻي تي پرميشور قائن ني ڪهيو ڪم، ”ٽٽي ڪيئون ريش آڻي هي؟ ٿارو مونڌو ڪيئون بگڙيو هي؟⁷ جي ٿو سُنو

ڪوم ڪري، تو هون ٽٽي ضرور قبول ڪرين. پڻ خبردارم جي ٿو سُنو ڪوم ڪونهي ڪري، تو ٿو پاپون ۾ قاشي جائي. ٿاري من ۾ پاپ ڪرڻ ري

خواهش هي، پڻ ٿو اوئي تي آڻي ڪاڻو راک.“

⁸ پيچي قائن آڀري پائي هابل ني ڪهيو ڪم، ”آءُ تو آبي ٻني تي هالون.“ جڏي او پيئي ٻني تي پڳام، تو اوڻ قائن آڀري پائي هابل تي حملو ڪيو

هان ماري چوڙيو.⁹ اڻي تي پرميشور قائن ني ڪهيو ڪم، ”ٿارو پائي هابل ڪيٽ هي؟“ اوئي ڪهيو ڪم، ”مهني ڪهڙي خبر؟ ڪي هون اوئي رو

ڌراڙ هون؟“¹⁰ پرميشور ڪهيو ڪم، ”قائن، ٿي آي ڪي ڪيئو؟ ٿاري پائي رو لوئي مهني ڌرتي شون انصاف ري شارو پڪاري پڙيو.¹¹ ٿو مهارو

پٽيوڙو هي هان ٿو زمين ري پوک ڪري ڪونهي شگهي، ڪيونڪه اڻي تي ٿي آڀري پائي رو حُون ڪيو هي.¹² جڏي ٿو ٻني ڪري، تو ٿي اوئي

۾ ڪو پي پيداوار ڪونهي ملي هان ٿو ڌرتي تي اڻا اونا رلتو رئي.“¹³ پيچي قائن پرميشور ني ڪهيو ڪم، ”مهني اترِي موتي سزا ني ڏي، جڪو

برداش شون ٻاهر هووي.¹⁴ ڪيونڪه هون اڻي علائقي هان ٿي شون انگو هوئي جائين هان هون ڌرتي تي اڻا اونا رلتو رئين هان جڪو پي مهني

ڏيکشي، تو او مهني ماري چوڙشي.“¹⁵ پڻ پرميشور اُوئي ني ڪهيو ڪ، ”نام ايئون ڪونهي هوِي۔ جي ڪڻ ٿئي مارشي، تو جڪو سزا مهني

ٿئي ڏيني هي، ايئي شون پي شات گهمرا وڌيڪ سزا اُوئي ني ڏين۔“ پڇي پرميشور قائن تي هيڪ نشون ڪيو ڪ، جڪو پي قائن ني ڏيڪي، تو

اُوئي ني ماري ني۔¹⁶ پڇي قائن پرميشور شون بُوئو گيو هان نُود ري علائقي ۾ جائي ريوڻ لاگو، جڪو عدن باگ ري اُوگوئي پاسي هي۔

¹⁷ پڇي قائن آڀري لڳائي ڪڍي گيو هان او اُميد شون هوئي هان اُوئي ني حُنوڪ جايو۔ قائن هيڪ شهر ناهيو هان اُوئي رو نون آڀري ڏيڪري

حُنوڪ ري نون تي راڪيو۔

¹⁸ حُنوڪ شون عيراد جايو هان عيراد شون محويائيل جايو، محويائيل شون مئوسائيل جايو هان مئوسائيل شون لمڪ جايو۔

¹⁹ لمڪ ري بي لڳائي هتي، هيڪي رو نون عدا هان پيچي رو نون ضلا هتو۔²⁰ عدا ني هيڪ ڏيڪرو جايو، جڪي رو نون يابل راڪيو۔ او پيلڪو

منڪ هتو، جڪو تنبُون ۾ ريتو هان مال ڌارتو۔²¹ عدا ني هيڪ پيچو ڏيڪرو جايو، جڪي رو نون يوبل هتو، او پيلڪو منڪ هتو، جڪو بوشلي

هان تارون آلا ساز بجاوتو۔²² ضلا ني پي هيڪ ڏيڪرو جايو، جڪي رو نون توبلقائن هتو۔ او پيلڪو منڪ هتو، جڪو پيتل هان لوھ را اوزار ناوتو۔

ضلا ني هيڪ ڏيڪري جائي، جڪي رو نون نعما هتو۔²³ لمڪ آڀري لڳايون ني ڪهيو ڪ،

”اي عدا هان ضلا، مهاري بات سُٿو،

اي مهاري لڳايون مهاري بات تي ذهيون لڳائو،

جي ڪڻ مهني زخمي ڪري،

جي بال پي مهني ڌڪ هتي،

تو هون اُوئي ني ماري چوڙين۔

²⁴ جي ڪڻ قائن ني مارشي،

تو ايشور اُوئي شون شات گهمرا بدلو ليشي،

پڻ جي ڪڻ مهني نقصون ڏيشتي،

تو هون اُوئي شون شتھتر گهمرا بدلو لئين۔“

²⁵ آدم ري لڳائي ني هيڪ پيچو ڏيڪرو جايو، جڪي رو نون اُوئي سيت راڪيو، جڪي رو مطلب هي ”ڏينو“ هان او ڪيوڻ لاڳي ڪ، ”ايشور

مهني هيڪ پيچو ڏيڪرو هابل ري جگها تي ڏينو هي، جڪي ني قائن ماريو هتو۔“²⁶ سيت رو پي هيڪ ڏيڪرو جايو، جڪي رو نون اُوئي ائوس

راڪيو۔ اُوئي تيم شون منڪ پرميشور رو نون لي پگتي ڪرڻ لاگا۔

آدم ري پيڙهي

5

1 آدم ري پيڙهي ري بات ايتون هي ڪه جڏي ايشور انسون ني ناهيو، تو اوني ني ايشور آيري رُوب تي ناهيو. 2 اوني اوتون ني نر هان ناري ناهيا هان اوتون ني برڪت ڏيني هان اوتون ني انسون ڪهيو.

3 جڏي آدم هيڪ سئو تيه سال رو هويوم، تو اوني رو ڏيڪرو جايوم، جڪو اوني جهڙو هتو هان اوني آيري ڏيڪري رو نون سيت راکيو. 4 اوني شون پيچي آدم وڌيڪ آت سئو سال جيتو رهيو هان اوني را پيجا پي ڏيڪرا هان ڏيڪري جائِي. 5 آدم نئو سئو تيه سال ري عمر ۾ مري گيو.

6 جڏي سيت هيڪ سئو پونج سال رو هويوم، تو اوني رو ڏيڪرو ائوس جايو. 7 اوني شون پيچي سيت آت سئو شات سال جيتو رهيو هان اوني ري پيچي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايا. 8 سيت نئو سئو ٻارهي سال ري عمر ۾ مري گيو.

9 جڏي ائوس نوي شالون رو هويوم، تو اوني رو ڏيڪرو قينان جايو. 10 اوني شون پيچي ائوس آت سئو پنڌري سال جيتو رهيو هان اوني ري پيچي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايا. 11 ائوس نئو سئو پونج سال ري عمر ۾ مري گيو.

12 جڏي قينان ستر شالون رو هويوم، تو اوني رو ڏيڪرو محلل ايل جايو. 13 اوني شون پيچي قينان آت سئو چاليه سال جيتو رهيو هان اوني ري پيچي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايا. 14 قينان نئو سئو ڏس سال ري عمر ۾ مري گيو.

15 جڏي محلل ايل پنجهت شالون رو هويوم، تو اوني رو ڏيڪرو يارد جايو. 16 اوني شون پيچي محلل ايل آت سئو تيه سال جيتو رهيو هان اوني ري پيچي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايا. 17 محلل ايل آت سئو پنجانوي سال ري عمر ۾ مري گيو.

18 جڏي يارد هيڪ سئو ٻاهت شالون رو هويوم، تو اوني رو ڏيڪرو حنوك جايو. 19 اوني شون پيچي يارد آت سئو سال جيتو رهيو هان اوني ري پيچي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايا. 20 يارد نئو سئو ٻاهت سال ري عمر ۾ مري گيو.

21 جڏي حنوك پنجهت سال رو هويوم، تو اوني رو ڏيڪرو مئوسلح جايو. 22 اوني شون پيچي حنوك تين سئو سال توڻي شاچي من شون ايشور ري مارگ تي بيتو رهيو هان اوني ري پيچي پي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايا. 23 حنوك ري شجي عمر تين سئو پنجهت سال هتي. 24 حنوك شاچي من

شون ايشور ري مارگ تي بيتو رهيو هان او آلپ هوئي گيوم، ڪيونڪه ايشور اوني ني جيتو آپ ڪيڏي آتايو.

25 جڏي مئوسلح هيڪ سئو ستايسي شالون رو هويوم، تو اوني رو ڏيڪرو لمڪ جايو. 26 اوني شون پيچي مئوسلح شات سئو ٻيايسي سال جيتو رهيو هان اوني ري پيچي پي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايا. 27 مئوسلح نئو سئو اٺهتر سال ري عمر ۾ مري گيو.

28 جڏي لمڪ هيڪ سئو ٻيايسي شالون رو هويوم، تو اوني رو هيڪ ڏيڪرو جايو. 29 اوني آيري ڏيڪري رو نون نوح راکيوم، جڪي رو مطلب هي ”آروم“ هان ڪهيو ڪم، ”آپون ني سخت محنت شون پورهيو ڪرڻو پڙي هي، ڪيونڪه پرميشور ايني ڌرتي ني پتو هتوم، پڻ اي ٻاليو مهوني

ایہی ڈکون ۾ سهارو ڈبھي۔“ 30 اُوئي شون پچي لمک پونج شو پنجانوي شال جيتو رهيو هان اُوئي زي پيجي پي ڈيڪري هان ڈيڪرا جايا۔
31 لمک شات شو شتهتر شال ري عمر ۾ مري گيو۔

32 جڏي نوح ري عمر پونج شو شال هوئي، تو اُوئي رو بيلڪو ڈيڪرو جايو هان اُوئي شون پچي بي بيجا ڈيڪرا جايا۔ نوح ري ڈيڪرون را نون
سم حام هان يافت هتا۔

نوح هان موتي بوڏ

1 جڏي شجي دنيا ۾ تموم گهڻا منک بڏيا هان اُوئون زي ڈيڪري جائِي، 2 تو آڪاشي مخلوق عام منڪون زي ڈيڪري ڈبني كه او
6 ڦوتري هي هان جگي ني جڪو پسند آي اُوئي، اُوئي شون بيٺان كيئو۔ 3 ايئي تي پرميشور كهيو كه، ”انسون هميشا جيتو كونهي
ري، كيونكه او فاني هي۔ همي شون لي انسون هيڪ شو بيش شال شون وديڪ جيتو كونهي ري۔“ 4 جڏي آڪاشي مخلوق عام منڪون زي
ڏيڪريون كڍي گيا، تو اُوئون را اولاد هويا، جڪو پروئي زموني را مشهور پهلون هتا۔ اُوئي زموني ۾ هان اُوئي شون پچي پي ڌرتي تي راڪاش جهڙا
ڪنڌار منڪ ريتا۔ 5 پچي پرميشور ڏينو كه ڌرتي تي انسون ري بچڙائي بڏي ري هان اُوئون را من را خيال هميشا بچڙائي شون پريچوڙا هي۔ 6 ايئي
تي پرميشور ني تموم گهڻو ڏڪ هويو هان او پچتايو كه، ”مهي ڌرتي تي انسون كيئون ناهيا؟“ 7 پچي پرميشور كهيو كه، ”انسون جڪون ني
مهي ناهيا هي، ڌرتي شون متائي چوڙين هان اُوئون پيڙا ڌرتي تي ريوڻ آلا هر نموني را نيا موتا جنار هان پڪي پي ختم ڪري چوڙين، كيونكه اُوئون
ني نائي هون پچتائون هون۔“ 8 پڻ پرميشور نوح شون خوش هتو۔

9 نوح ري بات ايئون هي كه نوح آپري زموني ري منڪون ۾ نيڪ هتو هان او ايشور ري مرضي تي بيتو۔ 10 نوح را تين ڈيڪرا هتا، جڪون را نون
سم حام هان يافت هتا۔ 11 پڻ بيجا شجائي انسون ايشور ري نظر ۾ بچڙا هتا هان هر جگها ظلم ئي ظلم هتو۔ 12 ايشور ڌرتي تي نظر ڪي هان
ڏينو كه او خراب هوئي ري، كيونكه شجون منڪون رو اڻڻ بيشڻ خراب هتو۔ 13 پچي ايشور نوح ني كهيو كه، ”مهي شجون ني ختم ڪرڻ
رو فيصلو ڪيو هي، كيونكه ڌرتي اُوئون ري ظلم شون پريچي ري۔ ايئي ري ڪري هون انسون هان اُوئون پيڙا ڌرتي تي ريوڻ آلا شجائي شاش آلا
ختم ڪري چوڙين۔ 14 تو دبال ري لڪڙي شون آپري شارو هيڪ پيڙو نا، اُوئي پيڙي ۾ ڪمرا نا هان پيڙي ري جوڙون ۾ اندر باهر ڌامر لگائي۔
15 پيڙو ايئي نموني نائي كه او شادي چار شو ڦٽ ڏيگهو هان پنجهتر ڦٽ ويڪرو هووي هان پنجيتالي ڦٽ اُنچو هووي۔ 16 پيڙي ري چت هينا
چوڌاري ڏوڍ ڏوڍ ڦٽ را روشندان نائي۔ پيڙي ري هيڪي پاشي در نائي۔ پيڙي ۾ تين منزلون نائي، هينلي، بچ آلي هان ماتلي۔ 17 هون ڌرتي ماتي بوڏ
ميلين كه شجائي انسون ختم هوئي جاوي هان شجائي جنار جڪو ڌرتي تي هي، او مري جاوي۔ 18 پڻ ئي بچي جاشو۔ تو آپري لگائي، آپري
ڏيڪرون هان بوناريون شوڏو پيڙي ۾ چڙهي هان بوڏ شون پچي هون ئي شون وچن ڪرين۔ 19 تو آب پيڙا پيڙي ۾ هر نموني ري جنارون را جوڙا، يعني
نر هان مادي لئي كه او پي ئي پيڙا جيتا ري۔ 20 هر نموني را نيا موتا پڪي، جنار هان شرڪڻ آلي جنارون را جوڙا ئي ڪڍي آشي كه او جيتا ري۔

21 تُو هر نمُوني ري كاوڻ آئي شيون آب كيدي پيڙي ڪري راڪي، ڪيونڪه تونري هان جنارون ري شارو ائيج ڪاڌو هوشي. “ 22 پڇي نوح اينوج ڪينوم جون ايشور اُوئي ني حُڪم ڏينو هتو.

7 1 پرميشور نوح ني ڪهيو ڪه ”تُو آپري شجي پاتيون سُودو پيڙي ۾ چڙهه ڪيونڪه مهِي ڏينو هي ڪه ايئي زموني ۾ توج هيڪ شاچو منڪ هي، جڪي را خيال هان ڪوم سُنا هي. 2 تُو شجائي جلال جنارون را شات شات جوڙا هان حروم جنارون رو هيڪ هيڪ جوڙو، يعني نر هان مادي آب پيڙا لي 3 هان هر نمُوني ري پڪيون ۾ شات شات جوڙا، يعني نر هان مادي لي ڪه اُونون ري نسل بيتي ري. 4 شاتون ڏنون شون پڇي هون چاليه ڏنون توڙي ڌرتي تي ڏن رات مي برشائين هان شجائي جنار جڪو مهِي ناهيا هي، ختم ڪري چوڙين. “ 5 ايئي تي نوح اينوج ڪينوم جون پرميشور اُوئي ني حُڪم ڏينو هتو.

6 جڏي ڌرتي تي بوڏ آئي هتي، تو اُوئي تيم نوح ري عمر چي شتو شال هتي. 7 نوح، اُوئي ري لگائي، اُوئي را ڏيڪرا هان اُوئي ري بوناري بوڏ شون بچڻ ري شارو پيڙي ۾ چڙهيا. 8 هر نمُوني را جلال هان حروم جنار، پڪي هان ڌرتي تي سرڪڻ آئي شجي جنارون را جوڙا، 9 نر هان مادي نوح پيڙا پيڙي ۾ چڙهيا، جون ايشور حُڪم ڏينو هتو. 10 شاتون ڏنون شون پڇي ڌرتي تي بوڏ آئي.

11 جڏي نوح ري عمر چي شتو شال هتي، اُوڻيج شال بيچي مهِي ري شتري تاريخ رو پنال قوتا هان آڪاش را در کُلي گيا 12 هان چاليه ڏنون توڙي ڌرتي تي ڏن رات لاگيتو مي برشتو رهيو. 13 اُوئي ڏن نوح آپري لگائي، آپري ڏيڪرون سم حام هان يافت هان آپري تينون بوئاريون سُودو پيڙي ۾ چڙهيو. 14 هر نمُوني را نيا موتا، ڌاريوڙا جنار، جهنگلي جنار، سرڪڻ آلا جنار هان هر نمُوني را پڪي اُوئي پيڙا پيڙي ۾ چڙهيا. 15 هر نمُوني را جنار جوڙا جوڙا، نوح پيڙا پيڙي ۾ چڙهيا. 16 جهڙي نمُوني ايشور نوح ني ڪهيو هتو، جڪو جنار پيڙي ۾ آيا، او نر هان مادي هتي. پڇي پرميشور پيڙي رو در ٻاهر شون بند ڪري چوڙيو. 17 چاليه ڏنون توڙي ڌرتي تي بوڏ رو پوڻي لاگيتو بدتو گيو هان پيڙو اُونچو اُونچو هتو گيو. 18 پوڻي ڌرتي تي چڙهتو هان تموم گهڻو بدتو گيو هان پيڙو پوڻي مائي ترڻ لاگو. 19 پوڻي ڌرتي تي اترو تو بديو ڪه ڏنيا را موتا موتا ڏونگر پي بوڏي گيا. 20 پوڻي بدتو بدتو اُونون ڏونگرون شون اندازن بيش قُت شون پي اُونچو هيو. 21 ڌرتي تي ريوڻ آلا شجائي جنار، يعني ڏڻ مال، جهنگلي جنار، پڪي هان شجائي انسون مري گيا. 22 جڪو ڪئين ڌرتي تي هتو هان جڪون ۾ شاش هتو، ختم هوئي گيا. 23 ايئي نمُوني ايشور ڌرتي را شجائي جيوم، يعني انسون، هر نمُوني را جنار، سرڪڻ آلا جنار هان پڪي ختم ڪري چوڙيا، رگو نوح هان جڪو اُوئي پيڙا پيڙي ۾ هتو، او بچي گيا. 24 پوڻي ڌرتي تي هيڪ شتو پنجاه ڏنون توڙي اُپو رهيو.

8 1 ايشور، نوح هان شجائي جنار جڪو اُوئي پيڙا پيڙي ۾ هتو، اُونون ني ڪونهي پونريو. ايشور ڌرتي تي بائرو ميليوم جڪي شون پوڻي گهڻن لاگو 2 هان پنال شون نڪرڻ آڻو پوڻي بند هوئي گيو هان مي اُپي رهيو. 3 پونچون مهِيئون شون پڇي پوڻي ڌرتي تي هلي هلي گهت هتو

گيو. 4 پڇي شاتون مهيتي ري شتري تاريخ رو بٽرو آراراط ري ڏونگرون ۾ هيڪي ڏونگر مائي جائي آبي رهيو. 5 پوڻي ڏسوي مهيتي توڻي لاگيتو گهٽ هوڻ لاگو هان ڏسوي مهيتي ري پيلڪي تاريخ رو ڏونگرون ري چوڻي ڏيڪيجڻ ۾ آئي.

6 چاليه ڏنن شون پڇي نوح پيڙي ري دري کولي 7 هان اوڻي هيڪي هاڏي ني باهر اڏايو، جتري توڻي ڌرتي تي پوڻي شوڪو ڪونهي، او اينا اونا اڏتو رهيو. 8 پڇي اوڻي هيڪي گيري ني اڏائي هان جوڙي ڪه ڌرتي تي پوڻي گهٽيجو هي، جون نا. 9 پڻ گيري ني ڪيٽ پي بيشن ري جگها ڪونهي ملي، ڪيونڪه سڄي ڌرتي تي آجون توڻي پوڻي هتو. ايني ري ڪري او پيڙي ڏيشا پاڇي آئي هان نوح اوڻي ني جهالي پيڙي ۾ راڪي. 10 شاتون ڏنن شون پڇي اوڻي پيڙي گيري ني پيڙي شون اڏائي. 11 جڏي گيري شام ري نيم اوڻي ڪيڊي پاڇي آئي، تو اوڻي ري چونج ۾ زينون ري بڻ رو هيڪ تازو پون هتو. پڇي نوح سمجهو ڪه ڌرتي تي پوڻي گهٽ هويو رو. 12 شات ڏن بيجا انتظار ڪرڻ شون پڇي اوڻي پيڙي گيري ني اڏائي، پڻ او اوڻي ڪيڊي پاڇي ڪونهي آئي. 13 نوح چي سئو هيڪ شال رو هويو هان اوڻي شال ري پيلڪي ڏن توڻي ڌرتي تي پوڻي شوڪي گيو. نوح پيڙي ري چت کولي هان ڏينو ڪه ڌرتي شوڪي پيڙي.

14 پڇي مهيتي ري سناوي تاريخ رو ڌرتي سفا شوڪي گئي.

15 پڇي ايشور نوح ني ڪهيو ڪه، 16 ”تو، آڀري لڳائي، ڏيڪرون هان بوٽاريون شوڏو پيڙي شون هيئا اُترِي آ، 17 هان سڄائي جيوو جنار، يعني سڄائي پڪي هان نينا موتا شرڪڻ آلا جنار آڀ پيڙا باهر لي آ، تو او آڀري آڀري نسل بڏاوي هان سڄي ڌرتي تي اينا اونا جائي ري.“

18 پڇي نوح آڀري لڳائي، ڏيڪرون هان بوٽاريون شوڏو پيڙي شون اُترِي آيو 19 هان سڄائي نينا موتا جنار، شرڪڻ آلا جنار هان سڄائي پڪي آڀري آڀري جنس جهڙا پيڙي شون اُترِي آيا. 20 پڇي نوح پرميشور ري سازو بليدون ري جگها نائي هان اوت هر نموني را ڪئينڪه جلال جنار هان جلال پڪي لي ايشور ري نون رو ٻالڻ آلو بليدون ڪيو. 21 جڏي اوڻون ري باشنا پرميشور توڻي پڳي، تو او تموم گهڻو خوش هويو هان اوڻي آڀري من ۾ ڪهيو ڪه، ”انسون ري من را خيال تو نيني ٽڪي شون بچڙا هي، تو پي هون انسون ري ڪري ڌرتي تي پيڙي ڪڏي پي سڄائي شاش آلا ايتون ڪونهي مارون.“

22 جتري توڻي ڌرتي ريشي،

اُترِي توڻي پيچ پوکڻ هان پوک لڻڻ،

ناڊوڻ هان اُونوڻ،

شي هان گرمي،

ڏن هان رات

آڀري آڀري تيم تي هوتا ريشي.“

نوح نبي ايشور ري برکت

9¹ پچي ايشور نوح هان اوني ري ڏيڪرون ني اي برکت ڏيئي ڪم، ”آپري نسل بدائو هان سڄي ڌرتي تي ٻڪري ڄائو. 2 شجائي جيو، پڪي، ٻرڪڻ آلا جنار هان مچي مهني ٿونري اختياري ۾ ڏينا هي. 3 اوتون شجون مائي ٿونرو روب ريشي. 4 جهڙي نموني مهني ڌون، شاگ هان ڦل ڪاوڻ ري شارو ڏينا هي، اوتيج نموني هون سڄي جنارون رو موش پي ٿوني ڪاوڻ ري شارو ڏيئون هون. 4 ٿي او جنار باڊيا هان جتري ٿوڻي اوتون رو لوني ني نڪري، اتر ٿوڻي اوتون رو موش ني ڪايا، ڪيونڪه لوني شون زندگي هي. 5 پڻ جي ڪي انسون ني ڪو بيجو انسون جون جنار ماري، تو هون اوني رو بدلو ضرور لئين. 6 ڪيونڪه مهني انسون ني آپري رُپ تي ناهيو هي. ايني ري ڪري جڪو پي ڪي انسون ني مارشي، تو اوني ري بدلي اوني ني ضرور ماريو جاشي. 7 همي ٿي آپري نسل بدائو هان سڄي ڌرتي مائي ٻڪري ڄائو.“

نوح شون ايشور رو وچن

8⁸ پچي ايشور نوح هان اوني ري ڏيڪرون ني ڪهيو ڪم، ”ڏهيون ڏي شٽو، آج شون هون ٿون شون هان ٿونري نسل شون وچن ڪرون هون 10 هان سڄي شاش آتون شون پي وچن ڪرون هون، يعني سڄي پڪيون هان سڄي جنارون شون جڪو ٿون پيڙا پيڙي شون اتر يا هي. 11 ٿون شون مهارو اي وچن هي ڪم پڙي ڪڏي پي ٻوڏ ري ڪري شجائي شاش آلا مري ڪونهي هان نڪو ڪڏي ڌرتي ٻوڏ ري ڪري برباد هوئي. 12 اي وچن جڪو مهني ٿون شون هان سڄي شاش آتون شون ڪيئو هي، ايني رو نشون اي هي ڪم، 13 هون آپرو ڏونگڙو باڏئون ۾ راکون هون. اي ڏونگڙو مهاري هان ڌرتي ري بچ ۾ وچن رو نشون هوئي. 14 جڏي پي هون ڌرتي تي مي برنائين، تو مهارو ڏونگڙو باڏئون ۾ ڏيڪيجشي، 15 پچي جڪو وچن مهني ٿون شون هان سڄي جنارون شون ڪيئو هي، او ياد راکين هان پڙي ڪڏي پي ٻوڏ ري ڪري شجائي شاش آلا مارون ڪونهي، 16 ڪيونڪه مهارو ڏونگڙو باڏئون ۾ ڏيڪيجشي هان هون او جوئي آپرو وچن هميشا ياد راکين، جڪو مهني سڄي شاش آتون شون ڪيئو هي. 17 اي ڏونگڙو اوني وچن رو نشون هي، جڪو مهني ڌرتي ري سڄي شاش آتون شون ڪيئو هي.“

نوح هان اوني را ڏيڪرا

18¹⁸ نوح را ڏيڪرا جڪو پيڙي شون اتر يا، او سم ڪم هان يافت هتا. ڪام رو هيڪ ڏيڪرو هتو، جڪي رو نون ڪنعان هتو. 19 نوح ري ايئون تينون ڏيڪرون را اولاد سڄي ڌرتي تي ٻڪري ڄيا. 20 نوح بني ڪرتو هان او پيلڪو منڪ هتو، جڪي انگورون رو باگ لڳايو. 21 پچي هيڪ ڏن اوني انگورون رو اهڙو رس پيئو، جڪو پڪوڙو هتو، اوني شون اوني ني نشو آيو. او نشي ري حالت ۾ آپري تنبو ۾ اگهاڙو پڙيو هتو. 22 ڪنعان رو باب ڪام تنبو ۾ گيو هان آپري باب ني اگهاڙو ڏينو هان ٻاهر آئي آپري پايون ني شٽايو. 23 ايني تي سم هان يافت هيڪ گاپو لي آپري ڪوئي تي راکيو هان پاچلني پگي بني تنبو ۾ گيا هان آپري باب ري اگهاڙ ڏيڪي. اوتون آپرا مونڏا پيچي پاسي ڪيئا هتا ڪه آپري باب ري اگهاڙ ني ڏيڪي. 24 جڏي نوح هوش ۾ آيو، تو اوني ني خبر پڙي ڪم اوني ري نيني ڏيڪري ڪام اوني ري عزت رو خيال ڪونهي ڪيئو. 25 پچي اوني ڪهيو ڪم،

”ڪنعان تي ايشور ري لعنت هوويءَ

اُوئي را اولاد آپري پايون ري غلومون را غلوم هوويءَ.

²⁶ پرميشور ري بڪوڻ هوويءَ، جڪو سم رو ايشور هيءَ.

ڪنعان را اولاد سم ري اولادون را غلوم هوويءَ.

²⁷ ايشور يافت را اولاد بڏاويءَ.

او سم ري اولادون پيڙو ريءَ.

ڪنعان را اولاد يافت ري اولادون را پي غلوم هوويءَ.“

²⁸ ٻوڏ شون پڇي نوح شادي تين شئو شال آيون پي جيتو رهيو. ²⁹ نوح شادي نئو شئو شال ري عمر ۾ مري گيو.

قومون ري شروعات

¹ ٻوڏ شون پڇي نوح ري ڏيڪرون سم، حام هان يافت را اولاد جايا، جڪون ري پيڙهي آي هيءَ.

10

يافت ري پيڙهي

² يافت را ڏيڪرا آي هيءَ. جُمر، ماجوج، مادائي، ياوان، توبل، ميسڪ هان تيراس.

³ جُمر را ڏيڪرا آي هيءَ. اشڪناز، ريفات هان توجرما.

⁴ ياوان را ڏيڪرا آي هيءَ. اليشام، ترسيس، ڪتيم هان دودانيم.

⁵ ايئون را اولاد شموندر ري ڪپ آئي علائقون هان بيتون ۾ ريوڻ لاڳا. ايئون شون ڌار ڌار قومون هان قبيلو هويا هان هر هيڪ رو آيرو آيرو علائقو هان

ٻولي هتيءَ.

حام ري پيڙهي

⁶ حام را ڏيڪرا آي هيءَ. ڪوش، مصر، قوط هان ڪنعان.

⁷ ڪوش را ڏيڪرا آي هيءَ. سبام، حويلام، سبتام، رعما هان سبتڪا.

رعما هان ڏيڪرا آي هيءَ. شبا هان ڊدان.

⁸ نمرود پي ڪوش ري پيڙهي شون هتو هان او هيڪ موتو طاقت آڻو پهلوون هتو. ⁹ او پرميشور ري مرضي شون موتو شڪاري هويو. ايئي بات شون

آي ڪيتوڻو ٺهيو ڪم، ”پرميشور ٿئي نمرود آڻي ڪار موتو شڪاري ناوي.“ ¹⁰ نمرود ري بادشاهي ري شروعات سنعار مُلڪ ري بابل، ارڪم، اڪاد

هانَ کلنا شهرون شون هوئي. 11 پيچي او اُوئي مُلک شون نکري اُسور مُلک ۾ آيو هانَ نينوا، رحوبوت عبر هانَ کلح شهر نژابا. 12 اُوئي هيڪ موتو شهر نژائو، جگي رو نون رسن راکيو، جکو نينوا هانَ کلح شهرون ري بچ ۾ هتو.

13 مصر ري ڏيکرون ري نون شون آي قومون هوئي، لودي، عنامي، لُهايي، نفتوحي، 14 فتروسي، کسلوحي هانَ کفتوري. فلستي قوم کسلوحي ري پيڙهي شون هي.

15 کنعان رو مويي ڏيکرو صيدا هتو. کنعان ري ڏيکرون ري نون شون آي قومون هوئي. جتي، 16 يئوسي، اموري، جرجاسي، 17 حوي، عرقي، سيني، 18 اروادي، صماري هانَ حماتي. او کنعاني قوم کهيچن لاگا هانَ پکڙي گيا.

19 کنعانيون ري علائقون ري حدون آي هي، صيدا شهر شون لي ڏکڻ ڏيڀما جرار شهر شون هوئي غزا شهر توئي. اوٿ شون اتر ڏيڀما سدوم، عمورا، آدما هانَ ضبوئيم شهر شون هوئي لسع شهر توئي. 20 حام ري اولادون شون ڌار ڌار قومون هانَ قبيلو هويا هانَ هر هيڪ رو آبرو آبرو علائقو هانَ بولي هتي.

سيم ري پيڙهي

21 سيم يافت رو موتو پائي هتو. سيم را اولاد هويا هانَ سيم عبر ري اولاد، يعني شجي عبراني قوم رو ڏاڏو هتو.

22 سيم را ڏيکرا آي هي. عيلام، اسور، ارفكسد، لود هانَ ارام.

23 ارام را ڏيکرا آي هي. عوض، حول، جتر هانَ مس.

24 ارفكسد شون سلح جايو هانَ سلح شون عبر جايو.

25 عبر را بي ڏيکرا هويا. هيڪي رو نون فلج، يعني ”بلائيچن“ هانَ بيچي رو نون يُقطان هتو. فلح ري ڏنون ۾ منڪ بلائيچي گيا.

26 يُقطان را ڏيکرا آي هي. الموداد، سلف، حصارماوت، اراخ، 27 هدورام، اوزال، دقلام، 28 عوبل، ابي مائيل، شبا، 29 اوفير، حويلا هانَ يوباب. آي شجائي يُقطان را اولاد هتا. 30 او ميسا شهر شون لي سفار شهر هانَ اُوگوتي پاشي جابلو علائقي توئي ريتا. 31 سيم ري اولادون شون ڌار ڌار قومون هانَ قبيلو هويا هانَ هر هيڪ رو آبرو آبرو علائقو هانَ بولي هتي.

32 بوڏ شون پيچي نوح ري ڏيکرون ري اولادون شون ڌار ڌار قومون هانَ قبيلو هويا، جکو شجي ڌرتي تي پکڙي گيا.

بابل شهر رو مينار

1 اُونون ڏنون ۾ شجي ڌرتي تي هيڪج بولي هتي. 2 پيچي اِينون هويو ڪه منڪ اُوگوتي ڏيڀما سفر ڪرتا سنعار مُلڪ ري هيڪي ميدون ۾ پُگا هانَ اوئج ريوڻ لاگا. 3 اُونون آبت ۾ ڪهيو ڪه، ”آئو، آبي ايتون نائون هانَ اُونون ني باشدي ۾ شني نموني پڪائون.“ اُونون پتر ري جگها ايتون هانَ گاري ري جگها ڌامر استعمال ڪيو. 4 پيچي اُونون ڪهيو ڪه، ”آئو، آبي آبي شارو هيڪ شهر نائون هانَ اُوئي ۾

ھیک اھڙو مینار پي نائون، جڪي ري چوٽي آڪاش توڻي ڳڳي ڪه آڀڻو نون مشهور هوڙي هان آبي شجي ڌرتي تي ٻڪري ني جائون۔⁵ پرميشور او شهر هان مينار، جوڻڙي ري شارو اُتريوم، جڪي ني منڪ ناوتا پڙيا۔⁶ پڇي پرميشور ڪهيو ڪه، ”آي شجي هيك قوم هي هان هيڪج ٻولي ٻولي پڙيا هان جڪو ڪوم آي ڪري پڙيا، آي تو شروعات هي، پڻ اوڻ آڻي تيم ۾ آي جڪي بات رو ارادو ڪرشي، اُئي ني آي ضرور پورو ڪرشي۔⁷ اُٿوم آبي اوڻ هالي اُٿون ري ٻولي ۾ گڙ ٻڙ گهاتون ڪه او هيڪي بيچي ري بات سمجهي ني شگهي۔“⁸ اڻي ري ڪري پرميشور اُٿون ني اوڻ شون شجي ڌرتي تي ٿڙ پڪڙ ڪري چوڙيا هان اُٿون شهر ناوڻ ڦٽو ڪيئو۔⁹ اڻي ري ڪري اُٿي شهر رو نون ”بابل“ هوپوم، جڪي رو مطلب هي ”گڙ ٻڙ۔“ ڪيونڪه پرميشور شجي منڪون ري ٻولي ۾ گڙ ٻڙ گهاتي هان اُٿون ني اوڻ شون شجي ڌرتي تي ٿڙ پڪڙ ڪري چوڙيا۔

سم ري اڀرام توڻي پڙهي

¹⁰ سم ري پڙهي آي هي، موتي ٻوڏ ري پيئون شالون شون پڇي جڏي سم شئو شال رو هوپوم، تو اُئي رو ڏيڪرو ارفڪسد جايو۔¹¹ اُئي شون پڇي سم وڌيڪ پونج شئو شال جيتو رهيو هان اُئي ري بيچي پي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايو۔

¹² جڏي ارفڪسد پنجتي شالون رو هوپوم، تو اُئي رو ڏيڪرو سلح جايو۔¹³ اُئي شون پڇي ارفڪسد چار شئو تين شال جيتو رهيو هان اُئي ري بيچي پي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايو۔

¹⁴ جڏي سلح تيه شالون رو هوپوم، تو اُئي رو ڏيڪرو عبر جايو۔¹⁵ اُئي شون پڇي سلح چار شئو تين شال جيتو رهيو هان اُئي ري بيچي پي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايو۔

¹⁶ جڏي عبر چوٽي شالون رو هوپوم، تو اُئي رو ڏيڪرو فلج جايو۔¹⁷ اُئي شون پڇي عبر چار شئو تيه شال جيتو رهيو هان اُئي ري بيچي پي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايو۔

¹⁸ جڏي فلج تيه شال رو هوپوم، تو اُئي رو ڏيڪرو رعو جايو۔¹⁹ اُئي شون پڇي فلج بي شئو نئو شال جيتو رهيو هان اُئي ري بيچي پي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايو۔

²⁰ جڏي رعو ٻئي شالون رو هوپوم، تو اُئي رو ڏيڪرو سروج جايو۔²¹ اُئي شون پڇي رعو بي شئو شات شال جيتو رهيو هان اُئي ري بيچي پي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايو۔

²² جڏي سروج تيه شالون رو هوپوم، تو اُئي رو ڏيڪرو نحور جايو۔²³ اُئي شون پڇي سروج بي شئو شال جيتو رهيو هان اُئي ري بيچي پي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايو۔

²⁴ جڏي نحور اُٿي شالون رو هوپوم، تو اُئي رو ڏيڪرو تارح جايو۔²⁵ اُئي شون پڇي نحور هيك شئو اُگڻيش شال جيتو رهيو هان اُئي ري بيچي پي ڏيڪري هان ڏيڪرا جايو۔

26 جڏي تارح ستر شالون رو هويو، تو اُوئي رو پيلڪو ڏيڪرو جايو هان اُوئي شون پيچي بي پيجا ڏيڪرا جايا. اُوئي ري ڏيڪرون را نون ايرام، نحر هان حاران هتا.

تارح رو خاندان

27 تارح را تين ڏيڪرا هتام ايرام، نحر هان حاران. تارح رو هيڪ پوترو لوط پي هتو، جڪو حاران رو ڏيڪرو هتو. 28 حاران آپري باپ تارح ري جيتي جي جيت او جايو هتو، يعني ڪسدي قوم ري شهر اور ۾ دم ڏينو. 29 ايرام شاري شون بيان ڪيو هان نحر حاران ري ڏيڪري ملڪا شون. حاران ري هيڪ پيچي پي ڏيڪري هتي، جڪي رو نون اسڪا هتو. 30 شاري ني ڪو پي اولاد ڪونهي هتو، ڪيونڪه او بونجڪي هتي. 31 تارح آپري شهر اور شون ڪنعان ملڪ ڏيما جاوڻ ري شارو بئير هيو. اُوئي آپري ڏيڪري ايرام، آپري بوئاري شاري هان آپري پوتري لوط ني جڪو حاران رو ڏيڪرو هتو، پيڙو ليئو، پڻ جڏي او آپرو ملڪ چوڙي حاران شهر ۾ پڳا، تو اوئج ريوڻ لاگا. 32 تارح بي سئو پونچ شال ري عمر ۾ حاران شهر ۾ دم ڏينو.

پرميشور رو ايرام ني هيلو ڪرڻ

1 جڏي ايرام آپري ملڪ ۾ هتو، تو پرميشور اُوئي ني درشن ڏي ڪهيو ڪم، ”تو آپري ملڪ، آپري عزيزون هان آپري باپ رو گهر چوڙي اُوئي ملڪ ۾ جا، جڪو هون ٿئي بتائين.“

12

2 هون ٿي شون هيڪ موتي قوم نائين

هان ٿئي برڪت ڏئين،

تارو نون تموم گهڻو مشهور هوشي

هان تاري وسيلي منڪون ني برڪت ملشي.

3 جڪو پي تاري باري ۾ پلو شوچشي،

هون اوئون ني برڪت ڏئين

هان جڪو پي تاري باري ۾ برو شوچشي،

هون اوئون ني سزا ڏئين

هان دنيا ري شجي قومون ني تاري ڪري برڪت ملشي.“

4 پچي ايرام پرميشور ري ڪيوڻ تي حاران شهر شون بئير هويو. اُوئي نيم اُوئي ري عُمر پنجهر شال هتي هان لوط پي اُوئي پيڙو گيو. 5 ايرام آپري لُگائي شاري، آپري پاتريجي لوط هان حاران شهر ۾ پيڙو ڪيوڙو مال هان آپرا غلوم پيڙا لي ڪنعان مُلڪ ڏيشا بئير هويو هان اوت پُگو. 6 اُونون ڏنون ۾ اُوئي مُلڪ ۾ ڪنعاني منڪ ريتا.

پچي ايرام آپري منڪون پيڙو ڪنعان مُلڪ ۾ بيتو بيتو سڪم شهر ري مورا نون جگها تي پُگو، جيت بلوط رو هيڪ موتو بڻ هتو. 7 اوت پرميشور ايرام ني درشن ڏي ڪهيو ڪم، ”آي اوج مُلڪ هي، جڪو هون تاري اولاد ني ڏئين.“ پچي ايرام اوت پرميشور ري شارو بليدون ري جگها نائي، ڪيونڪ پرميشور اوت اُوئي ني درشن ڏينو هتو. 8 پچي اوت شون بيت ايل شهر ري اُوگوئي پاشي جبلون ڏيشا گيو هان اوت آپرا تنبو لگايا. اُوئي ري آتوئي پاشي بيت ايل شهر هان اُوگوئي پاشي عني شهر هتو. اوت ايرام پرميشور ري شارو بليدون ري جگها نائي هان اوت پرميشور ري پگتي ڪي. 9 پچي ايرام اوت شون ڪنعان مُلڪ ري ڏڪڻ علائقي ڏيشا بدتو گيو.

10 پچي ڪنعان مُلڪ ۾ اهڙو ڏڪال پڙيو ڪم او ڪئينڪ ڏن، مصر مُلڪ ۾ ريوڻ ري شارو گيا. 11 جڏي او مصر مُلڪ ۾ پُگڻ آلا هتام، نو ايرام آپري لُگائي شاري ني ڪهيو ڪم، ”تو تموم گهڻي ڦوتري هي هان مهني پي هي ڪم، 12 مصري منڪ تني جوئي ڪشي ڪم، ’آي ايئي ري لُگائي هي-‘ هان او تني ليون ري شارو مهني ماري چوڙشي. 13 ايئي ري ڪري تو ڪئي ڪم، ’هون ايئي ري بين هون-‘ هان آي ڪيوڻ تي او مهني جيتو چوڙشي هان مهني شون شنو سلوڪ ڪرشي.“

14 جڏي او مصر مُلڪ ۾ پُگا، نو اوت ري منڪون ايرام ري لُگائي ني ڏيني ڪم او تموم گهڻي ڦوتري هي. 15 جڏي فرعون يعني، مصر ري بادشاه ري وزيرون ايرام ري لُگائي ني ڏيني، نو جائي بادشاه آگهي اُوئي ري نيڪي ڪي ڪم او تموم گهڻي ڦوتري هي. پچي او اُوئي ني بادشاه ري محلات ۾ لي آيا. 16 بادشاه ايرام ني شاري رو پائي شمجهي اُوئي رو خيال ڪيو هان اُوئي ني رڍون، بڪري، ڍگا ڍگي، گڏي گڏا، اُونٺ، بونهي هان غلوم ڏينا. 17 پڻ پرميشور ايرام ري لُگائي شاري ري ڪري بادشاه هان اُوئي ري خاندان ني تموم گهڻي ڪني بيماريون ۾ قشايو. 18 ايئي تي بادشاه ايرام ني آپ ڪيڏي آڻائي ڪهيو ڪم، ”تي مهني شون ايئون ڪيون ڪيون؟ تي ڪيون ڪونهي شڻايو ڪم شاري تاري لُگائي هي؟“ 19 تي آي ڪيون ڪهيو ڪم، ’آي مهاري بين هي؟‘ مهني ايئي ني ايئي ري ڪري لي هتي ڪم هون ايئي شون بيان ڪرون. همي آي هي تاري لُگائي، ايئي ني لي هان ايت شون نڪري جا.“ 20 پچي بادشاه آپري منڪون ني ايرام ري باري ۾ حُڪم ڏينو هان اُونون ايرام ني اُوئي ري لُگائي، منڪون، مال هان شجي سيمون شودو مصر مُلڪ شون باهر ڪاڍي چوڙيو.

ايرام هان لوط رو ڌار هونئ

1 پچي ايرام مصر مُلڪ شون آپري لُگائي، آپري پاتريجي لوط هان جڪو ڪئين اُوئي ڪيڏي هتو، او پيڙو لي ڪنعان مُلڪ ري ڏڪڻ علائقي ڏيشا پاچو آيو. 2 شونو چونڊي هان ڍور ڍگا ملڻ شون پچي ايرام پيل شون پي وڌيڪ شاهوڪار هوئي گيو هتو. 3 پچي

ايرام ڪنعان ري ڏکڻ علائقي شون بيتو بيتو پاڇو بيت ايل علائقي ۾ اُوئي جگها تي ڳوٺ، جيت پيل بيت ايل شهر هان عني شهر ري بچ ۾ اُوئي آڀرا تنبو لگايا هتا،⁴ يعني او جگها جيت اُوئي پيل ٻليدون ري جگها نائي هتي. اوٺ جائي اُوئي پرميشور ري پگتي ڪي.

⁵ لوط پي ايرام پيٽو هتا هان اُوئي ڪيڊي ريڊون، ٻڪري، ڍڳي ڍڳا هان تنبو هتا. ⁶ ايرام هان لوط ڪيڊي تموم گهٽا ڍور ڍڳا هتا هان اُوئي علائقي ۾ مال چارڻ ري شارو اترو گاش پي ڪونهي هتا، ايئي ري ڪري او پيٽا رئي ڪونهي شگهتا. ⁷ اوئون ڏنون ۾ اُوئي ملڪ ۾ ڪنعاني هان فرزي قومون پي ريتي. پچي ايرام هان لوط ري ڌراڙون ۾ جهيٽو شروع هيو.

⁸ پچي ايرام لوط ني ڪهيو ڪم، ”آپڻو هيڪج خاندان هي. آيون ۾ هان تاري هان مهاري ڌراڙون ۾ جهيٽو ني هوڻ ڪي. ⁹ اي شجو ملڪ تاري شومهو هي، ايئي ري ڪري پلو اي هي ڪه آبي ڌار هوئي جائون. جي ٿو ڏکڻ جائي، تو هون اتر جائين هان جي ٿو اتر جائي، تو هون ڏکڻ جائين.“ ¹⁰ ايئي تي لوط چارئي پاشي جويو هان اُوئي ني يردن دريا رو شجو علائقو پسند آيو، جڪو ضغر شهر توڻي هتا. ضغر شهر سدوم شهر هان عمورا شهر ري نيٽو هتا. اي شهر پچي پرميشور برباد ڪيئا هتا، پيل اي علائقو عدن باگ هان مصر ملڪ جهيٽو شاوڪ آڻو هتا. ¹¹ ايئي ري ڪري لوط يردن دريا رو شجو علائقو آڀري شارو چونديو، جڪو اوگوئي پاشي هتا. پچي او اوئا گيو هان او پيئي هيڪي پيچي شون ڌار هويا. ¹² ايرام ڪنعان ملڪ ري علائقي ۾ رهيو، پڻ لوط يردن دريا ري پاشي آلي شهرن ري نيٽو رهيو هان نيٺ سدوم شهر ري نيٽو آڀرا تنبو لگايا. ¹³ سدوم شهر را منڪ پرميشور ري نظر ۾ تموم گهٽا پيٽا هان پايي هتا.

¹⁴ لوط ري ڌار هوڻ شون پچي پرميشور ايرام ني ڪهيو ڪم، ”جيت ٿو آيو هي، اوٺ شون چارئي پاشي جو، ¹⁵ ڪيونڪه اي شجو ملڪ جڪو ٿو ڏيڪي پيٽو، هون تني هان تاري اولاد ني هميشا ري شارو ڏين. ¹⁶ هون تني اتر تو اولاد ڏين ڪه اوئون ني بيٺو ري ڌرون آلي ڪار ڪو پي گئي ڪونهي شگهي. ¹⁷ جا، شجي ملڪ را چارئي پاشا ڦري جو، ڪيونڪه اي ملڪ هون تني ڏين.“ ¹⁸ پچي ايرام آڀرا تنبو ڪٿيا هان جائي ممرې ري بني تي بلوط ري بٿون ري پاشي ۾ ريوڻ لاگو، جڪو حبرون شهر ري نيٽا هي هان اوٺ پرميشور ري شارو ٻليدون ري جگها نائي.

ايرام رو لوط ني چوڙاڻ

14 ¹ اوئون ڏنون ۾ سنعار ملڪ رو بادشاه امرافل هتا، الاسر ملڪ رو بادشاه اريوڪ هتا، عيلام ملڪ رو بادشاه ڪدرلاعمر هتا هان جوئيم ملڪ رو بادشاه تدعال هتا. ² ايئون چارون موٽي بادشاهون اوئون پونج شهرن ري بادشاهون شون جنگ ڪي، جڪون ري نيٽو لوط ريتو، يعني سدوم شهر رو بادشاه بوع، عمورا شهر رو بادشاه برشم، ادما شهر رو بادشاه سنياب، ضبوئيم شهر رو بادشاه شمبير هان بالڪ شهر رو بادشاه جڪي شهر ني ضغر شهر پي ڪي هي. ³ اي پونج بادشاه آڀري آڀري فوج شوڏا سديم ري وادي ۾ پيٽا هويا، (جيت آج مردار شموندر هي.) ⁴ او پونج ئي بادشاه ٻارهي شالون توڻي مجبوري ۾ ڪدرلاعمر بادشاه رو حڪم منتا رهيا، پڻ تيروين شال اوئون اُوئي رو حڪم ڪونهي منيو هان اُوئي ري خلاف هويا. ⁵ ايئي ري ڪري چنوڏوين شال ڪدرلاعمر بادشاه هان اُوئي پيٽا تين بيجا بادشاه جنگ ري شارو بغير هويا

هان یردن دریا ري اُوگوڻي پاشي ري سڄي قومون هان شهر جيتيا. اِئي نموني او اتر شون ڏکڻ ڏيسا ٻڌتا ٻڌتا رفائي قوم ني عستارات قرينم شهر ۾، زوزي قوم ني هام شهر ۾، ايمي قوم ني سوي قريئتم شهر ۾⁶ هان حوري قوم ني شعير ري جابلو علائقي ۾ هرايو هان ايل فاران شهر ني جيتي رڻ پت ري حد توڻي ڳا. ⁷ پڇي اوڻ شون پاڇا ٻليا هان عين مصفات، يعني قادس شهر ۾ جائي عماليقي قوم رو سڄو علائقو جيتيو هان پڇي حصيصون تمر شهر ۾ ريوڻ آلي اموري قوم ني پي هرايو.

⁸ اِئي نموني او چار بادشاه سڏوم، عمورا، آدام، ضبوئيم هان بالغ، يعني صغر شهر ري نيڙا ڳا. پڇي اوڻون پونچ شهرن را بادشاه نڪريا هان سدیم ري وادي ۾ آڀري آڀري فوج جنگ ري شارو پيڙي ڪي. ⁹ او چارئي موٽا بادشاه، يعني عيلا، ملڪ رو بادشاه ڪدرلا عمر، جوئيم ملڪ رو بادشاه تدعال، سنعار ملڪ رو بادشاه امرافل هان الاسر ملڪ رو بادشاه اريوڪ اوڻون پونچون بادشاهون شون جنگ ڪرڻ ري شارو آڀري آڀري فوج پيڙي ڪي. ¹⁰ سدیم ري اوڻي وادي ۾ ڌامر را تموم گهڻا ڪڏا هئا. جڏي سڏوم هان عمورا شهر ري بادشاهون اوڻون موٽي بادشاهون ري فوج ڏيني، تو او آڀري آڀري فوج پيڙا جنگ ري ميدون شون نانا هان تموم گهڻا فوجي اوڻون ڪڏون ۾ ڪريا هان جڪو بچام او جبلون ڏيسا ناشي ڪيا. ¹¹ پڇي او چارئي بادشاه سڏوم شهر هان عمورا شهر شون مال ملڪيت هان ڪاوڻ پيڻ رو سڄو سيمون ڪوشي لي ڪيا. ¹² اوڻي تيم ايرام رو پاتريجو لوٽ سڏوم شهر ۾ ريتو. او اوڻي ني پي بيڄي منڪون پيڙو اوڻي ري مال ملڪيت شودو لي ڪيا.

¹³ پڻ نانوتري منڪون ۾ هيڪ آڀري جان بچائي ايرام ڪيڊي گيو هان اوڻي ني لوٽ ري بازي ۾ شٽايو. اوڻي تيم ايرام بلوط ري بٽون ڪيڊي ريتو، جڪو ممري نون ري منڪ ري بني ۾ هئا. ايرام جڪو عبراني قوم رو هتو هان ممري هان اوڻي را پائي ايشكال هان عانير جڪو اموري قوم را هتا، اوڻون آبت ۾ هيڪ بيڄي رو شات ڏيوڻ رو وچن ڪيئو هتو. ¹⁴ جڏي ايرام آي بات شئي ڪه ڪدرلا عمر بادشاه هان اوڻي را ساڻي اوڻي ري پاتريجي لوٽ ني جهالي ڪيا هي، تو ايرام آڀري گهر را تين شتو اڍاري جنگ پڙهڻ آلا ڪاريگر منڪ لي اوڻون تين اموري پايون هان اوڻون ري منڪون پيڙو بئير هويو. اوڻون تي مارگ ۾ حملو ڪرڻ ري شارو بيڄي مارگ شون بيتا بيتا نيت جائي دان شهر ري نيڙا اوڻون ڪيڊي ڳا. ¹⁵ رات رو ايرام آڀري منڪون ني ڌار ڌار تولون ۾ ڪري اوڻون تي حملو ڪيئو هان اوڻون ني هرايا هان دمشق شهر ري اتر ڏيسا حوبا علائقي توڻي اوڻون رو لارو ڪيئو. ¹⁶ ايرام آڀري پاتريجي لوٽ ني هان بيڄي سڄي آدميون هان لڳايون ني اوڻون ري مال ملڪيت شودو چوڙائي پاڇو لي آيو.

¹⁷ جڏي ايرام ڪدرلا عمر بادشاه هان اوڻي پيڙو بيڄون بادشاهون ني هرائي پاڇو آيو، تو سڏوم رو بادشاه سوي ري وادي، يعني بادشاهي وادي توڻي اوڻي ري استقبال ري شارو آيو. ¹⁸ ساليه شهر رو بادشاه ملڪ صدق ٻاتي هان انگورون رو رس لي آيو. او مهان ايشور رو خاص پوجاري هتو. ¹⁹ ملڪ صدق بادشاه، ايرام ني ڪهيو ڪه، ”آڪاش هان ڌرتي ري ناوڻ آلي مهان ايشور ري برڪت ٿي تي هووي. ²⁰ مهان ايشور ري بڪوڻ هووي، جڪي ٿاري دشمنون ني هراوڻ ۾ ٿاري مدد ڪي.“ پڇي ايرام سڄي شيون رو ڏهون حصو ملڪ صدق بادشاه ني ڏينو. ²¹ پڇي سڏوم ري بادشاه ايرام ني ڪهيو ڪه، ”سڄو مال ملڪيت تو آڀري شارو راک، پڻ مهارا منڪ مهني پاڇا ڏي.“ ²² اِئي تي ايرام سڏوم ري بادشاه ني

ڪهيو ڪم، ”مهڻي آڪاش هانَ ڌرتي ري ناوڻ آڻي پرميشور، مهانَ ايشور رو شونش ليئو هي 23 ڪه هون تاري ڪو پي شئي، اترِي توڻي ڪه هيڪ ڪڪ پي ڪونهي ليئون، پڇي تُو مهڻي ايئون ني ڪي ڪه مهڻي ايرام ني امير ڪيئو هي. 24 هون آپري شارو ڪئين ڪونهي ليئون، رگو جڪو ڪئين مهاري منڪون ٻاتي ڪاڏي. پڻ عنايم، اشڪال هانَ ممري آڀرو آڀرو حصو لي، ڪيونڪه او مهڻي پيڙا جنگ ۾ هئا.“

ايرام شون ايشور رو وچن

15 ¹ ايئون باتون شون پڇي پرميشور ايرام ني شپني ۾ ڪهيو ڪم، ”ايرام تُو ني پيڙاج، هون تاري شپال ڪرين هانَ تني تموم گهڻي برڪت ڏين.“ ² ايرام ڪهيو ڪم، ”اي پرميشور، هون اهڙي برڪت ني ڪي ڪرين، ڪيونڪه هون تو بي اولاد مري جائين هانَ مهاري گهر رو بارش مهارو خاص نوڪر اليعزر هوشي، جڪو دمشق شهر رو هي. ³ جو، تي مهڻي ڪو پي اولاد ڪونهي ڏينوم، ايئي ري ڪري مهارو نوڪر مهاري گهر رو بارش هوشي.“ ⁴ ايئي تي پرميشور ايرام ني ڪهيو ڪم، ”اليعزر تاري گهر رو بارش ڪونهي هوڙي، پڻ تارو آڀرو ڏيڪرو تاري گهر رو بارش هوشي.“ ⁵ پڇي پرميشور ايرام ني ٻاهر لي گيو هانَ ڪهيو ڪم، ”هڻي آڪاش ڏيشا جو، جي تُو تارون ني گڻي شگهي هي، تو گڻ، تارا اولاد پي ايئون تارون جترا هوشي.“ ⁶ ايئي تي ايرام پرميشور ري ايئي بات رو وشواس ڪيئو، ايئي ري ڪري پرميشور اوئي ني نيڪ منڪون ۾ گڻيو.

⁷ پڇي پرميشور اوئي ني ڪهيو ڪم، ”هونج پرميشور هون، جڪو تني ڪسڊي قوم ري اور شهر شون ڪاڏي لي آيو ڪه تني ايئي ملڪ رو مالڪ نائون.“ ⁸ پڇي ايرام ڪهيو ڪم، ”اي پرميشور مهڻي ڪيڪر خبر پڙشي ڪه هون ايئي ملڪ رو مالڪ هوئين؟“ ⁹ پرميشور اوئي ني ڪهيو ڪم، ”ايئي ري ڪري تُو هيڪ توگهڙي، هيڪ ٻڪري هانَ هيڪ گهيتو لي، جڪو تينون تينون شالون را هوڙي هانَ هيڪ ڪهوتر رو ٻچيو هانَ هيڪ گيري لي.“ ¹⁰ ايرام او شجائي لي آيو هانَ ريت تي پڪيون شون نال ٻچي جنارون را ٻچ شون بي حصا ڪيئا هانَ اي حصا اومها شومها راکيا. ¹¹ پڇي گريجون ايئي جنارون را حصا ڪاوڻ ري شارو اترِي آئي، پڻ ايرام اوئون ني اڏاوتو رهيو.

¹² ڏن آتوڻ ري تيم ايرام ني تموم گهڻي اونگ آئي هانَ ايئون لاگو ڪه اوئي آگهي گهور اندارو هي. ¹³ پڇي ايشور ايرام ني ڪهيو ڪم، ”تاري پيڙهي غير ملڪ ۾ پرديسي هوشي، اوئون ني غلوم ناهيا جاشي هانَ او چار شئو شال توڻي ڏڪ ڏيڪشي. ¹⁴ هون اوئي قوم ني سزا ڏين، جڪو اوئون ني غلوم ناشي هانَ جڏي او اوئي غير ملڪ شون نڪرشي، تو تموم گهڻو مال ملڪيت اوت شون لي نڪرشي. ¹⁵ تُو موتي عمر آڻو هوئي هانَ شئي موت مري ٻوريجي هانَ آپري ٻاپ ڏاڏون شون جائي ملي. ¹⁶ چار شئو شالون شون پڇي تاري پيڙهي آلا ايئي ملڪ ۾ پاڇا آشي. اترِي توڻي ايت ري اموري قوم را ٻاپ اتر تو ٻڌي گيا هوشي ڪه هون تاري پيڙهي شون اوئون ني سزا ڏيرائين.“

¹⁷ ڏن آتوڻ شون پڇي جڏي اندارو هوڙو، تو هيڪ تندور ظاهر هوڙو، جڪي ۾ ڏونئو نڪرتو پيڙو هانَ اوئي پيڙو پيڙو هيڪ ٻلتو ڏيئو پي ڏيڪيجڻ ۾ آيو. پڇي پرميشور شونش ليون ري شارو تندور هانَ ڏيئي ري روپ ۾ اوئون جنارون ري حصون ري ٻچ شون ننگهيو. ¹⁸ اوئي ڏن پرميشور ايرام شون

وچن کئو کہ مصر دریا شون لی موئی دریا فرات توئی شجو مُلک،¹⁹ یعنی قینی، قنزی، قدمونی،²⁰ جتی، فرزی، رفائی،²¹ اموری، کنعانی، جرجاسی هان یبوسی، هون شجی قومون را آی علائقا تازی پیڑھی نی دَئین۔

إسماعیل رو جنم

16

¹ ایرام ری لگائی شاری نی آجون توئی کو پی اولاد کونھی هویو۔ شاری ری هیک بونھی هتی، جکی رو نون هاجرا هتو، آی مصر مُلک ری هتی۔² شاری ایرام نی کھیو کہ، ”جو، پرمیشور مهنی اولاد تو کونھی دینا، ایی ری کری تو مهاری بونھی کدی جا۔ هوئی شگھی، اونی شون مهاری شارو اولاد هووی۔“ ایرام شاری ری بات منی۔

³ پچی اینون هویو کہ ایرام آپری لگائی شاری ری کیو تئ اوئی ری مصری بونھی هاجرا شون بیان کیو۔ اونی تیم ایرام نی کنعان مُلک یر ریتی دَش شال هویا هتا۔⁴ پچی ایرام هاجرا کدی گیو هان او امید شون هوئی۔ جڈی هاجرا نی خیر پڑی کہ او امید شون هی، تو او آپری مالکیوئی شاری نی آپ شون گهت شمجهٹ لاگی۔⁵ ایی تی شاری ایرام نی کھیو کہ، ”جکو ظلم مھی تی هووی پڑیو، او شجو تازی کری هی۔ مھی آپ تئی آپری بونھی دینی هتی، پئ جڈی او امید شون هی، اونی تیم شون او مهنی گهت شمجهی هی۔ همی پرمیشور انصاف کری کہ آپون یر کُ حق تی هی۔“⁶ ایرام شاری نی کھیو کہ، ”تازی بونھی تو تازی هات یر هی، جون وئی، اینوج کر۔“ پچی شاری هاجرا شون اترو تو ظلم کیو کہ او اوٹ شون نائی۔

⁷ پچی پرمیشور ری فریشتی رٹ پت یر هاجرا نی اونی کوه کدی درشن دینو، جکو شور علائقی ری مارگ تی هی۔⁸ اونی هاجرا شون پوچو کہ، ”شاری ری بونھی هاجرا، تو کیٹ شون آئی هی هان کیئا جاوی پڑی؟“ هاجرا کھیو کہ، ”هون آپری مالکیوئی شاری شون ناشی آئی هون۔“⁹ پرمیشور ری فریشتی اونی نی کھیو کہ، ”تو آپری مالکیوئی کدی پاچی جا هان اونی ری بات من۔“¹⁰ هون تارا اولاد اترو تو بدائین کہ کو پی اوئون نی گئی کونھی شگھی۔

¹¹ تو امید شون هی هان تازی دیکرو هوشی،

تو اونی رو نون اسماعیل راکی،

جکی رو مطلب هی، ’ایشور سُئی هی۔‘

کیونکہ پرمیشور تازی دُک آئی فریاد سُئی هی۔

¹² جون جهنگلی گڈو آزاد ری هی،

اُنیج نمونی تارو دیکرو پی آزاد هان آپری مرضی شون ریشتی۔

او شجون ری خلاف هان شجائی اونی ری خلاف هوشی،

هان او شجي حياتي آپري شجي پايون رو دشمن ريشي-“

13 پچي هاجرا آپري من ۾ شوچڻ لاڳي ڪم، ”مهڻي پرميشور ني ڏينو هي، تو پي هون جيتي هون-“ اوني پرميشور رو نون ايل روئي راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”ايشور شجو ڪئين ڏيکي هي-“ 14 ايني ري ڪري منڪ اوني ڪوه ني بيرلحي روئي، يعني ”شجو ڪئين ڏيکڻ آلي جيتي ايشور رو ڪوه“ ڪي هي. اي ڪوه فادس هان برد شهر ري بچ ۾ هي.

15 پچي هاجرا ني ڏيڪرو جايو هان ايرام اوني رو نون اسماعيل راکيو. 16 اوني تيم ايرام ري عمر چاڻي شال هتي.

ايشور رو ايرام رو نون بدلاوڻ

17

1 جڏي ايرام نونوي شالون رو هويوم تو پرميشور ايرام ني درشن ڏي ڪهيو ڪم، ”هون قدرت آلو ايشور هون- تو مهاري مرضي تي بي هان نيڪ ڪوم ڪرتو ري، 2 تو هون ئي شون وچن ڪرين هان تارا اولاد تموم گهڻا بدائين-“ 3 ايني تي ايرام ايشور آگهي شيش نمايو- پچي ايشور اوني ني ڪهيو ڪم، 4 ”جو، مهارو تي شون اي وچن هي ڪم تو تموم گهڻي قومون رو ڏاڏو هوئي. 5 آج شون تارو نون ايرام نام، پڻ ايراهيم هوشي، (جڪي رو مطلب هي ’قومون رو ڏاڏو‘) ڪيونڪ هون ئي تموم گهڻي قومون رو ڏاڏو نائين. 6 هون ئي تموم گهڻا اولاد ڏئين هان ائون شون تموم گهڻي قومون هان تموم گهڻا بادشاه هوشي. 7 مهارو اي وچن ئي شون، ئي شون پچي تاري اولاد شون هان ائون ري شجي پيڙهي شون هميشا توڻي بيتو ريشي هان هون تارو هان تاري اولادون رو ايشور هوئين. 8 هون ڪنعان رو اي شجو ملڪ جڪي ۾ تو پرديسي هي، ئي هان ئي شون پچي تاري اولادون ني هميشا ري شارو ڏئين هان هون ائون رو ايشور هوئين-“

ڪتنو وچن رو نشون

9 پچي ايشور ايراهيم ني ڪهيو ڪم، ”ئني هان تاري نسل ني شجي پيڙهي توڻي اي وچن پورو ڪرڻو پڙشي. 10 جڪو وچن مهاري هان تاري بچ ۾ هي هان ئي شون پچي تاري نسل ري بچ ۾ هوشي، ئي اي وچن هميشا منتا رهيا، اوني رو اي نشون هي ڪم تون ۾ هر هيڪ آدمي رو ڪتنو ڪيو جاوي. 11 تون ۾ هر هيڪ آدمي آرو ڪتنو ڪراوي، جڪو مهاري هان تونري بچ ۾ اوني وچن رو نشون هوشي. 12 آج شون لي هر هيڪ چوڪرو جڏي او آتون ڏنون رو هووي، تو اوني رو ڪتنو ڪيو جاوي- ايتون ۾ تارا غلوم پي شامل هي، بيشڪ او تاري غلومون شون جايا هووي، جون او مول ليٽوڙا هووي. 13 هر هيڪ چوڪري رو ڪتنو ضرور ڪيو جاوي- اي هميشا ري شارو جسموني نشون هوشي، جڪي شون خبر پڙشي ڪم تون شون مهارو وچن هميشا ري شارو هي. 14 جڪي آدمي رو ڪتنو ڪونهي هويوڙو، او آپري منڪون شون ڪاڍيو جاوي، ڪيونڪ اوني مهارو وچن پورو

ڪونهي ڪيو-“

اضحاق ري جنم رو واعدو

15 پڇي ايشور ابراهيم ني ڪهيو ڪم، ”آج شون پڇي ٿاري لڳائي رو نون شاري نام، پڻ ’شارون‘ هوشي. (شارون رو مطلب هي، ’روٽي‘)“ 16 هون اوني ني برڪت ڏئين هان اوني شون ٿارو ڏيڪرو هوشي. هون اوني ني اترې برڪت ڏئين ڪه او قومون ري ڏاڏي هوشي هان اوني ري اولادون شون قومون را بادشاه هوشي.“ 17 ايئي تي پڙي ابراهيم ايشور آگهي شيش نمايو هان هسي من ۾ ڪيوڻ لاگو ڪم، ”ڪي سئو سال ري ڏوڪري هان نوي سال ري ڏوڪري شون ڏيڪرو هوشي؟“ 18 ابراهيم ايشور ني ڪهيو ڪم، ”جي هوني شگهي، تو اسماعيل ني مهارو بارش ڪر.“ 19 پڻ ايشور ڪهيو ڪم، ”نام ايئون ڪونهي هووي، پڻ ٿاري لڳائي شارون شون ٿارو ڏيڪرو ضرور هوشي هان تو اوني رو نون اضحاق راڪي، جڪي رو مطلب هي، ’هسٽ-‘ مهارو وچن اضحاق شون هان اوني ري اولادون شون هميشا توڻي بيتو ريشي. 20 همي رئي اسماعيل ري بات، تو اوني ري شارو پي مهني ٿاري منت سڻي هي. هون اوني ني برڪت ڏئين هان اوني را پي تموم گهڻا اولاد هوشي. اوني ري اولادون شون ٻارهي سردار هوشي هان هون اوني ني هيڪ موتي قوم نائين. 21 پڻ مهارو وچن اضحاق شون هوشي. هيڪي سال شون پڇي ايئوج ڏنن ۾ شارون اضحاق ني جنم ڏيشي.“ 22 جڏي ايشور ابراهيم شون باتون ڪري هئو ڪيئو، تو اوٽ شون آڪاش تي ٻوٽو گيو. 23 پڇي اوئيج ڏن ابراهيم ايشور ري حڪم تي آڀري ڏيڪري اسماعيل هان شجي آڏيون رو ڪتنو ڪيئو، جڪون ۾ شجائي غلوم پي شامل هتا، بيشڪ او جڪو اوني ري گهر ۾ جايا هتا، جون مول ليئوڙا هتا. 24 جڏي ابراهيم رو ڪتنو هوپو، تو اوني ري عمر نوانوي سال هتي. 25 جڏي اسماعيل رو ڪتنو هوپو، تو اوني ري عمر تيرهني سال هتي. 26 ابراهيم هان اوني ري ڏيڪري اسماعيل رو ڪتنو هيڪي ئي ڏن هوپو 27 هان اوني ري گهر ۾ جايوڙي هان مول ليئوڙي شجي غلومون رو ڪتنو پي اوئيج ڏن هوپو.

ابراهيم را ميموڻ

18 ¹ هيڪ ڏن پرميشور ابراهيم ني درشن ڏينو. اوني تيم ابراهيم بلوط ري بٽون ڪڍي ريتو، جڪو ممري نون ري منڪ ري بني تي هتا. او پيار رو آڀري تنبو ري در تي پينو هتو. ² پڇي ابراهيم ڏينو ڪه آپ شومها تين منڪ ايا هي، تو او ائون ني ڏيڪي چيڪو چيڪو گيو هان زمين توڻي جُهڪي ائون شون مليو. ³ پڇي ائون ني ڪهيو ڪم، ”مهارا مالڪ، مهربوني ڪري مهاري گهري هالو هان مهني آڀري شيوا رو موقعو ڏيو. ⁴ هون پوڻي لي ائون هون، ٿي آڀرا هات پگ ڏوئي بٽ هينا آروم ڪرو. ⁵ ٿي مهاري گهري آيا هان مهني عزت ڏيني، ايئي ري ڪري همي مهني شيوا رو موقعو ڏيو. ٿي ڪئين آروم ڪرو، تو هون ٻاٽي لي ائون هون. ٿي ٻاٽي ڪائو، پڇي جي ٿوئي تڪر هي، تو پلي ٻوٽا جايا.“ پڇي ائون ڪهيو ڪم، ”جون ٿاري مرضي.“ ⁶ پڇي ابراهيم چيڪو چيڪو تنبو ۾ گيو هان آڀري لڳائي شارون ني ڪهيو ڪم، ”چيڪي هو سئون آٽو لي، گو هان تينون منڪون ري ٻاٽي گهڙ.“ ⁷ پڇي ابراهيم چيڪو چيڪو آڀري ڏڻ ڏيشا گيو هان شجون شون پلو نوگهڙو لائي آڀري نوڪر ني ڏينو هان اوني چيڪائي ڪري رد پڇا ڪيئو. ⁸ پڇي ابراهيم ڏئي، ڏوڏ هان موش لائي ميموٽون آگهي راڪيو هان جتري توڻي ائون ٻاٽي ڪونهي ڪاڏي، اترې توڻي ابراهيم ائون ري شيوا ۾ بٽ هينا ايو رهيو. ⁹ پڇي ائون ابراهيم شون پوڇو ڪم، ”ٿاري لڳائي شارون ڪيت هي؟“ اوني ڪهيو

ڪم، ”او تنبو ۾ هي.“¹⁰ ايئي تي پرميشور ڪهيو ڪم، ”هون اوڻ آئي شال پڙي پاڇو آئين هان اوئون ڏنون ۾ ٿاري لڳائي شارون ني ڏيڪرو هوشي.“ شارون تنبو ري در ڪيڊي ميموٽون لاري پيني هتي هان اوئون ري باتون شئي پڙي.¹¹ ابراهيم هان شارون بڙا هتا هان شارون ري عمر ٻال جڻ جهڙي ڪونهي هتي.¹² ايئي تي شارون آڀري من ۾ هاشي هان شوڇو ڪم، ”همي تو هون بڙي هون، مهارو ڏئي پي بڙو هي. ڪي مهني آي خوشي ملي شگهي هي؟“¹³ پڇي پرميشور ابراهيم ني ڪهيو ڪم، ”شارون من ۾ هاشي آي ڪيئون ڪهيو ڪم، ڪي مهني بڙي شون پي ڏيڪرو هوشي؟“¹⁴ هون تو پرميشور هون، مهاري شارو ڪو پي بات ڏکي ڪونهي. جون مهني ڪهيو، هون اوڻ آئي شال آئين هان اوئون ڏنون ۾ ٿاري لڳائي شارون ني ضرور ڏيڪرو هوشي.“¹⁵ آي بات شئي شارون بيٺاڇي هان نا ڪري ڪهيو ڪم، ”هون تو ڪونهي هاشي.“ پڻ پرميشور ڪهيو ڪم، ”نا، تو شاجيلي هاشي هي.“

سڏوم شهر ري شارو ابراهيم ري منت

¹⁶ پڇي او ميموٽ انا هان سڏوم شهر ڏيشا بٽير هويا هان ابراهيم اوئون ني موڪل ڏيوڻ ري شارو اوئون پڙو گيو.¹⁷ پڇي پرميشور آڀري من ۾ ڪهيو ڪم، ”جڪو ڪئين هون ڪرڻ آڻو هون، او هون ابراهيم ني شنائين.¹⁸ ڪيونڪه پڪي بات هي ڪه ابراهيم شون هيڪ موتي هان طاقت آئي قوم نيشي هان ڌرتي ري سڄي قومون ني ابراهيم ري وسيلي برڪت ملشي.“¹⁹ مهني اوئي ني ايئي ري ڪري چونديو ڪه او آڀري ڏيڪرون هان آڀري پڙهي ني شيڪاوي ڪه او سڄائي هان انصاف شون مهاري ڪيوڻ تي بيتا ري. جي او ايئون ڪشي، تو هون ابراهيم شون ڪيوڻو آڀرو واعدو پورو ڪرين.“²⁰ پڇي پرميشور ابراهيم ني ڪهيو ڪم، ”مهني شئي هي ڪه سڏوم هان عمورا را منڪ حد شون وڌيڪ ظلمي هي هان اوئون را پاپ تموم گهٽا ٻڌي گيا هي.“²¹ ايئي ري ڪري همي هون اوڻ جائي جوئين ڪه جون مهني شئي هي، ڪي او شاجي بات هي، جون نا.“

²² پڇي اوئون ميموٽون ۾ بي منڪ سڏوم شهر ڏيشا گيا، پڻ پرميشور ابراهيم پڙو اڀو رهيو.²³ ايئي تي ابراهيم پرميشور شون بڙو ڪم، ”ڪي تو شاجيلي نيڪ منڪون ني بڙيون پڙو ماري چوڙي؟“²⁴ جي اوئي شهر ۾ پنجاه نيڪ منڪ هوڙي، تو ڪي تو شجو شهر برباد ڪري چوڙي؟ ڪي تو اوئون پنجاه نيڪ منڪون ري ڪري اوئون ني معاف ڪونهي ڪري؟²⁵ آي هوئي ڪونهي شگهتو ڪه تو بڙيون پڙا نيڪ منڪ پي ماري چوڙي. جي تو ايئون ڪري، تو نيڪ هان بڙي ۾ ڪهڙو فرق؟ تو جڪو سڄي دنيا رو انصاف ڪرڻ آڻو هي، ڪي تو ايئي بات رو انصاف ڪونهي ڪري؟“²⁶ پرميشور بلتي ڏيني ڪم، ”جي سڏوم شهر ۾ پنجاه نيڪ منڪ پي هويام، تو پي هون اوئون ري ڪري سڄي شهر ني معاف ڪرين.“

²⁷ پڇي ابراهيم منت ڪري ڪهيو ڪم، ”اي پرميشور، مهني معاف ڪم ڪيونڪه مهني متي هان راک هوئي، تي شون ٻولڻ ري همت ڪي.“

²⁸ هوئي شگهي ڪه اوئي شهر ۾ پنجيتالي نيڪ منڪ هوڙي، تو پڇي ڪي تو بونج منڪ گهٽ هوڻ ري ڪري شجو شهر برباد ڪري چوڙي؟“

پرميشور بلتي ڏيني ڪم، ”جي اوڻ پنجيتالي نيڪ منڪ هويام، تو پي هون شجو شهر برباد ڪونهي ڪرون.“²⁹ ابراهيم پڙي منت ڪري ڪهيو ڪم، ”هوئي شگهي ڪه اوڻ رگو چاليه نيڪ منڪ هوڙي.“ پرميشور بلتي ڏيني ڪم، ”جي اوڻ چاليه نيڪ منڪ هويام، تو پي هون شجو شهر

برباد ڪونهي ڪرون۔“³⁰ ايراهيم منت ڪي ڪم، ”اي پرميشور، جي تُو ناراض ني هووي، تو هُون هيڪ گهمرو پڙي ڪئين ڪونه۔ جي اوٽ رُگو تيه نيڪ منڪ هووي، تو؟“ پرميشور بلتي ڏيني ڪم، ”جي اوٽ رُگو تيه نيڪ منڪ هووي، تو هُون ايئون ڪونهي ڪرون۔“³¹ ايراهيم پڙي منت ڪي ڪم، ”اي پرميشور مهني معاف ڪر ڪم مهني تي شون بولڻ ري همت ڪي۔ جي اوٽ رُگو بيش نيڪ منڪ هووي، تو؟“ پرميشور بلتي ڏيني ڪم، ”جي اوٽ رُگو بيش نيڪ منڪ هووي، تو هُون ايئون ڪونهي ڪرون۔“³² ايراهيم هيڪ گهمرو پڙي منت ڪي ڪم، ”اي مالڪم، جي تُو ناراض ني هووي، تو هُون هيڪ گهمرو پڙي ڪئين ڪونه۔ هوئي شگهي ڪم اوٽ رُگو ڏس نيڪ منڪ ملي۔“ پرميشور بلتي ڏيني ڪم، ”جي اوٽ رُگو ڏس نيڪ منڪ هووي، تو پي هُون اوئون ني برباد ڪونهي ڪرون۔“³³ پڇي جڏي پرميشور ايراهيم شون باتون ڪري هئو ڪينوم، تو اوٽ شون بُوڻو گيو هان ايراهيم آپري گهري پاڇو آيو۔

فريشتون رو لوط ني بچاڻ

19 ¹ او پئي فريشتا شام ري تيم سدوم شهر ۾ آيا۔ اُوئي تيم لوط شهر ري در ڪڍي پينو هتو۔ لوط اوئون ميموٽون ني ڏيڪي اوئون شون ملڻ گيو هان زمين توڻي جُهڪي اوئون شون مليو۔² پڇي لوط اوئون ني ڪهيو ڪم، ”اي مهاري مالڪون، تي مهاري گهري هالوم، آپرا هات پگ ڏوڻو هان مهاري گهري رات رو هان پڇي ساڪئي تارهي بُوڻا جايا۔“ اوئون ڪهيو ڪم، ”نام مهني چوڪ تي رات ريشون۔“³ جڏي لوط گهڻي منتون ڪئي، تو او اوئي ري گهري آيا۔ پڇي اوئي اوئون ري شارو بنا ڪمير بائي هان شنو طعوم تيار ڪرايو هان اوئون کاڌو۔⁴ پڇي اوئون ري شوٽ شون پيل، سدوم شهر را شجائي نوجوان هان ڏوڪرا آيا، اوئون لوط ري گهر ري چوڌاري گهرو ڪيئو۔⁵ اوئون لوط ني هيلو ڪري ڪهيو ڪم، ”جڪو آڌمي آڃ رات تاري گهري آيا هي، او ڪيت هي؟ اوئون ني مهون ڪڍي باهر لي آ، تو مهني اوئون شون بُرو ڪوم ڪرون۔“⁶ لوط اوئون شون بولڻ ري شارو گهر شون باهر نڪريو هان لاري در بند ڪيئو۔⁷ لوط اوئون ني ڪهيو ڪم، ”پايون، هُون توڻي منت ڪرون هون ڪم آي بُرو ڪوم ني ڪرو۔“⁸ جوئوم مهاري بي ڪناري ڏيڪري هي، هُون اوئون ني تون ڪڍي باهر لي آئون هون، پڇي جون وڻي اوئون شون ڪرو، پڻ ايئون ني ڪئين ني ڪوم، ڪيونڪم آي مهاري گهري ميموٽ هوئي آيا هي۔“⁹ اوئون لوط ني ڪهيو ڪم، ”مهوري مارگ شون پرهو هو۔ تُو پرديسي هوئي مهون ڪڍي آيو هان همي تُو مهوني شٽائي ڪم مهوني ڪي ڪرڻو هي؟ مهني اوئون ميموٽون شون پي وڌيڪ تاري حالت خراب ڪر شون۔“ پڇي او لوط ني ڏڪو ڏي در پونگڻ ري شارو آگهي بتيا۔¹⁰ پڻ اوئون ميموٽون لوط ني گهر ۾ چڪي در بند ڪري چوڻيو۔¹¹ پڇي ميموٽون باهر اُڀوڙي شجي نوجوانون هان ڏوڪرون ني اونڌا ڪري چوڙيا هان او در جوتا رهيا، پڻ در اوئون ني ڪونهي لاڌو۔

¹² ايئي تي اوئون ميموٽون لوط ني ڪهيو ڪم، ”ڪي تارو ايت ڪو بيجو پي هي؟ ڏيڪرا، ڏيڪري، جوئين، جون ڪو بيجو عزيزم، جڪو ايئي شهر ۾ ري هي۔ شجون ني ايئي شهر شون باهر ڪاڍي لي جا۔“¹³ مهني آي شهر برباد ڪر شون، ڪيونڪم ايت ري منڪون را سُڌڪا پرميشور توڻي پُگا هي هان اوئي مهوني آي شهر برباد ڪرڻ ري شارو مليا هي۔“¹⁴ پڇي لوط باهر نڪريو هان آپري جوپون ڪڍي گيو، جڪون شون اوئي ري

ڏيکريون را شگڻ ھويڙا ھتا۔ اُوئي آپري جويون ني ڪھيو ڪم، ”چيڪائي ڪروم ايت شون نڪروم ڪيونڪه پرميشور آي شهر برباد ڪرڻ آڻو ھي۔“ پڻ اُوئي ري جويون شمعھو ڪه او مھون شون ھاشا ڪري پڙيو۔

15 شاڪلي تارھي فريشتون لوط شون چيڪائي ڪرائي ھان ڪھيو ڪم، ”اُئي آپري لڳائي ھان آپري بي ڏيڪري لي ايت شون نڪري جا۔ ايئون ني ھوئي ڪه شهر برباد ھوتي ٻلام ٿي پي مري جائو۔“ 16 لوط تو پي دير ڪرتو پڙيو، پڻ پرميشور لوط تي مھريون ھتو، ايئي ري ڪري فريشتا لوط ھان اُوئي ري لڳائي ھان اُوئي ري پيئون ڏيڪريون ني آپري ھاتون ڪاڍي شهر شون باھر لي ڳيا۔ 17 اُوئون ني شهر شون باھر ڪاڍڻ شون پڇي ھيڪي فريشتي ڪھيو ڪم، ”آپري جان بچاؤ ري ٺاڙو ايت شون ناشي جا۔ لاري ني جوئي ھان ني ايئي ميدون ۾ ڪيت اُپي، پڻ اُوئي جبلون ڏيما ناشي جا ڪه ٿي ايئي آفت ۾ مرڻ شون بچي جائو۔“ 18 لوط اُوئون ني ڪھيو ڪم، ”اي مھارا مالڪم ايئون ني ڪرو۔“ 19 تون آپري ٻونھي تي مھربوني ڪري مھاري جان بچائي ھي، پڻ او جبل تو تموم گھڻا الگا ھي، ايئون ني ھوئي ڪه اُوئون توڻي ڳڻڻ شون پيل، او آفت آوي ھان ھون مري جائون۔ 20 او جوڻو، نيڙو ھيڪ شهر ھي، جڪو تموم ننيو ھي ھان ھون اوت چيڪو ناشي ڳي شگھون ھون۔ جي موڪل ڏينم، تو ھون اوت ناشي جائون۔ ايئي نموني ھون بچي جائين۔“ 21 فريشتي ڪھيو ڪم، ”نيڪ ھي، ھون ٿاري آي بات پي منون ھون۔ ھون اُوئي شهر ني برباد ڪونھي ڪرون۔ 22 پڻ ھمي جترو چيڪو ھوئي، اوت نڪري جا، ڪيونڪه ھون اُتر تي توڻي ڪئين ڪونھي ڪرون، جتري توڻي تُو اوت ڪونھي ڳنٽو۔“ اُوئي ڏن شون اُوئي شهر رو نون ڏن ھيو، جڪي رو مطلب ھي، ”ننيو“ ڪيونڪه لوط اُوئي ني ننيو ڪھيو ھتو۔

سڏوم ھان عمورا شھرون ري بربادي

23 پڇي ڏن اُگني ٿي لوط ڏن شهر ۾ ڳو۔ 24 پڇي پرميشور سڏوم ھان عمورا شھرون تي آڪاش شون گندرف رو باشڏي برشايم 25 جڪي شون او شهر آشي پاشي رو شجو علائقو ھان اوت را شجائي منڪ ھان ڌرتي شون اُگڻ آئي شجي شيون ٻلي راک ھوئي گئي۔ 26 پڻ لوط ري لڳائي لاري پاچل قوري جويوم، تو او اوڻيج تيم لوڻ رو تونپو ھوئي گئي۔

27 ايراهيم شاڪلي تارھي اُني جبل تي اُوئي جگھا گيو، جيت پيل اُوئي پرميشور پيڙو اُپي باتون ڪيئي ھتي۔ 28 اُوئي جگھا شون ايراهيم سڏوم ھان عمورا شھرون ھان آشي پاشي ري شجي علائقون ڏيما ڏينم، تو اوت شون بني ري ڏونئي آئي ڪار ڏوننو نڪرتو پڙيو۔ 29 جڏي ايشور اُوئي علائقي ري شھرون ني برباد ڪينام، جيت پيل لوط ريتوم، تو اُوئي ايراهيم ني ياد ڪري لوط ني اُوئي آفت شون بچايو۔

لوط ھان اُوئي ري ڏيڪري

30 لوط ڏن شهر ۾ ريوڻ شون پيناجتوم، ايئي ري ڪري او ھان اُوئي ري پيئي ڏيڪري اُوئي شهر شون نڪري جبلون ڏيما ڳيا ھان ھيڪي چر ۾ ريوڻ لاگا۔ 31 ھيڪ ڏن موتي پين ننيڪي پين ني ڪھيو ڪم، ”آپنو آبا تو ڏوڪرو ھوتو جاوي پڙيو ھان آئي ھان آشي پاشي بيجو ڪو پي آڏمي ڪونھي، جڪو آپون شون بيتان ڪري ھان آپنا اولاد ھوئي۔“ 32 ايئي ري ڪري آ، تو آبي آئي آبا ني انگورون رو رس پيڙون ھان اُوئي پيڙي شوئون ڪه آپنا

اولاد هوڙي۔“ 33 اُونئون اُونج رات آڀري باپ ني انگورون رو رس پيٽاڙيو هان موتي ڏيڪري جائي اُوئي پيڙي سُوتي، پڻ لوط ني اُترو تو نشو هتو
 ڪه اُوئي ني خبر پي ڪونهي پڙي ڪه او ڪڏي سُوتي هان ڪڏي اُئي۔ 34 پيڄي ڏن موتي بين نڪي بين ني ڪهيو ڪه، ”ڪالهي راتي هون
 آڀي ابا پيڙي سُوتي هتي هان آج رات پي آبي اُوئي ني انگورون رو رس پيٽاڙون هان تُو اُوئي پيڙي سُوتي ڪه اُوئي شون آڀون پيئون را اولاد هوڙي۔“
 35 اِئي ري ڪري اُونئون اُوئي رات پي آڀري باپ ني انگورون رو رس پيٽاڙيو هان نڪي ڏيڪري جائي آڀري باپ پيڙي سُوتي، پڻ لوط ني پيڙي اُترو تو
 نشو هتو ڪه اُوئي ني خبر پي ڪونهي رئي ڪه او ڪڏي سُوتي هان ڪڏي اُئي۔ 36 اِئي نموني لوط ري پيڙي ڏيڪري آڀري باپ شون اُميد شون
 هوڙي۔ 37 موتي ڏيڪري ني هيڪ ڏيڪرو جايو هان اُوئي آڀري ڏيڪري رو نون موآب راکيو۔ اُوئي ري پيڙهي ني موآبي قوم ڪي هي، جڪو آج
 توڻي موجود هي۔ 38 نڪي ڏيڪري ني پي ڏيڪرو جايو هان اُوئي آڀري ڏيڪري رو نون بن عمي راکيو۔ اُوئي ري پيڙهي ني عموني قوم ڪي هي،
 جڪو آج توڻي موجود هي۔

ايراهيم هان ايملڪ بادشاه

20¹ پڇي ايراهيم اوت شون ڪنعان ملڪ ري ڏڪڻ ري علائقي ۾ گيو هان سفر ڪرتو قادم هان سُور علائقي ري بچ ۾ جرار شهر
 ۾ آئي ريوڻ لاگو۔ 2 اوت اُوئي آڀري لڳائي شارون ري باري ۾ ڪهيو ڪه، ”آي مهاري بين هي۔“ اِئي تي جرار شهر ري بادشاه
 ايملڪ بيان ڪڙ ري شارو شارون ني آڀري محلات ۾ آڻي۔ 3 پڻ هيڪ رات ايشور ايملڪ بادشاه ني شپني ۾ آئي ڪهيو ڪه، ”جڪي
 لڳائي ني تي آڻي هي، اُوئي ري ڪري تُو مري جائي، ڪيونڪه او ڪي پيڄي ري لڳائي هي۔“ 4 پڻ اڃون توڻي ايملڪ بادشاه شارون ني هات
 پي ڪونهي لڳايو هتو۔ اِئي ري ڪري اُوئي ڪهيو ڪه، ”اي مالڪ، هون تو بي ڏوهي هون۔ ڪي پڇي پي تُو مهني هان مهاري قوم ني ماري؟
 5 ايراهيم آڀ مهني ڪهيو هتو ڪه، ’او مهاري بين هي۔‘ هان اُوئي ري لڳائي آڀ ڪهيو هتو ڪه، ’او مهارو پاڻي هي۔‘ اِئي ۾ مهارو ڪو پي
 ڏوه ڪونهي، مهني تو اُوئي ني سُني نيت شون بيان ڪڙ ري شارو آڻي هتي۔“ 6 ايشور اُوئي ني شپني ۾ ڪهيو ڪه، ”هاوي، مهني خبر هي
 ڪه تي آي ڪوم نيڪ نيت شون ڪيئو هي، اِئي ري ڪري مهني تني پاليو ڪه تُو اُوئي ني هات ني لڳاوي هان مهاري خلاف پاپ ني ڪري۔
 7 همي تُو ايراهيم ني اُوئي ري لڳائي پاڇي ڏي، ڪيونڪه او نبي هي۔ او تاري شارو پراڻا ڪرشي هان تُو ڪونهي مري۔ پڻ جي تُو اِئون ڪونهي
 ڪري، تو پڇي پڪ هي ڪه تُو هان تارا شجائي منڪ ضرور مرشو۔“

8 پڇي ايملڪ بادشاه شاڪلي تارهي اُئي آڀري شجي وزيرون ني آڻايا هان شجي بات سُڻائي۔ اِئي تي او تموم گهڻا پيٽاجا۔ 9 پڇي ايملڪ بادشاه
 ايراهيم ني آڻي ڪهيو ڪه، ”تي مهون شون آي ڪي ڪيئو؟ مهني تارو ڪهڙو ڏوه ڪيئو هي، جڪو تي مهني تي هان مهاري بادشاهي تي اترتي
 موتي پاپ رو الزوم لڳايو۔ جڪو ڪئين تي مهني شون ڪيئو هي، آي تني ني ڪرڻو هتو۔ 10 تي اهڙو ڪوم ڪيئون ڪيئو؟“ 11 ايراهيم بلتي ڏيني
 ڪه، ”مهني شوچو ڪه ايت ڪو پي ايشور رو پي ڪونهي راکنو هان او مهاري لڳائي ني ڪوشڻ ري شارو مهني ماري چوڙشي۔ 12 آي بات شاجي

هي ڪه او مهاري لڳائي هي، پڻ او مهاري بين پي هي، ڪيونڪه مهورو باپ هيڪج هي، پڻ مائون ڌار ڌار هي. ¹³ ايئي ري ڪري جڏي ايشور مهني ڪهيو ڪه آپري باپ رو گهر چوڙي پرديس ۾ جام تو اوئيج ڏن مهني آپري لڳائي ني سمجهائي ڪه مهروني ڪري جيٽ پي آبي هالون، اوٽ مهاري ڪري آي ڪي ڪه آي مهارو پائي هي.“

¹⁴ پڇي ايملڪ بادشاه ايراهيم ري لڳائي اوئي ني پاڇي ڏيني. اوئي ايراهيم ني رڍون بڪري، ڍگا ڍڳي، پونهي هان غلوم ڏينا. ¹⁵ پڇي ايملڪ بادشاه ڪهيو ڪه، ”جو مهارو ملڪ تاري آگهي هي، جيٽ تني پلو لاڳي، اوٽ جائي ري.“ ¹⁶ پڇي اوئي شارون ني ڪهيو ڪه، ”مهني اڻ سمجه ۾ ايئون ڪيئو، تو پي مهني تاري پائي ني چوندي را هيڪ هزار شڪا ڏينا هي ڪه جڪو منڪ ٿي پيڙا هي، اوئون شجون ري روبرو آي تاوتوي هووي ڪه تو بي داگ هي.“

¹⁷ پڇي ايراهيم ايشور شون پراٽا ڪي هان ايشور ايملڪ بادشاه اوئي ري لڳائي هان اوئي ري پونهيون ني شفا ڏيني هان اوئون را پيڙي اولاد هوئو لاگا. ¹⁸ ايئي شون پيل پرميشور ايملڪ بادشاه ني سزا ڏيني هتي ڪه اوئي ري محل ۾ ريوڻ آئي سڃي لڳايون را بال هوئو بند هويا هتا، ڪيونڪه اوئي ايراهيم ري لڳائي شارون شون بيٺان ڪرڻ ري شارو آپري محل ۾ راڪي هتي.

اضحاق رو جنم

21 ¹ پرميشور جون ڪهيو هتو، ايئوج شارون تي مهروني ڪي هان آيرو واعدو پورو ڪيئو. ² شارون اميد شون هوئي هان ايشور ري بتايوڙي تيم تي ايراهيم ري بويڙي ۾ شارون ني ڏيڪرو جايو. ³ ايراهيم آپري ڏيڪري رو نون اضحاق راڪيو، جڪي رو مطلب هي، ”همنش.“ ⁴ جڏي اضحاق آنون ڏنون رو هوپو، تو ايراهيم ايشور ري حڪم تي اضحاق رو ڪتنو ڪيئو. ⁵ جڏي اضحاق جايو، تو اوئي تيم ايراهيم شتو سالون رو هتو. ⁶ شارون ڪهيو ڪه، ”ايشور مهني ايئي عمر ۾ خوشي ڏي هشاو هي هان سڃائي منڪ آي بات شئي مهني پيڙا هاشي. ⁷ مهاري ڏي ني ڪڻ ڪئي شگهو ڪه ڪڏي شارون آپري بايون ني ڏوڏ پياڙشي، پڻ تو پي اوئي ري پيري ۾ مهاري ڏيڪرو هوپو.“ ⁸ جڏي اضحاق ڪين موتو هوپو، تو اوئي رو ڏوڏ چوڙايو هان اوئي ڏن ايراهيم خوشي ۾ هيڪ موتي دعوت ڪي.

هاجرا هان اسماعيل ني گهر شون ڪاڍڻ

⁹ هيڪي ڏن شارون ڏينو ڪه مصري پونهي حاجرا رو ڏيڪرو اسماعيل، جڪو اوئي ني ايراهيم شون جايو هتو، او شارون ري ڏيڪري اضحاق ني چڙائي هاشتو پڙيو. ¹⁰ ايئي تي شارون ايراهيم ني ڪهيو ڪه، ”آي پونهي هان ايئي رو ڏيڪرو گهر شون ڪاڍ، ڪيونڪه ايئي پونهي رو ڏيڪرو مهاري ڏيڪري اضحاق پيڙو تاري ملڪيت رو بارش هوئي ڪونهي شگهو.“ ¹¹ ايئي بات رو ايراهيم ني تموم گهڻو ڏڪ هوپو، ڪيونڪه اسماعيل پي اوئي رو آيرو ڏيڪرو هتو. ¹² پڻ ايشور ايراهيم ني ڪهيو ڪه، ”تو آپري ڏيڪري هان آپري پونهي ري ڪري پريشون ني هو. جون شارون تني

کے، تو ایسے کر، کیونکہ جو وعدہ مہی تے شون کیوں ہتم، او اضحاق ری نسل شون پورو ہوشی۔¹³ ہون ایہی ہونہی ری ڈیکری اسماعیل شون پی ہیک قوم نائین، کیونکہ او پی تارو ڈیکرو ہی۔“

¹⁴ پچہی دن شاکلی تارہی ابراہیم ہاتی ہان پوٹی ری ڈیڑی ہاجرا ری کوئی تی راکہی ہان اُوئی نی ہان اُوئی ری ڈیکری نی گھر شون باہر کایا۔ ہاجرا اوٹ شون بُنی گئی ہان او بیرسبع ری رٹ پت م اینا اونا قرتی ری۔¹⁵ جڈی ڈیڑی رو پوٹی ختم ہویم، تو ہاجرا اسماعیل نی ہیکے بن ہینا سونالی چوڑیو۔¹⁶ پچہی او الگی جائی ہیشی ری ہان آپری من م کیوں لاگی کہ، ”ہون آپرو ڈیکرو مرتو جوئی کونہی شگہتی۔“ پچہی اوٹ ہیشی زور شون روٹ لاگی¹⁷ ہان چوکرو پی روتو پڑیو۔ ایشور اُوئی چوکری رو روٹن شٹیو ہان ایشور ری فریشتی آکاش شون ہاجرا نی ہیلو کری کہیو کہ، ”ای ہاجرا تے کی ہویم؟ ہینا نی، کیونکہ ایشور چوکری رو روٹن شٹیو ہی۔“¹⁸ ہمی اُئی، آپرو ڈیکرو کٹ ہان سنپال، کیونکہ ایشور اُوئی شون ہیک موتی قوم ناشی۔“¹⁹ پچہی ایشور ری مہربونی شون ہاجرا ہیک کُھ ڈینو ہان اوٹ جائی اُوئی کُھ شون ڈیڑی پری آئی ہان آپری ڈیکری نی پوٹی ہیناڑیو۔

²⁰ ایشور اسماعیل پڑیو ہتم۔ اسماعیل رٹ پت م ری موتو ہویم ہان تیر ہلاوٹ رو کاریگر ہویم۔²¹ جڈی او فاران ری رٹ پت م ریتو، تو اُوئی تیم اُوئی ری ما، مصر مُلک ری ہیکے چوکری شون اُوئی رو ہینا کرایو۔

ابراہیم ہان ایملک بادشاہ رو وچن

²² پچہی اُون اُون دنون م ایئون ہویم کہ اُوئی مُلک رو بادشاہ ایملک آپری فوج ری آفیسر فیکل پڑیو ابراہیم کیڈی آیو ہان اُوئی نی کہیو کہ، ”تاری شجہی کوم م ایشور تے پڑیو ہی۔“²³ ایہی ری کری ہمی تُو مہی شون ایشور رو شونش لی کہ تُو مہی شون، مہاری خاندان شون ہان مہاری پڑھی شون دوکو کونہی کری، پٹ جھڑی نمونی مہی تے شون شنو سلوک کری آپرو فرض پورو کیوں ہی، اُونج نمونی تُو پی آپرو فرض پورو کری ہان مہی شون ہان ایملک شون وفادار ری، جکے م تُو پردیسی ہی۔“²⁴ ایہی تی ابراہیم کہیو کہ، ”ہون شونش لیئون ہون۔“²⁵ پچہی ابراہیم، ایملک بادشاہ نی ہیکے کُھ ری باری م میار ڈینی، جکے نی ایملک بادشاہ ری نوکرون زوری کوشیو ہتم۔²⁶ ایملک بادشاہ کہیو کہ، ”مہنی تو خبر پی کونہی کہ آی کوم کے کیوں ہی ہان تے پی مہنی کونہی شٹیو۔ ہون تو آج پیلکو گھمرو تے شون آی بات شتون پڑیو۔“²⁷ پچہی ابراہیم ہان ایملک بادشاہ ہیکے پچہی شون وچن کیوں ہان ابراہیم اُوئی وچن ری نشونی ری شازو ایملک بادشاہ نی ریون ہکری ہان دیگا دینا۔²⁸ ابراہیم ڈٹ م ریون را شات مادی قلیا دار کیئا۔²⁹ ایملک بادشاہ اُوئی شون پوجو کہ، ”ریون ری ایملک شات مادی قلیون نی دار کرٹ رو تارو کی مطلب ہی؟“³⁰ ابراہیم بتی ڈینی کہ، ”تُو ریون را آی شات مادی قلیا مہی شون لی، جکو ایملک بات ری گواہی ہوشی کہ آی کُھ مہی کوتریو ہی۔“³¹ ایہی ری کری اُوئی جگہا رو نون بیرسبع ہویم، جکے رو مطلب ہی، ”شونش رو کُھ“ کیونکہ اُونون پیئون اوٹ شونش لیئون ہتم۔

³² بيرسيع ري ميدون ۾ وچن ڪرڻ شون پڇي ايمملڪ بادشاه هان اُوئي ري فوج رو آفيسر فيڪل آپري فلسطي قوم ري مُلڪ ڏيشا پاچا گيا. ³³ ايراهيم اوت لوي رو هيڪ بڻ پوڪيو هان پرميشور شون پرائنا ڪي، جڪو هميشا رو ايشور هي. ³⁴ ايراهيم تموم گهڻا ڏن فلسطي قوم ري مُلڪ ۾ رهيو.

ايشور رو ايراهيم ني آزماوڻ

22 ¹ ڪئينڪ ڏنون شون پڇي ايشور ايراهيم ني آزماوڻ ري شارو اُوئي ني ڪهيو ڪم، ”ايراهيم اي ايراهيم.“ اُوئي ڪهيو ڪم، ”مالڪ هُون حاضر هون.“ ² پڇي ايشور ڪهيو ڪم، ”تُو آڀرو پيارو ڏيڪرو اضحاق، جڪو ٿارو هيڪج بارش هي، آپ پڙو لي موريا ري علائقي ۾ جا هان اوت ري جبلون ۾ هيڪ جبل، جڪو هُون ٿئي بتائين، اوت مهاري شارو اُوئي رو ٻاڻڻ آڻو بليدون ڪري.“

³ ايراهيم بيڇي ڏن شاڪلي تارهي اُنيو هان آپري ڏيڪري اضحاق، بيئون نوڪرون هان گڏي ني پڙو ليئو هان ٻاڻڻ آڻو بليدون ڪرڻ ري شارو لڪڙي بدائي اُوئي جگها ڏيشا بئير هوپوم، جڪو ايشور اُوئي ني بتائي هتي. ⁴ بيتي بيتي تيجي ڏن ايراهيم ني او جبل الگي پون شون ڏيڪيجڻ ۾ آيو. ⁵ پڇي ايراهيم آپري نوڪرون ني ڪهيو ڪم، ”تي ايت گڏي ڪڍي آيو. مهني ٻاپ ڏيڪرو بيئي اوت جائي ايشور آگهي شيش نمائي ٿون ڪڍي پاچا ائون هون.“

⁶ پڇي ايراهيم ٻاڻڻ آڻي بليدون ري شارو لڪڙي لي آپري ڏيڪري اضحاق ني ڪٿائي هان آپ باشڏي ٻاڻڻ ري شارو توندا هان چُرِي لي هان بيئي بئير هويا. ⁷ ايئي تي اضحاق آپري ٻاپ ني ڪهيو ڪم، ”آبا“ اُوئي ڪهيو ڪم، ”جي، مهارا ڏيڪرا؟“ پڇي اضحاق پوچو ڪم، ”باشڏي هان لڪڙي تو هي، پڻ ٻاڻڻ آڻي بليدون ري شارو گهيتو ڪيٽ هي؟“ ⁸ ايراهيم ڪهيو ڪم، ”ڏيڪرا، ايشور آپ ٻاڻڻ آڻي بليدون ري شارو گهيتي رو بندوبست ڪرشي.“ پڇي او بيئي آگهي بيتا گيا. ⁹ جڏي او اُوئي جگها تي پڳام، جڪو ايشور اُوئي ني بتائي هتي، پڇي ايراهيم بليدون ري جگها نائي هان اُوئي تي لڪڙي راڪڻي هان پڇي آپري ڏيڪري اضحاق ني بونڌي اُوئي ني بليدون ڪرڻ ري شارو لڪڙيون ري مائي راڪيو. ¹⁰ پڇي ايراهيم چُرِي لي هان آپري ڏيڪري ني شير باوڻ ري شارو هات بلايو. ¹¹ ايئي تي آڪاش شون پرميشور ري فريشتي رو آواز آيو ڪم، ”ايراهيم، اي ايراهيم.“ اُوئي ڪهيو ڪم، ”جي، هُون حاضر هون.“ ¹² پڇي اُوئي ڪهيو ڪم، ”تُو آپري ڏيڪري ني شير ني با. اُوئي ني ڪئين ني ڪرم، ڪيونڪ همي مهني خبر پڙي هي ڪه تُو ايشور شون پيئاجي هي. ايئي ري ڪري تُو آڀرو پيارو ڏيڪرو، جڪو ٿارو هيڪج بارش هي، اُوئي ني مهني شون وڌيڪ ڪونهي سمجهو.“ ¹³ پڇي ايراهيم لاري پاچل ڦوري هان هيڪ گهيتو ڏينوم، جڪي را شينگ هيڪي بڻ ۾ ڦاٽوڙا هتا. پڇي اُوئي جائي او گهيتو جهاليو هان آپري ڏيڪري ري جگها تي ٻاڻڻ آڻو بليدون ڪيو. ¹⁴ ايراهيم اُوئي جگها رو نون يهووا يري راڪيو، جڪي رو مطلب هي، ”پرميشور بندوبست ڪرشي.“ ايئي ري ڪري آج ڏن توڻي آي ڪيتو مشهور هي ڪم، ”پرميشور آپري جبل تي بندوبست ڪرشي.“

¹⁵ پڇي پڙي آڪاش شون پرميشور ري فريشتي ايراهيم ني هيلو ڪري ڪهيو ڪم، ¹⁶ ”پرميشور ڪي هي ڪه ٿي مهارو حڪم منيو هي هان آپري ڏيڪري ني پي جڪو ٿارو پيارو هي، مهني شون وڌيڪ ڪونهي سمجهو، ايئي ري ڪري مهني آڀرو آپ شون شونش ليئو هي ڪم. ¹⁷ هُون ٿئي

برکت ئي برکت ڏئين هان ٿاري پيڙهي، آڪاش ري تارون هان شُوندري بيٺو آلي ڪار بدائين هان ٿاري پيڙهي آلا آڀري دُشمنون ني هراشي هان اوتون ري شهرون تي قبضو ڪرشي. 18 ٿاري پيڙهي ري وسيلي دنيا ري شجي قومون ني برکت ملشي، ڪيونڪه ٿي مهارو حُڪم منيو هي. “
 19 پڇي ابراهيم هان اضحاق آڀري نوڪرون ڪيڍي پاڇا آيا هان او شجائي پيڙا هوئي بيرسبع ري ميدون ڏيشا گيا هان ابراهيم اوٽ ريوڻ لاگو.

ابراهيم ري پائي نحرور را اولاد

20 ڪئينڪه ڏنون شون پڇي ابراهيم ني خبر پڙي ڪه اوئي ري پائي نحرور ني آڀري لڳائي ملڪا شون ڏيڪرا جايا هي. 21 نحرور ري پيلڪي ڏيڪري رو نون غوض هتو، پيڇي رو نون بوز هان تيجي ڏيڪري رو نون قمو ايل هتو، جڪو ارام رو آبا هتو. 22 نحرور ري پيڇون ڏيڪرون را نون اي هي، ڪسدم جزوم فلداس، اڍلاف هان بيتو ايل. 23 ابراهيم ري پائي نحرور را اي آت ڏيڪرا ملڪا شون جايا هتا. بيتو ايل ري هيڪ ڏيڪري پي هتي، جڪي رو نون ربقا هتو. 24 نحرور آڀري بونهي شون پي بيتان ڪيئو، جڪي رو نون روما هتو. اوئي شون ڏيڪرا جايا. اوتون را نون طبخ، جاحم، تخص هان معڪا هتو.

شارون ري موت

1 شارون هيڪ شئو ستاوي شال توڻي جيتي رئي. 2 اوئي ڪنعان ملڪ ري قريت اربع شهر، يعني حبرون شهر ري نيڙو دم ڏينو. 23 ابراهيم اوئي ري موت تي ڏڪ ڪيئو هان رُونو. 3 پڇي ابراهيم آڀري لڳائي ري لاش شون اُني شهر ڏيشا جتي قوم ڪيڍي گيو هان اوتون ني ڪهيو ڪه، 4 ”هُون تون ڪيڍي پرديسي هون، مهني مڪوم ري شارو ڪئين بني پيڇو ڪه هون آڀري لڳائي ني بُوري شگهون.“ 5 اوتون ابراهيم ني بلتي ڏيني ڪه، 6 ”مالڪ مهوري بات سُڻو. ٿي تو هيڪ موتا سردار هو. مهوري مڪومون ۾ جڪو پي شجون شون سُني جگها هووي، اوٽ آڀري لڳائي بُورو. مهون ۾ ڪو پي پالي ڪونهي.“

7 ايئي تي ابراهيم اُنيو هان جتي قوم آلون ني نمي اوتون را تورا منيا. 8 پڇي ابراهيم اوتون ني ڪهيو ڪه، ”جي تونري اي مرضي هي ڪه هون آڀري لڳائي ني ايت بُورون، تو مهروبوني ڪري سُحر ري ڏيڪري عفرون ني مهاري پارت ڪرو، 9 ڪه او آڀري مڪفيلآ آلي چرم، جڪو اوئي ري بني ري چيڙي ۾ هي، او مهني شجون ري روبرو مول ڏي. هون تو پوري رقم ڏئين ڪه او چرم مهاري ملڪيت هووي هان گهت ۾ گهت تونري ملڪ ۾ مهوري آڀري مڪوم ري جگها تو هووي.“ 10 اوئي تيم عفرون پي اوٽ آڀري قوم ري منڪون پيڙو شهر ري در ڪيڍي پينو هتو. اوئي شجون ري روبرو ابراهيم ني ڪهيو ڪه، 11 ”سائين، مهاري بات سُڻ، مول ري ڪو پي بات ڪونهي، هون مُڪت ۾ ني رگو چرم پڻ او بني پي ايئي پنچائيت ري روبرو ڏيئون هون. جا هان آڀري لڳائي رو لاش اوئي چرم ۾ بُور.“

12 ايئي تي ابراهيم پيڙي اوتون منڪون آگهي نمي اوتون را تورا منيا. 13 پڇي منڪون ري روبرو عفرون ني ڪهيو ڪه، ”مهاري منت سُڻ، هون تني ايئي رو روبرو مول ڏيئون هون. او مهني شون لي، تو پڇي هون آڀري لڳائي ني اوٽ بُورين.“

14 عفرون ابراهيم ني ڪهيو ڪم، 15 ”مهرا مالڪ سُٺ، ايني ٻني رو مول تو رگو چار سئو چونڊي را شڪا هي، پڻ آڻي بچ ۾ مول ري ڪو پي بات ڪونهي. ايني ري ڪري جا هان آڀري لڳائي ني بُور.“ 16 ابراهيم عفرون ري بات مني هان اُئي منڪون ري روبرو عفرون ني چار سئو چونڊي را شڪا اُئي وزن ري حساب شون تولي ڏينام جڪو اُئي تيم رو رواج هتو.

17 ايني نموني عفرون ري او ٻني هان مڪفيل نون ري چُر جڪو ممرى نون ري جگها ري اُوگوتي پاشي هتي هان شجائي بڻ جڪو اُئي ٻني ۾ هتاء 18 او شجائي ابراهيم ري ملڪيت هويا. جتي قوم را منڪم جڪو شهر ري در ڪيڊي پنا هتاء ايني شجي بات را گواه هويا. 19 پچي ابراهيم آڀري لڳائي شارون ني مڪفيل ري چُر ۾ بُوري، جڪو ڪنعان مُلڪ ۾ ممرى ري اُوگوتي پاشي هان حبرون شهر ري نيڙو هي. 20 ايني نموني او ٻني هان چُر جتي قوم ري طرفون مُڪومون ري شارو ابراهيم ري ملڪيت هويا.

اضحاق هان ربقا

1 ابراهيم تموم گهڻو بُڍو هويو هان پرميشور اُئي ني هر نموني ري برڪت ڏيني هتي. 2 هيڪ ڏن ابراهيم آڀري خاص نوڪر ني اُئيوم، جڪو اُئي ري شجي ملڪيت سنپالتوم، اُئي ني ڪهيو ڪم، ”تو مهاري سائل هينا آڀرو هات راڪ 3 هان پرميشور رو شونش لي، جڪو آڪاش هان ڌرتي رو ايشور هي ڪه تو ڪعاني قوم ۾ جيت هون رون هون، مهاري ڏيڪري رو بيٺان ڪڏي پي ڪونهي ڪراوي. 4 پڻ تو مهاري وطن ۾ مهاري آڀري عزيزون ۾ جائي مهاري ڏيڪري اضحاق ري شارو لڳائي لي آئي.“ 5 نوڪر اُئي شون پوچو ڪم، ”جي ڪو اهڙي چوڪري ني ملي، جڪو مهڻي پيڙي ايني مُلڪ ۾ اوڻ ري شارو خوش هووي، تو پچي هون ڪي ڪرون؟ ڪي هون تارو ڏيڪرو آپ پيڙو اُئي مُلڪ ۾ لي جائون، جيت شون ٿي آيا هو؟“ 6 ابراهيم ڪهيو ڪم، ”آي بات ياد راڪي، تو مهاري ڏيڪري ني ڪڏي پي اوڻ ني لي جائي. 7 پرميشور جڪو آڪاش رو ايشور هي، او مهڻي آڀري ٻاپ ري گهر هان وطن شون ڪايڊي لي آيو هان جڪي مهڻي شون باتون ڪيئي هان شونش لي واعدو ڪيو ڪم، ’هون تاري پيڙهي ني آي مُلڪ ڏين.‘ اوج ايشور آڀرو فريشتو مبلي تاري مدد ڪرشي هان تاري پڳڻ شون پيل شجو بندوبست ڪرشي ڪم، تو اوڻ شون مهاري ڏيڪري ري شارو لڳائي لي آوي. 8 جي او ٿي پيڙي اوڻ ري شارو خوش ني هووي، تو پچي تو ايني شونش ۾ آزاد هي، پڻ مهارو ڏيڪرو اوڻ ڪڏي پي ني لي جائي.“ 9 پچي اُئي نوڪر آڀري مالڪ ابراهيم ري سائل هينا آڀرو هات راڪي شونش ليو ڪم، ”هون ايشوج ڪرين.“

10 پچي اُئي نوڪر آڀري مالڪ ابراهيم را ڏينوڙا تموم گهڻا سُنا تحفا ليئا هان آڀري مالڪ ري ڏس اُونون ماڻي راڪيا. پچي او مسوپتاميا ري علائقي ۾ اُئي شهر ۾ گيوم جيت نحور ريتو. 11 جڏي او اُئي شهر ري نيڙو پڳو، تو اُئي شهر ري ٻاهر هيڪي ڪوه ري نيڙو آڀرا اُونت بيشاڙيا. آي شام رو تيم هتو، جڏي لڳائي ڪوه تي پوڻي ڀرڻ اوتِي.

12 پڇي اُوئي پرائنا ڪي ڪم، ”اي پرميشور، مهاري مالڪ ابراهيم را ايشور، آج مهني ڪامياب ڪري هان مهاري مالڪ تي آپري وڃن تي دابا ڪري.“ 13 هون ايني ڪوه ڪيدي اُپو هون هان شهر ري چوڪري پوڻي پڙ آوي پڙي، 14 جي ايتون هووي ڪه جڏي هون ڪي چوڪري ني ڪونه ڪم، ”آپرو گهڙو اُتار، تو هون پوڻي پيئون.“ تو او ڪي ڪم، ”آي لي پي، هون تاري اُونون ني پي پوڻي پيٽاين.“ تو اوج چوڪري هووي، جڪي ني تي آپري بونهي اضحاق ري شارو چُونڊي هي. جي ايتون هوپو، تو مهني خبر پڙشي ڪه تو مهاري مالڪ تي مهربون هي.“

15 جڏي او آي پرائنا ڪرتو پڙيو، تو هيڪ چوڪري آئي، جڪي رو نون ربقا هتم، آپرو گهڙو لي آئي. او بيتو ايل ري ڏيڪري هتي. بيتو ايل ابراهيم ري پائي نهور رو ڏيڪرو هتم، جڪو اُوئي ري لڳائي ملڪا شون جايو هتم. 16 او چوڪري تموم گهڙي ڦوتري هان آجون ڪناري هتي. او ڪوه تي پوڻي پڙ آئي هان گهڙو پري پاچي جاوڻ لاڳي.

17 ايني تي او نوڪر هلي ڪادي اُوئي ڪيدي گيو هان چوڪري ني ڪهيو ڪم، ”مهربوني ڪري مهني آپري گهڙي شون توڙو پوڻي پياڙ.“ 18 اُوئي چوڪري ڪهيو ڪم، ”اي مالڪ، لي پوڻي پي.“ پڇي اُوئي چيڪو گهڙو هينو اُتاريو هان اُوئي ني پوڻي پياڙيو. 19 جڏي اُوئي ني پوڻي پياڙي ري، تو اُوئي چوڪري ڪهيو ڪم، ”هون تاري اُونون ري شارو پي پوڻي پري پري لي آئين، جتري توڻي او پوڻي پيني ڏنو ني ڪري.“ 20 اُوئي چيڪائي ڪري آپري گهڙي رو پوڻي هوڊي ۾ نويو هان چيڪي چيڪي ڪوه شون پوڻي پرتي گئي هان شجي اُونون ني پياڙي گئي. 21 ابراهيم رو نوڪر چُپ چاپ اُوئي ني جوتو رهيو ڪه خبر پڙي ڪم، ”پرميشور مهارو سفر ڪامياب ڪيو هي، جون نا؟“

22 جڏي اُونون پوڻي پيني هتو ڪيئو، تو اُوئي نوڪر آڏي تولي شوني ري نت هان ڏس تولي شوني ري بي چوڙڪي اُوئي ري شارو ڪاڍي 23 هان اُوئي شون پوڇو ڪم، ”تو ڪيري ڏيڪري هي؟ ڪي تاري ابا ري گهري مهوري ريوڻ ري شارو ڪئين جگها هي؟“ 24 اُوئي بلتي ڏيني ڪم، ”مهاري ابا رو نون بيتو ايل هي، مهاري ڏاڏي رو نون نهور هي هان مهاري ڏاڏي رو نون ملڪا هي. 25 مهون ڪيدي تونري ريوڻ ري شارو تموم گهڙي جگها هي هان تونري اُونون ري شارو بوھ هان گاش پي هي.“ 26 ايني تي اُوئي نوڪر پرميشور آگهي آپرو شيش نمايو 27 هان ڪهيو ڪم، ”اي پرميشور، تاري بڪوڻ هووي، تو جڪو مهاري مالڪ ابراهيم رو ايشور هي، تو مهاري مالڪ تي مهربون هان وفادار رهيو هان اُوئي ري عزيزون توڻي پڳڻ ۾ مهاري مدد ڪي هي.“

28 پڇي او چوڪري ناشتي گهري گئي هان آپري ما هان شجي گهر ني شجي بات سڻائي. 29 ربقا رو هيڪ پائي هتم، جڪي رو نون لابن هتم. او ناشتو ڪوه ڏيشا گيو، 30 ڪيونڪه اُوئي آپري بين ني نت هان چوڙڪي پيريوڙي ڏيني هان اُوئي شون آي شجي بات سڻي. او ڪوه تي گيو هان ڏينو ڪه ابراهيم رو نوڪر آپري اُونون سُودو آجون توڻي اوڻ اُپو هي. 31 لابن اُوئي ني ڪهيو ڪم، ”پرميشور تني برڪت ڏيني هي. تو ايت ڪيئون اُپو هي؟ گهري هال. مهوري گهر ۾ تونري شارو هان تونري اُونون ري شارو تموم گهڙي جگها هي.“

³² پڇي ايراهيم رو نوڪر لابن پيٽرو اوتون ري گهري گيو هان لابن اونون شون سيمون اٿاريو هان اونون ني گاش ذبنو. پڇي اوتون ميموٽون ني پگ دوتڻ ري شارو پوٽي پي ذبنو. ³³ پڇي اوتون باٽي اوتون آگهي راڪي، پڻ ايراهيم ري نوڪر ڪهيو ڪم، ”جتري توڻي هون آپري اوڻ رو مقصد ني شٽائون، اٿري توڻي باٽي ڪونهي ڪائون.“ لابن ڪهيو ڪم، ”نيڪ هي، شٽا.“ ³⁴ ايئي تي اوتني ڪهيو ڪم، ”هون ايراهيم رو خاص نوڪر هون.“ ³⁵ پرميشور مهاري مالڪ ني تموم گهڻي برڪت ذبني هي، او تموم گهڻو امير هوپو هي. پرميشور اوتني ني تموم گهڻي رڍون بڪري هان ڊگا ڊگي، شونوم چوندي پونهي، غلوم، اونٽ هان گڏا ذبنا هي. ³⁶ مهاري مالڪ رو هيڪ ذڪرو هي، جڪو اوتني ني بودايي ۾ اوتني ري لگائي شارون شون جايو هان مهاري مالڪ آپري شجي مال ملڪيت آپري ذڪري ني ذبني هي. ³⁷ مهاري مالڪ مهني شونش ذبنو هي ڪم، ’مهاري ذڪري رو بيان ڪنعاني منڪون ۾ ني ڪرائي، جڪون ري ملڪ ۾ مهني رون هون. ³⁸ پڻ ٿو مهاري باب ري خاندان هان مهاري عزيزون ڪيڊي جائي هان مهاري ذڪري ري شارو لگائي لي آئي.‘ ³⁹ تو مهني آپري مالڪ شون پوچو ڪم، ’جي او چوڪري مهني پيٽي ني آوي، تو؟‘ ⁴⁰ ايئي تي اوتني ڪهيو ڪم، ’پرميشور جڪي لاري هون بيتو اٿون پٽيوم، او آپرو فرشتو ميلي ٿارو سفر ڪامياب ڪرشي. ٿو مهاري باب ري خاندان هان مهاري عزيزون ۾ مهاري ذڪري ري شارو لگائي لي آئي. ⁴¹ جڏي ٿو مهاري خاندان ۾ پڻي هان جي او چوڪري ذبون شون انڪار ڪري، تو پڇي ٿو مهاري شونش شون آزاد هي.‘

⁴² جڏي هون ڪوه ري نيٽو پگوم، تو مهني پرائنا ڪي ڪم، ’اي پرميشور، مهاري مالڪ ايراهيم را ايشور، مهارو سفر ڪامياب ڪر. ⁴³ هون ايئي ڪوه ڪيڊي ايو هون هان جي ڪو چوڪري پوٽي پيڻ آوي هان هون اوتني ني ڪونه ڪم، ”مهني آپري گهڙي شون پوٽي پياڙم.“ ⁴⁴ پڇي او مهني ڪي ڪم، ”لي پوٽي پي هان هون ٿاري اونون ني پي پوٽي پياڙين،“ تو اوج چوڪري هووي، جڪو پرميشور مهاري مالڪ ري ذڪري ري شارو چوندي هي. ⁴⁵ جڏي هون من ۾ اي پرائنا ڪرتو پٽيوم، تو اٿري ۾ ربنا آپرو گهڙو لي آئي هان ڪوه شون پوٽي پريو. پڇي مهني اوتني ني ڪهيو ڪم، ’مهريوني ڪري مهني ٿوڙو پوٽي پياڙم.‘ ⁴⁶ اوتني گهڙو راڪي مهني ڪهيو ڪم، ’لي پوٽي پي هان هون ٿاري اونون ني پي پوٽي پياڙين.‘ مهني پوٽي پيئو هان اوتني مهاري اونون ني پي پوٽي پياڙيو. ⁴⁷ پڇي مهني اوتني شون پوچو ڪم، ’ٿو ڪيري ذڪري هي؟‘ اوتني ڪهيو ڪم، ’مهاري ابا رو نون بيتو ايل هي، مهاري ڏاڏي رو نون نهور هي هان مهاري ڏاڏي رو نون ملڪا هي.‘ پڇي مهني اوتني ري ناک ۾ نٽ هان هاتون ۾ چوڙڪي پيرائي. ⁴⁸ پڇي مهني پرميشور آگهي شيش نمايو هان آپري مالڪ ايراهيم ري ايشور ري بڪون ڪي، جڪو مهني صحيح مارگ شون لي آيو ڪه آپري مالڪ ري پائي ري پوتري اضحاق ني پراوڻ ري شارو لي جائون.“

⁴⁹ ايئي شون پڇي ايراهيم ري نوڪر پوچو ڪم، ”همي جي ٿي شاجيلي مهاري مالڪ تي مهريوني ڪرشم، تو مهني شٽائو هان جي نام، تو پڇي هون شوچين ڪه ڪي ڪرڻ ڪبي.“ ⁵⁰ ايئي تي لابن هان بيتو ايل ڪهيو ڪم، ”ڪيونڪه آي بات پرميشور ري طرفون هي، ايئي ري ڪري مهني نا ڪونهي ڪري شگهتا. ⁵¹ بيشڪ ٿو ربنا ني آپ پيٽي لي جا هان جون پرميشور ڪهيو هي، آپري مالڪ ري ذڪري شون ايئي رو بيان ڪرائي.“

52 جڏي ابراهيم زي نوڪر اوتون زي آي باتون سُٺي، تو اوتني پرميشور رو سُڪر ڪيو هان اوتني آگهي جُهڪيو. 53 پچي اوتني ربقا ني شوني، چوندي را گيتا هان گايا ڏينا هان اوتني زي پائي هان ما ني پي قيمتي تحفا ڏينا. 54 ابراهيم زي نوڪر هان اوتني پيٽا آيوڙي منڪون ٻاتي کاڌي هان رات اوتج رهيا.

جڏي ڏن اگو، تو ابراهيم زي نوڪر ڪهيو ڪم، ”همي مهني مهاري مالڪ ڪيڍي پاڇو جاوڻ ري موڪل ڏيئو.“ 55 پڻ ربقا زي پائي هان ما اوتني ني ڪهيو ڪم، ”ربقا ني گهت ۾ گهت ڏن ڏن مهون ڪيڍي ريوڻ ڏي هان اوتني شون پچي تو پلي آپ پيڙي لي جائي.“ 56 نوڪر ڪهيو ڪم، ”مهني پالو ني، ڪيونڪ پرميشور مهارو سفر ڪامياب ڪيو هي، ايڙي زي ڪري هتون مهني مهاري مالڪ ڪيڍي جاوڻ ڏيئو.“ 57 اوتون ڪهيو ڪم، ”مهني چوڪري ني اٿائي پوچون ڪه اوتني زي ڪهڙي مرضي هي.“ 58 پچي اوتون ربقا ني اٿائي پوچو ڪم، ”ڪي ٿاري مرضي هي ڪه هتون تو ايئون پيڙي جاوي؟“ اوتني ڪهيو ڪم، ”هاوي، هون جائين.“ 59 پچي اوتون ربقا هان اوتني ري بونهي، جڪو نئي ٿڪي شون اوتني ري شيوا ڪري، ابراهيم زي نوڪر هان آيوڙي منڪون پيڙي بئير ڪي. 60 مائيترون ربقا ني آي آشيرواد ڏيني ڪم.

”ٻائي، ايشور نئي سُڪي راڪي،

تو ڏوترون هان بوترون آلي هووي

هان ٿاري پيڙهي آپري ڏشمون ني هراوي

هان اوتون زي شهرن تي قبضو ڪري.“

61 پچي ربقا آپري بونهيون پيڙي اوتون تي پيني هان ابراهيم زي نوڪر پيڙي بئير هوئي.

62 اوتون ڏنن ۾ اضحاق اوتني جگها شون آيو، جڪي ني بيرلحي روئي ڪي هي هان او ڪنعان ملڪ ري ڏڪڻ علائقي ۾ ريتو. 63 هيڪ ڏن اضحاق شام رو آپري خيال شون ميدون ڏيشا گيو هان جڏي اوتني شومهو جويو، تو اوتني اوتون ري قطار اوتني ڏيني. 64 جڏي ربقا اضحاق ني ڏينو، تو او اوتن شون هينا اوتري 65 هان نوڪر شون پوچو ڪم، ”او ميدون ۾ ڪڻ هي، جڪو آپون شون ملڻ آوي پڙيو؟“ نوڪر بلتي ڏيني ڪم، ”او مهاري مالڪ رو ڏيڪرو هي.“ ايڙي تي ربقا گونگنو ڪاڍيو. 66 پچي اوتني نوڪر سجي خبرچار اضحاق ني سُٿائي. 67 پچي اضحاق ربقا ني آپري مام شارون ري تنبو ۾ لي آيو هان اوتني شون بيان ڪيو. اضحاق ربقا شون پريم شون ريوڻ لاگو هان او آپري ما ري مرڻ رو ڏڪ پونتري گيو.

ابراهيم را بيجا اولاد

1 ابراهيم آپري هيڪي بيچي بونهي شون بيان ڪيو، جڪي رو نون قطورا هتو. 2 قطورا شون آي ڏيڪرا جايام، زمان، يُقسان، مڊان، مڊيان، اسباق هان سوخ. 3 يُقسان را بي ڏيڪرا شبا هان ڊدان هتا. ڊدان را ڏيڪرا اسور، لُطوس هان لُوم هتا. جڪي شون اشوري، لُطوسي هان لُومي قومون هوئي. 4 مڊيان را ڏيڪرا آي هتا، عيفام، عفرم، حنوك، ايبداع هان الدوعا. آي شجائي قطورا را اولاد هتا.

⁵ ايراهيم ڪڍي جڪو پي مال ملڪيت هتي، اُوئي او سڄي آڀري ڏيڪري اضعاق ني ڏيني.

⁶ پڻ ايراهيم را او ڏيڪرا، جڪو اُوئي ري پونهيون شون هويا هتا، اُوئون ني پي گهڻو ڪئين ڏينو هان آڀري جيتي جي اُوئون ني آڀري ڏيڪري اضعاق شون ڌار ڪري ڪنعان مُلڪ ري اُوگوي پاشي مليا.

ايراهيم ري موت

⁷ ايراهيم ري عُمر هڪ سئو پنجهتر شال هتي. ⁸ او تموم گهڻو بُوڊو هوئي موتي عُمر ۾ مُوئو هان آڀري باپ ڏاڏون شون جائي مليو. ⁹ اُوئي ري ڏيڪرون اضعاق هان اِسماعيل اُوئي ني مڪفلا ري چُر ۾ بوريوم، جڪو ممري نون ري منڪ ري بني ري نيڙو صُحر جتي ري ڏيڪري عفرون ري بني ۾ هي. ¹⁰ آي او بني هي، جڪو ايراهيم جتي قوم شون مول لي هتي. ايراهيم هان اُوئي ري لُگائي شارون بيئون ني اوڻ بُريا. ¹¹ ايراهيم ري مرڻ شون پڇي ايشور اُوئي ري ڏيڪري اضعاق ني تموم گهڻي برڪت ڏيني هان او اُوئي جگها تي جائي ريوڻ لاگو، جڪي ني بيرلحي روئي ڪي هي.

اسماعيل ري پيڙهي

¹² آي بات ايراهيم ري ڏيڪري اسماعيل ري پيڙهي ري باري ۾ هي. اسماعيل شارون ري مصري پونهي هاجرا شون جايو هتو. ¹³ اسماعيل را بارهي ڏيڪرا هتا، جڪون را نون آي هي، شجون شون موتو نايوت هان پڇي قيدار، ادبيل، ميسام، ¹⁴ مشماع، دوما، مسام ¹⁵ حدم، تيماء، يطور، نفيس هان قدام. ¹⁶ اسماعيل را آي بارهي ڏيڪرا آڀري آڀري قبيلي را سردار هويا هان جيت او ريتا، اُوئون جگهائون را نون اُوئون ري بارهون ڏيڪرون ري نون تي راڪيجا. ¹⁷ جڏي اسماعيل ري عُمر هڪ سئو ستتي شال هوئي، تو او مُوئو هان آڀري باپ ڏاڏون شون جائي مليو. ¹⁸ اسماعيل را اولاد حويلا شون سُور ري بچ آئي علائقي ۾ ريتا، جڪو اشور مُلڪ ڏيما جاوڻ آئي مارگ تي مصر مُلڪ ري حد توڻي هتي. اسماعيل را اولاد ڪروڌ ري ڪري اضعاق ري اولادون شون ڌار ريتا.

عيسو هان يعقوب رو جنم

¹⁹ آي بات ايراهيم ري ڏيڪري اضعاق ري پيڙهي ري باري ۾ هي. اضعاق ايراهيم رو ڏيڪرو هتو. ²⁰ جڏي اضعاق چاليه شالون رو هتو، تو اُوئي رو بيتان ربقا شون هوپو، ربقا ري باپ رو نون بيتو ايل هان پائي رو نون لابن هتو. او ارامي قوم شون هتا هان فدان ارام ري علائقي ۾ ريتا. ²¹ اضعاق ري لُگائي ربقا بونجڪي هتي. ايني ري ڪري اضعاق پرميشور شون آڀري لُگائي ري سارو پرائنا ڪي. پرميشور اُوئي ري پرائنا سُئي هان اُوئي ري لُگائي ربقا اُميد شون هوئي. ²² جنم ڏيوڻ شون پيل ربقا ني اِنون لاگو ڪه اُوئي ري پيت ۾ بي بال آڀت ۾ بڙهيجي پڙيا. تو اُوئي ڪهيو ڪه، ”جي مهِي شون اِنون هوئڻ آڻو هتو، تو هون اُميد شون ڪيون هوئي؟“ پڇي اُوئي پرميشور شون پرائنا ڪي ڪه، ”آي سجو ڪئين مهِي شون ڪيون هوئي پڙيو؟“ ²³ پڇي پرميشور اُوئي ني ڪهيو ڪه،

”تاري پيت ۾ بي ڏيڪرا هي

هانَ اُونون پيئون ڏيڪرون شون بي قومون هوشي.

هيڪ قوم پيچي قوم شون طاقت آلي هوشي.

موتي ڏيڪري ري قوم نني ڏيڪري ري قوم ري شيوا ڪرشي.

24 جڏي بال جڻڻ رو تيم آيم تو ربقا بيلو ڏيڪرون رو چڻيو. 25 جڪو ڏيڪرو پيل جايو اوني رو رنگ راتو هتو هانَ اوني ري شجي شير مائي بال ئي بال هتا، ايي ري ڪري اوني رو نون عيسو راڪيو، جڪي رو مطلب هي، ”بائون آٿو.“ 26 جڏي پيچو ڏيڪرو جايو، تو اوني عيسو ري کلي ني جهالي، ايي ري ڪري اوني رو نون يعقوب راڪيو، جڪي رو مطلب هي، ”کلي جهالڻ آٿو.“ جون ”دگا ڏيوڻ آٿو.“ جڏي اضحاق را پيئي ڏيڪرا جايام، تو اوني تيم اوني ري عمر سن شال هتي.

عيسو رو آپرو مويي هوڻ رو حق ڏيوڻ

27 پچي پيئي چوڪرا موتا هوبا. اُونون ۾ عيسو سَنو شڪاري هويو هانَ اوني ني جهنگ هانَ ميدون ۾ ريوڻ پسند هتو. پڻ يعقوب اهڙو ڪونهي هتو، او تنبو ۾ ريوڻ پسند ڪرتو. 28 اضحاق عيسو شون پريم ڪرتو، ڪيونڪه او اوني ني شڪار رو موش ڪلاوتو، پڻ ربقا عيسو شون وڌيڪ يعقوب ني پريم ڪرتي.

29 هيڪ ڏن يعقوب مسور ري ڏال روندتو پڙيو، تو اوني ڏن عيسو شڪار شون نالو پاچو آيو هانَ اوني ني تموم گهڻي بوڪ لاگوڙي هتي. 30 عيسو يعقوب ني ڪهيو ڪم، ”پائي، بوڪ شون مهارو شاش نڪري پڙيو. ايي راتي شاگ ۾ ڪئين مهني ڏي.“ ايي ري ڪري عيسو رو نون اڏوم هويو، جڪي رو مطلب هي، ”راتو.“ 31 پچي يعقوب عيسو ني ڪهيو ڪم، ”نيڪ هي، پڻ ايي ري بدلي، تو پيل آپري مويي هوڻ رو حق مهني ڏي.“ 32 عيسو ڪهيو ڪم، ”جو پائي، هون تو بوڪي مرون پڙيو هانَ اهڙي مويي هوڻ رو حق مهاري ڪهڙي ڪوم رو؟“ 33 پچي يعقوب ڪهيو ڪم، ”پيل تو شونش آي.“ تو عيسو شونش ليئو هانَ آپري مويي هوڻ رو حق يعقوب ني ڏينو. 34 پچي يعقوب عيسو ني بائي هانَ مسور ري ڏال ڪاوڙ ري ساڙو ڏيني هانَ او بائي ڪائي بوڻو گيو. اهڙي نموني عيسو آپري مويي هوڻ ري حق رو قدر ڪونهي ڪيو.

اضحاق رو جرار شهر ۾ ريوڻ

1 جهڙي نموني ابراهيم ري زموني ۾ ڏڪال پڙيو هتو، اُونج نموني پڙي اوني علائقي ۾ ڏڪال پڙيو. پچي اضحاق فلسطي قوم ري بادشاهه ايملك ڪيدي جرار شهر ۾ گيو. 2 پرميشور اضحاق ني درشن ڏي ڪهيو ڪم، ”تو مصر ملڪ ني جا، پڻ جون هون ٿي ڪونه، ايئو ڪر.“ 3 تو ايي ملڪ ۾ ڪئين تيم ري. هون ٿي پڙيو رئين هانَ ٿي برڪت ڏين. هون ٿي هانَ ٿاري پڙهي ني اي شجو ملڪ ڏين هانَ مهني جڪو شونش ٿاري پاپ ابراهيم شون ليئو هتو، او پورو ڪرين. 4 هون ٿي اتر تو اولاد ڏين، جترا آڪاش ۾ تارا هي. هون اي شجو ملڪ ٿاري شجي پڙهي ني ڏين هانَ ڌرتي ري شجي قومون ني ٿاري پڙهي ري وسيلي برڪت ملي. 5 هون اي شجو ڪئين ٿاري پاپ ابراهيم

26

ري ڪري ڪرين، ڪيونڪه اُوئي مهاري باتون منئي هانَ مهارو ڪيوڻ ڪيو. “⁶ اِيئي نمونيٰ اضحاق جرار شهر ۾ ريوڻ لاگو. ⁷ جڏي اوت ري منڪون اضحاق شون ربقا ري باري ۾ پوچو، تو اُوئي ڪهيو ڪم، ”او مهاري بين هي.“ او ربقا ني آپري لگائي ڪيوڻ شون پيئاجتو ڪه متان منڪ مهني اُوئي ري ڪري ماري ني، ڪيونڪه ربقا تموم گهڻي فوٽري هتي. ⁸ جڏي اضحاق ني اوت ريتي تموم گهڻا ڏن هويام، تو هيڪ ڏن اِيئون هويو ڪه فلستي قوم ري بادشاه ايملڪ آپري محلات ري دري شون ڏينو ڪه اضحاق هانَ ربقا پئي آيت ۾ همتا بولنا پڙيا. ⁹ اِيئي تي ايملڪ بادشاه اضحاق ني اَتائي ڪهيو ڪم، ”جڪي لگائي ني تو آپري بين ڪيتو پڙيو، او تو تاري لگائي هي. تو مهني شون ڪيون ڪوڙ بوليو؟“ اضحاق اُوئي ني ڪهيو ڪم، ”ڪيونڪه مهني بي هتو ڪه متان اِيئي ري ڪري منڪ مهني ماري چوڙي.“ ¹⁰ ايملڪ بادشاه ڪهيو ڪم، ”تي مهون شون اِيئون ڪيون ڪيو؟ اِيئي نمونيٰ ڪو پي تاري لگائي شون برو ڪوم ڪرونٽ، پچي تو مهون تي ڏوه لگائونٽ.“ ¹¹ اِيئي شون پچي ايملڪ بادشاه آي ايلون ڪرايو ڪم، ”جڪو پي اضحاق جون اُوئي ري لگائي ني هات لگاشي، تو اُوئي ني موت ري سزا ڏيني جاشي.“

¹² اُوئيچ شال اضحاق اُوئي مُلڪ ۾ بني ڪي هانَ پرميشور اُوئي ني تموم گهڻي برڪت ڏيني هانَ اُوئي ري تموم گهڻي سُني پوک هوئي. ¹³ اُوئي رو ڏن مال بدتو گيو هانَ او موتو امير منڪ هويو. ¹⁴ اُوئي ڪيدي رڍون بڪري، ڍگي ڍگا هانَ تموم گهڻا نوڪر چاڪر هتا. اِيئي ري ڪري فلستي قوم آلا اُوئي شون شال ڪرڻ لاگا. ¹⁵ او شجائي ڪوه جڪو اُوئي ري باپ ايراهيم آپري نوڪرون شون ڪوترايا هتا، او فلستي قوم آتون متي شون بُوري بند ڪري چوڙيا. ¹⁶ پچي ايملڪ بادشاه اضحاق ني ڪهيو ڪم، ”تو ايت شون بُوتو جا، ڪيونڪه تو مهون شون وڌيڪ طاقت آتو هويو هي.“ ¹⁷ پچي اضحاق اوت شون بئير هويو هانَ جرار ري وادي ۾ جائي آرا تنبو لگايا هانَ اوتج ريوڻ لاگو.

¹⁸ اضحاق او ڪوه پڙي ڪوترايا، جڪو اُوئي ري باپ ايراهيم ري ڏنون ۾ ڪوترايوڙا هتا، جڪون ني فلستي قوم ايراهيم ري موت شون پچي بُورائي بند ڪرايا هتا هانَ اُوئون را اوج نون راکيا، جڪو اُوئي ري باپ ايراهيم راکيا هتا. ¹⁹ جڏي اضحاق را نوڪر اُوئي وادي ۾ ڪوه ڪوترتا پڙيا، تو اُوئون ني اوت پوڻي ري نڍي لاڏي. ²⁰ اِيئي تي جرار شهر ري ڌراڙون اضحاق ري ڌراڙون شون جهيڙو ڪيو هانَ ڪهيو ڪم، ”آي پوڻي مهورو هي.“ اِيئي ري ڪري اضحاق اُوئي ڪوه رو نون عسق راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”جهيڙو.“ ²¹ پچي اضحاق ري نوڪرون هيڪ بيجو ڪوه ڪوتريوم پڻ او اُوئي ڪوه ري ڪري پي جهيڙو ڪرڻ لاگا. اِيئي ري ڪري اضحاق اُوئي ڪوه رو نون ستنا راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”ڏشميني.“ ²² پچي اضحاق اوت شون بيجي جگها تي گيو هانَ اوت جائي هيڪ بيجو ڪوه ڪوترايو، ايت اُوئون جهيڙو ڪونهي ڪيو. اِيئي ري ڪري اضحاق اُوئي ڪوه رو نون رحوبوت راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”کلي جگها“ هانَ اُوئي ڪهيو ڪم، ”پرميشور همي مهوني ريوڻ ري شارو کلي جگها ڏيني هي هانَ مهني اِيئي مُلڪ ۾ بدتا جاشون.“

ايشور رو اضحاق شون برکت رو واعدو

23 اضحاق اوت شون بيرسبع شهر ديشا گيو. 24 پرميشور اوتيج رات اوتی نې درشن دي كهيو كم ”هون تاري باپ ايراهيم رو ايشور هون. تون ني پيلاج، كيونكه هون تې پيژو هون. هون تني برکت دئين هان آپري پونهي ايراهيم ري كري تاري پيژهي بدائين.“ 25 ايني ني اضحاق بليدون ري شازو اوت هيڪ جگها نائي هان پرميشور شون پراثنا كي. پچي اوتی آپرو تنبو اوتيج لگايو هان آپري نوکرون شون هيڪ گوه کوترايو.

ايمملڪ بادشاه رو اضحاق شون واعدو

26 ايمملڪ بادشاه آپري خاص صلاحڪار اخوزت هان آپري فوج ري آفيسر فيڪل ني پيژو لي جرار شهر شون اضحاق كيدي آيو. 27 اضحاق اوتی شون پوچو كم ”تي مهني شون دشمني راکو هو هان تون مهني آپري علائقي شون تگزيو هتوم همي تي مهني كيدي كيون آيا هو؟“ 28 ايمملڪ بادشاه بلتي ديني كم ”مهوني خبر پزي هي كه پرميشور تې پيژو هي. ايني ري كري مهورو خيال هي كه كيون ني آبي هيكي بيچي شون شونش لي وچن كرون 29 كه جون مهون تني كو پي نفصون كونهي دينوم اوتيج نموني تون پي مهوني كو پي نفصون كونهي دي، كيونكه مهون تني صحيح سلامت بئر كيئو هتو هان پرميشور تني تموم گهطي برکت ديني هي.“ 30 پچي اضحاق اوتون ري ميموئي كي هان اوتون بائي كاڏي. 31 بيچي دن او ساڪلي تارهي انيا هان هيكي بيچي شون شونش ليوم پچي اضحاق اوتون ني اوت شون موڪل دي بئر كيئا هان او خيريت شون بونا گيا. 32 اوتيج دن اضحاق ري نوکرون آني كهيو كم ”جكو گوه مهني کوترتا پزيام، اوتی م پوئي نكري هي.“ 33 ايني ني اضحاق اوتی گوه رو نون سع راکيوم جكي رو مطلب هي، ”شونش.“ ايني ري كري اوتی شهر رو نون بيرسبع پزيوم جكي رو مطلب هي، ”شونش رو گوه.“

عيسو رو پچي قوم م بيان

34 جدي عيسو چاليه شالون رو هويوم، تون اوتی جتي قوم ري بيئون چوڪريون شون بيان كيئو. هيڪ بيري ري ديڪري يهودت هان بيچي ايلون ري ديڪري بشامت هتي. 35 جتي قوم ري چوڪريون شون بيان كرڻ ري كري اضحاق هان ربنا ني تموم گهڻو ڏڪ هويو.

اضحاق ري يعقوب ني آشيرواد

1 جدي اضحاق بويو هويوم، تون اوتی ري نظر اتري تو گهت هوئي كه او جوئي كونهي شگهتو. هيڪ دن اوتی آپري موتي ديڪري عيسو ني اٿايو هان اوتی ني كهيو كم ”ديڪرا.“ تون اوتی بلتي ديني كم ”جي آبا.“ 2 اضحاق كهيو كم ”جو ديڪرا، هون تو ڏوڪرو هون هان كو پي خبر كونهي كه كڏي مهارو شاش نكري. 3 ايني ري كري تون آپرو تير كموڻ لي هان جهنگ م جائي شڪار كري لي آ. 4 پچي مهاري پسند رو شنو طعوم تيار كم، تون هون كاڻون هان مرڻ شون پيل، تني دل شون آشيرواد ديئون كه ايشور ري برکت تني ملي.“ 5 پچي عيسو جهنگ ديما گيو كه شڪار كري آوي. جدي اضحاق عيسو شون باتون كرتو پزيوم، تون ربنا اوتون ري سحي باتون شتي پزي.

27

6 پڇي ربقا آڀري ڏيکري يعقوب نِي ڪهيو ڪم، ”ڏيڪرام مهاري بات ذهيون ڏي سُڻ، مهِي تاري آبا نِي تاري پائي عيسو نِي آي ڪيئي سُڻيو ڪم، 7 مهاري شارو شڪار ڪري سُڻو طعوم تيار ڪم، تو هُون ڪاٺون هان آڀري مرڻ شون پيل، ٽئي پرميشور آگهي آشيرواد ڏيئون.“ 8 همي اي مهارا ڏيڪرام جون هُون ٽئي ڪونه، تُو ايتوج ڪر. 9 تُو چيڪائي ڪري ڏڻ شون ٻڪري را بي سُنا ڦليا مهني لائي ڏي، تو هُون اُوئون ري موش شون تاري آبا ري شارو پسند رو طعوم تيار ڪرون. 10 پڇي تُو او طعوم آڀري آبا ڪيڏي لي جائي، تو او ڪاوي هان مرڻ شون پيل، ٽئي آشيرواد ڏي هان ايشور ري برڪت ٿئي ملي.“ 11 ايتي تي يعقوب آڀري ما ربقا نِي ڪهيو ڪم، ”پڻ آما، هيڪ بات هي. مهاري پائي عيسو ري ڏيل تي تموم گهڻا بال هي، پڻ مهاري ڏيل تي ايترا بال تو هائي ڪونهي. 12 جي مهارو آبا مهني هات لگائي جووي هان اُوئي نِي خبر پڙي ڪه هُون اُوئي نِي دوکو ڏيئون پڙيو، تو او مهني آشيرواد نام پڻ لعنت ري آشيرواد ڏيئي.“ 13 اُوئي ري ما اُوئي نِي ڪهيو ڪم، ”اي مهارا ڏيڪرام، ٿي تي اوڻ آئي لعنت مهِي تي هووي. تُو رگو مهاري بات من هان جائي ٻڪري را بي ڦليا مهني لائي ڏي.“

14 پڇي يعقوب گيو هان ٻڪري را ڦليا لائي آڀري ما نِي ڏينا هان ربقا سُڻو طعوم تيار ڪيئو، جهڙو اضحاق نِي پسند هتو. 15 پڇي ربقا آڀري موئي ڏيکري عيسو را سُنا گايا جڪو گهر ۾ هتاء او لي نيني ڏيکري يعقوب نِي پيرڻ ري شارو ڏينا. 16 پڇي اُوئي ٻڪري ري ڦليون ري ڪال اُوئي ري ٻوهيون هان ڪونڌي تي جيٺ بال ڪونهي هتاء بيڙهي چوڙيا. 17 پڇي ربقا موش رو شاگ هان ٻاتي يعقوب نِي ڏينا.

18 پڇي يعقوب آڀري آبا ڪيڏي گيو هان ڪهيو ڪم، ”آبا.“ اضحاق پوچو ڪم، ”تُو ڪڻ هي، ڏيڪرا؟“ 19 يعقوب آڀري آبا نِي ڪهيو ڪم، ”هُون تارو موپي عيسو هون، جون ٿي ڪهيو ايتوج مهِي ڪيئو هي. همي تُو ائي پيش، ڪيونڪ هُون شڪار رو موش لي آيو هون. تُو ڪا هان من شون مهني او آشيرواد ڏي.“ 20 اضحاق آڀري ڏيکري شون پوچو ڪم، ”ڏيڪرام ٽئي ايترو چيڪو شڪار ڪيڪر مليو؟“ اُوئي ٻلتي ڏيني ڪم، ”پرميشور تاري ايشور مهاري مدد ڪي.“ 21 ايتي تي اضحاق يعقوب نِي ڪهيو ڪم، ”ڏيڪرام، تُوڙيو نيڙو آ، تو هُون ٽئي هات لگائي جوئون ڪه تُو شاجيلي عيسو هي، جون نا؟“ 22 ايتي تي يعقوب آڀري آبا ري نيڙو گيو هان اضحاق اُوئي نِي هات لگائي جويو هان شوچڻ لاگو ڪم، ”بولڻ تو يعقوب رو هي، پڻ هات تو عيسو را هي.“ 23 اضحاق يعقوب نِي ڪونهي اولڪيوم ڪيونڪه اُوئي ري ٻوهيون تي عيسو آئي ڪار تموم گهڻا بال هتا. ايتي ري ڪري اضحاق اُوئي نِي آشيرواد ڏيوڻ رو ارادو ڪيئو. 24 پڻ تو پي اُوئي پڙي پوچو ڪم، ”واقعي تُو مهارو ڏيڪرو عيسو هي؟“ اُوئي ٻلتي ڏيني ڪم، ”هاوي، هونج هون.“ 25 ايتي تي اضحاق ڪهيو ڪم، ”جڪو ٻاتي ٿي شڪار ڪيئوڙي موش شون تيار ڪي هي، او مهِي ڪيڏي لي آ، تو هُون ڪاٺون هان ٽئي من شون آشيرواد ڏيئون.“ ايتي تي يعقوب ٻاتي هان انگورون رو رس لائي آڀري آبا اضحاق نِي ڏينو هان اُوئي ڪاڌو پيئو. 26 پڇي اضحاق آڀري ڏيکري يعقوب نِي ڪهيو ڪم، ”ڏيڪرام، نيڙو آ، هان مهني ٻات گهاتي مينڪي ڏي.“ 27 يعقوب نيڙو گيو هان آڀري آبا نِي ٻات گهاتي هان اُوئي نِي مينڪي ڏيني، تو اضحاق نِي اُوئي ري گاپون شون سُري باشنا آئي. ايتي تي اُوئي آي ڪئي آشيرواد ڏيني ڪم،

”مهاري ڏيکري ري خوشبو، اُوئي بني ري خوشبو جهڙي هي،

جڪي نِي پرميشور بركت ڏيئي هوڙي.

28 ايشور ٿئي آڪاش ري ماڪم

شاوڙي بني، تموم گهڻو ڏون

هان انگورون رو رس ڏي.

29 ايشور ڪري ڪه قومون ٿاري شيوا ڪري

هان قبيلن ٿاري آگهي جهڪي.

تو آڀري پايون رو سردار هوڙي

هان او ٿي آگهي جهڪي.

جڪو ٿئي پتشي، اوئون تي لعنت هوڙي

هان جڪو ٿئي آشيرواد ڏي، اوئي نِي بركت ملي.

عيسو ري آشيرواد ري شارو منٿ

30 اضعاق شون آشيرواد ليون شون پڇي يعقوب باهر نڪرتو پڙيو، تو اوئي رو پائي عيسو شڪار ڪري پاڇو آيو. 31 اوئي پي شنو طعوم تيار ڪيو هان آڀري ابا ڪڍي لي آيو هان ڪهيو ڪم ”ابا، اُني پيش هان مهاري ڪيٽوڙي شڪار رو موش ڪا هان مهني من شون آشيرواد ڏي.“ 32 اضعاق پوڇو ڪم، ”تو ڪٿ هِي؟“ اوئي بلتي ڏيئي ڪم ”هُن ٿارو موتو ڏيڪرو عيسو هون.“ 33 اِي شئي اضعاق پي ۾ تموم گهڻو ڏڪڻ لاڳو هان ڪهيو ڪم، ”تو پڇي او ڪٿ هتم، جڪي ٿاري اوڻ شون پيل، مهني شڪار رو موش ڪلائي آشيرواد لي گيو؟ هَمي تو ايشور ري خاص بركت اوئي نِي ملتي ريشي.“ 34 جڏي عيسو آڀري ابا ري بات سُڻي، تو اوئي نِي تموم گهڻو ڏڪ هوپو هان او زور شون رڙي ڪري آڀري ابا نِي ڪيوڻ لاڳو ڪم، ”ابا، مهني پي آشيرواد ڏي.“ 35 ايني تي اضعاق ڪهيو ڪم، ”جڪو آشيرواد هون ٿئي ڏيوڻ آو هتم او تو ٿارو پائي دوڪي شون لي گيو هِي.“ 36 ايني تي عيسو ڪهيو ڪم، ”يعقوب ري نون رو مطلب دوڪو ڏيوڻ آو هِي. جو، اوئي مهني پڙي دوڪو ڏينو هِي. اوئي مهني شون مويي هوڻ رو حق، پيل شون ليئو رو هان هَمي او مهاري آشيرواد پي لي گيو رو. ڪي هَمي ٿي ڪڍي مهاري شارو ڪو پي آشيرواد ڪونهي؟“ 37 اضعاق يعقوب نِي ڪهيو ڪم، ”جو، مهني اوئي نِي ٿارو سردار ناهيو هِي هان اوئي را شجائي پائي اوئي ري شيوا ڪرشي. مهني آشيرواد ڏيئي هِي ڪه ايشور ڏون هان انگورون رو رس اوئي نِي ڏي. ڏيڪرا، هَمي هون ٿئي ڪهڙي آشيرواد ڏيون؟“ 38 ايني تي عيسو آڀري ابا نِي ڪهيو ڪم، ”ابا، ڪي ٿي ڪڍي رڱو ائيج آشيرواد هتي؟ مهني پي آشيرواد ڏي.“ پڇي عيسو زور شون روڻ لاڳو. 39 ايني تي اوئي ري ابا اضعاق اوئي نِي ڪهيو ڪم، ”آباد بني هان آڪاش ري ماڪم تو ٿئي ڪونهي ملي.“

40 پڻ ٿو آڀري تلوار ري وسيلي زندگي گذاري.

ٿو آڀري ڀائي ري شيوا ڪري،

پڻ جڏي ٿو تنگ هوئي،

تو ٿو آڀري ڀائي شون چند چوڙائي آزاد هوئي جائي.“

عيسو ري يعقوب شون نفرت

41 ڀڄي عيسو يعقوب شون نفرت ڪرڻ لاڳو ڪيونڪه ائون ري باپ اسحاق آڀري ننڍي ڏيڪري يعقوب ني اشيرودا ڏيڻي هتي. عيسو آڀري من ۾

ڪهيو ڪم ”آبا ري مرڻ رو تيم تو نيڙو هي. اوهي شون ڀڄي هون آڀري ڀائي يعقوب ني ماري چوڙين.“

42 جڏي ربقا ني آڀري موٽي ڏيڪري عيسو ري باري ۾ خبر پڙي، تو اوهي آڀري ننڍي ڏيڪري يعقوب ني اٿائي ڪهيو ڪم ”جو ڏيڪرا، تارو ڀائي

عيسو ايئي تال ۾ هي ڪه او آڀرو بدلو ليون ري شارو ٿي ماري چوڙي. 43 ايئي ري ڪري ڏيڪرا، ٿو مهاري بات سڻ. ائي چيڪائي ڪر هان

حاران شهر ۾ مهاري ڀائي لابن ڪيڏي ناشي جا. 44 جتري توڙي تاري ڀائي ري ريش اُتري ني، ٿو اوتج رئي. 45 جڏي تاري ڀائي ري ريش گهٽ

هووي هان جڪو ڪنن ٿي اوهي شون ڪيو هي، او بات پونتري ني، تو ڀڄي هون ٿي اوت شون باجو اٿائين رو. هون ڪيون هيڪي ڏن ۾ ٿون

پئون ڏيڪرون ني گمائون؟“

يعقوب رو آڀري مومي لابن ڏيشا جاوڻ

46 ڀڄي ربقا آڀري ڏيڻي اسحاق ني ڪهيو ڪم ”عيسو ري لڳائي جڪو جتي قوم ري هي، ايئي ڀڄي قوم ري چوڪيون ري ڪري هون آڀري

زندگي شون بيزار هون. جي يعقوب پي ايئي ملڪ ري جتي قوم ري ڪي چوڪري شون بيان ڪري، تو ايئي شون پلو هي ڪه هون مري جائون.“

1 ڀڄي اسحاق آڀري ڏيڪري يعقوب ني اٿايو هان اوهي ني اشيرودا ڏي سمجهايو ڪم، ”ٿو ايت ڪنعان ملڪ ۾ ڪي پي ڀڄي

قوم ۾ بيان ني ڪري، 2 پڻ فدان ارام ري علائقي ۾ آڀري نوني بيتو ايل ري گهري جائي هان اوت آڀري مومي لابن ري ڏيڪريون

۾ ڪي پي هيڪي شون بيان ڪري. 3 ايشورم جڪو قدرت آلو هي، ٿي برڪت ڏي هان تارا اولاد اترا گهڻا هووي ڪه ائون شون تموم گهڻي

قبيلون آئي هيڪ موٽي قوم ني. 4 ايشورم جڪو برڪت تاري ڏاڏي ابراهيم ني ڏيڻي هتي، اوج برڪت ٿي هان تاري پيڙهي ني پي ڏي ڪه اي

ملڪ جڪو ايشورم ابراهيم ني ڏينو هتو هان جڪي ۾ ٿو پرديسي هي، تاري ملڪيت هووي.“ 5 ڀڄي اسحاق آڀري ڏيڪري يعقوب ني بئير ڪيو

هان او فدان ارام ري علائقي ۾ آڀري مومي لابن ڪيڏي گيو. لابن ارامي قوم شون هتو. او بيتو ايل رو ڏيڪرو هتو. عيسو هان يعقوب ري ما ربقا رو

ڀائي هتو.

عيسو رو پيڄو بيان ڪرڻ

6 جڏي عيسو نِي آي خبر پڙي ڪه مهاري ابا اضحاق م مهاري پائي يعقوب نِي آشيواد ڏي فدان ارام ري علائقي م ميلو هِي ڪه اوڻ شون بيان ڪري هان اُوئي نِي آي پي سمجهايو ڪه او ڪنعان مُلڪ م ڪي پي پيڄي قوم م بيان ني ڪري. 7 اُوئي نِي آي پي خبر پڙي ڪه يعقوب آڀري ما باپ ري بات مني فدان ارام ري علائقي ڏيشا گيو هِي. 8 اِيئي بات شون عيسو آي سمجهو ڪه مهاري ابا نِي ڪنعان مُلڪ م پيڄي قومون ري چوڪري سُني ڪونهي لاگتي. 9 اِيئي ري ڪري عيسو آڀري بڏي اسماعيل ڪڍي گيو، جڪو ابراهيم رو ڏيڪرو هتو. عيسو اسماعيل ري ڏيڪري محلت شون بيان ڪيو هان اُوئي نِي آڀري گهري لي آيو. محلت نباوت ري پين هتي.

يعقوب رو شپنو

10 يعقوب بيرسيع علائقي شون حاران شهر ڏيشا بغير هيو. 11 بيتي بيتي او هيڪي جگها اِيي رهيو، ڪيونڪه اوڻ رات پڙي هتي. اوڻ او هيڪ پتر شروٽي ڏي سُئي رهيو. 12 اوڻ اُوئي شپنو ڏينو ڪه ڌرتي شون آڪاش توڻي هيڪ چاڙهي اِيي هِي هان ايشور را فرشنا اُوئي چاڙهي مائي چڙهي هان اُتر پڙيا. 13 پيڄي اُوئي ڏينو ڪه پرميشور اُوئي چاڙهي مائي اُو هِي هان ڪي پڙيو ڪه، ”هُن پرميشور، تاري ڏاڏي ابراهيم هان تاري ابا اضحاق رو ايشور هون. هُن آي زمين، جڪي تي تُو سُوتو هِي، تني هان تاري پڙهي نِي ڏئين. 14 تارا اولاد بيٺو آي ڪار تموم گهڻا هوشي، او چارئي پاشي پڪڙي جاشي هان ڌرتي ري سڄي قومون نِي تاري هان تاري پڙهي ري ڪري برڪت ملشي. 15 پروسو ڪر، تُو جيٽ پي جائي، هُن تني پڙو رئين هان تاري رڪالتي راکين. هُن تني پڙي ايني مُلڪ م لي آين. گهرا ني، هُن هميشا تني پڙو رئين هان هُن آيو واعدو ضرور پورو ڪرين.“

16 پيڄي يعقوب اُونگ شون جاگيو هان شوچڻ لاگو ڪه، ”پرميشور ضرور ايت هِي، پڻ مهني اِيئي بات ري خبر پي ڪونهي هتي. 17 آي تو خوفناڪ جگها هِي. آي ضرور ايشور رو گهر هان آڪاشي در هِي.“

18 پيڄي يعقوب ساڪلي تارهي اُنبو هان او پتر ليئو، جڪو اُوئي آڀري شروٽي راکيو هتو، او پتر يادگيري ري شارو اُوئي شدو اُپاڙيو هان اُوئي تي تيل ڍوڙي اُوئي نِي ايشور ري نون رو ڪيو. 19 يعقوب اُوئي جگها رو نون بيت ايل راکيو، جڪي رو مطلب هِي، ”ايشور رو گهر.“ پڻ پيل اُوئي شهر رو نون لوز هتو. 20 پيڄي اوڻ يعقوب ايشور شون واعدو ڪيو هان ڪهيو ڪه، ”جي تُو مهني پڙو رئي هان جڪو پيندو هُن ڪرون پڙيو، ايني م مهاري رڪالتي راکي هان مهني ڪاوڻ ري شارو بائي هان پيرڻ ري شارو گايا ڏئي 21 هان تُو مهني مهاري ابا ري گهري شاجو سُورو پاچو لائي، تو پيڄي تُو پرميشور مهارو ايشور هوئي. 22 آي جگها، جيٽ مهني آي پتر يادگيري ري شارو اُو ڪيو هِي، ايت تارو گهر هوشي هان جڪو ڪئين تُو مهني ڏئي، اُوئي رو ڏهون حصو ضرور تني ڏيتو رئين.“

يعقوب رو لابن زي گهري پڳڻ

29

¹ يعقوب پيندو ڪرتو ڪنعان ملڪ زي اُوگوتِي پاشي ريون آلي منڪون ۾ آيو. ² اوڻ اُوئي ڏينو ڪه ميدون ۾ هيڪ ڪوه هي. اُوئي ڪوه ري نيڙو ريون، بڪريون را تين ڏڻ بنا هي، ڪيونڪه ڌراڙ ايني ڪوه شون ڏڻ ني پوڻي پياڙتا. اُوئي ڪوه ري موڏي تي هيڪ موتو پتر راکيوڙو هتو. ³ جڏي شجائي ڏڻ اوڻ پيڙا هوتا، تو ڌراڙ او پتر ڪوه ري موڏي شون پرهو ڪرنا هان ريون، بڪريون ني پوڻي پياڙتا هان پڙي اُوئي پتر ني ڪوه ري موڏي تي راکتا.

⁴ ايني تي يعقوب اُوڻون شون پوڄو ڪه، ”اي مهاري پايون، تي ڪيت را هو؟“ اُوڻون ڪهيو ڪه، ”مهني حاران شهر را هون.“ ⁵ پڄي اُوئي پوڄو ڪه، ”ڪي تي لابن ني اولڪو هو، جڪو نحور رو پوترو هي؟“ اُوڻون بلتي ڏيني ڪه، ”هاوي، مهني اولڪون هون.“ ⁶ اُوئي پڙي پوڄو ڪه، ”ڪي او شاجو سُورو هي؟“ اُوڻون ڪهيو ڪه، ”هاوي، او شاجو سُورو هي، او جو اُوئي ري ڏيڪري راخل ريون، بڪري هاڪلتي آوي پڙي.“ ⁷ يعقوب اُوڻون ني ڪهيو ڪه، ”جوڻو، آجون تو ڏن اُپو هي هان ڏڻ ني پيشاڙڻ رو تيم پي ڪونهي هيو. تي ريون، بڪري پوڻي پياڙي، پڙي چارڻ ري شاڙو ڪيون ڪونهي لي جاوتا؟“ ⁸ اُوڻون ڪهيو ڪه، ”مهني ايوڻون ڪونهي ڪري شگهتا، شجو ڏڻ پيڙو هوڻ شون پڄي مهني او پتر ڪوه ري موڏي شون پرهو ڪرون هون هان ريون، بڪريون ني پوڻي پياڙون هون.“

⁹ يعقوب ڌراڙون شون بولتو ئي پڙيو، تو راخل آيري ابا ري ريون، بڪري لي ڪوه تي پڳي، ڪيونڪه او اُوئي ڏڻ ني چارتي. ¹⁰ جڏي يعقوب آيري مومي لابن ري ڏيڪري راخل ني هان آيري مومي ري ڏڻ ني ڏينو، تو او ڪوه ري نيڙو گيو هان پتر ني پرهو ڪري آيري مومي لابن ري ڏڻ ني پوڻي پياڙيو. ¹¹ پڄي يعقوب اُوڻون ري ريت تي راخل ني مينڪي ڏيني هان زور زور شون رُونو. ¹² يعقوب راخل ني ڪهيو ڪه، ”هُون تاري پتا رو عزيز هان تاري پوڻا ربقا رو ڏيڪرو هون.“ ايني تي راخل چيڪي گئي هان آيري باب ني شُڻايو. ¹³ لابن آيري پوڻيجي ري خبر شُڻئي اُوئي شون ملڻ ري شاڙو هلي ڪادي هان اُوئي ني ٻاٽ گهاتي مينڪي ڏيني هان اُوئي ني آيري گهري لي آيو. پڄي يعقوب آيري مومي لابن ني شجو حال شُڻايو. ¹⁴ ايني تي لابن اُوئي ني ڪهيو ڪه، ”تو شاجيلي مهارو آيو هي.“ پڄي يعقوب آيري مومي پيڙو هيڪ مهڻو رهيو.

يعقوب رو ليها هان راخل شون بيان

¹⁵ پڄي لابن يعقوب ني ڪهيو ڪه، ”بيشڪ تُو مهارو عزيز هي، پڻ ايني رو مطلب آي ڪونهي ڪه تُو مُڪت ۾ مهني ڪيڍي ڪوم ڪرتو ري. مهني شُڻا ڪه هون تاري ڪوم ري بدلي ڪي ڏيون؟“

¹⁶ لابن ري بي ڏيڪري هتي، موتي رو نون ليها هان نينڪي رو نون راخل هتو. ¹⁷ ليها چُنجهي هتي، پڻ راخل تموم گهڻي قوتري هتي. ¹⁸ يعقوب ني راخل پسند هتي، ايني ري ڪري اُوئي لابن ني ڪهيو ڪه، ”جي تُو آيري نينڪي ڏيڪري راخل رو بيان مهني شون ڪراوي، تو هون شات شال تي ڪيڍي ڪوم ڪرتو رئين.“ ¹⁹ لابن ڪهيو ڪه، ”اُوئي ني ڪي ڌاري منڪ ني ڏيوڻ شون سُنو هي ڪه هون اُوئي رو بيان تي شون ڪرائون.“

ايئي ري ڪري ٿو مهڻي ڪڍي ڪوم ڪرتو ري. “²⁰ راخا شون بيان ڪرڻ ري ڪري يعقوب شات شال ڪوم ڪرتو رهيو، پڻ راخا ري پريم ۾ اُوئي ني شات شال شاتون ڏنون جهڙا لاڳا.

²¹ پڇي يعقوب لابن ني ڪهيو ڪم، ”مهرا شات شال پورا هويا رام ايئي ري ڪري همي ٿو آڀري ڏيڪري رو بيان مهڻي شون ڪرا.“²² پڇي لابن اوڻ ري شجي منڪون ني بيان ۾ اٿايا هان موتي دعوت ڪي. ²³ پڻ بيان آئي رات لابن، راخا ري جگها تي آڀري موتي ڏيڪري ليها رو بيان يعقوب شون ڪرايو هان يعقوب ليها ڪڍي گيو. ²⁴ لابن آڀري ڏيڪري ليها ني ڏاج ۾ هيڪ بونهي پي ڏيني، جڪي رو نون زلفا هتو.

²⁵ جڏي ڏن اُگرم تو يعقوب ڏينو ڪه آي تو ليها هي، ايئي تي اُوئي جائي لابن ني ڪهيو ڪم، ”تي مهڻي شون آي ڪي ڪيئو؟ مهڻي تو راخا شون بيان ري شارو ٿي ڪڍي ڪوم ڪيئو هتو، تو پڇي ٿي مهڻي شون دوکو ڪيئو ڪيئو؟“²⁶ لابن اُوئي ني ڪهيو ڪم، ”مهون ڪڍي آي ريت ڪونهي ڪه موتي ڏيڪري شون پيل، ننڪي ڏيڪري رو بيان ڪرون.“²⁷ پڻ ٿو گهڻي ني ڪر. بيان ري ريت تو هيڪ هفتو بي هي. ٿو ريت پوري هوڻ ڏي، پڇي راخا رو بيان پي ٿي شون ڪرائين، پڻ راخا شون بيان ڪرڻ شون پڇي ٿي مهڻي ڪڍي شات شال بيجا ڪوم ڪرڻ پڙشي.“²⁸ ايئي تي يعقوب اُوئي ري بات مني. پڇي بيان ري ريتون رو هفتو پورو هويو، تو لابن آڀري ننڪي ڏيڪري رو بيان يعقوب شون ڪرايو. ²⁹ لابن آڀري ڏيڪري راخا ني ڏاج ۾ هيڪ بونهي ڏيني هتي، جڪي رو نون بلها هتو. ³⁰ پڇي يعقوب راخا ڪڍي گيو. او ليها شون وڌيڪ راخا شون پريم ڪرتو. پڇي او شات شال بيجا لابن ڪڍي ڪوم ڪرتو رهيو.

يعقوب را اولاد

³¹ جڏي پرميشور ڏينو ڪه ليها ني اُوئي ري ڏڻي رو پريم ڪونهي ملتو، تو اُوئي ليها ني اولاد ڏينو، پڻ راخا ني ڪو پي اولاد ڪونهي هتو. ³² ليها اُميد شون هوئي هان اُوئي ني ڏيڪرو جايو. ليها اُوئي رو نون روين راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”ڏيڪري ني جوئو.“ ڪيونڪه اُوئي شوچو ڪم، ”پرميشور مهارو ڏڪ ڏينو هان مهڻي ڏيڪرو ڏينو هي، همي مهارو ڏڻي مهڻي شون پريم ڪرشي.“³³ ليها پڙي اُميد شون هوئي هان اُوئي ني بيجو ڏيڪرو جايو. اُوئي شوچو ڪم، ”مهارو ڏڻي مهڻي شون پريم ڪونهي ڪرتو. پرميشور مهاري فرياد سُڻي هان مهڻي بيجو پي ڏيڪرو ڏينو هي.“ ايئي ري ڪري ليها آڀري بيجي ڏيڪري رو نون شمعون راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”سُڻيو رو.“³⁴ ليها پڙي اُميد شون هوئي هان اُوئي ني تيجو ڏيڪرو جايو. پڇي ليها شوچو ڪم، ”همي ضرور مهاري ڏڻي رو من مهڻي شون لاگشي، ڪيونڪه مهرا تين ڏيڪرا هويا هي.“ ايئي ري ڪري اُوئي آڀري تيجي ڏيڪري رو نون لاوي راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”من لاڳڻ.“³⁵ ليها پڙي اُميد شون هوئي هان اُوئي ني چوڻو ڏيڪرو جايو، تو اُوئي شوچو ڪم، ”همي هون پرميشور ري بڪوڻ ڪرين.“ اُوئي آڀري چوڻي ڏيڪري رو نون يهودا راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”بڪوڻ.“ ايئي شون پڇي ڪئينڪه شال ليها ني ڪو پي اولاد ڪونهي هويو.

¹ جڏي راحل ڏينو ڪه مهني اولاد ڪونهي هوتا، تو او آيري موتي بين ليها شون سال ڪرڻ لاگي هان اوني يعقوب ني ڪهيو ڪم، ”مهني پي اولاد ڪپي، ني تو هون ايني ڏڪ ۾ مري جائين.“² ايني بات تي يعقوب ني راحل تي ريش آئي هان اوني ڪهيو ڪم، ”ڪي هون ايشور هون، جڪو ٿني اولاد ڏينون؟“³ راحل ڪهيو ڪم، ”جو تُو مهاري بونهي بلها شون بيٺان ڪم، تو اوني شون مهارا اولاد هووي هان هون اوني ري ڪري اولاد آي ڪهيجون.“⁴ پچي اوني آيري بونهي بلها رو بيٺان آيري ڏڻي يعقوب شون ڪرايو هان او اوني ڪڍي گيو.⁵ بلها اُميد شون هوئي هان اوني ني ڏيڪرو جايو.⁶ ايني تي راحل شوچو ڪم، ”ايشور مهارو انصاف ڪري مهاري فرياد سُڻي هان مهني ڏيڪرو ڏينو هي.“ ايني ري ڪري اوني ٻال رو نون دان راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”انصاف.“

⁷ پچي راحل ري بونهي بلها پڙي اُميد شون هوئي هان اوني ني بيجو ڏيڪرو جايو.⁸ ايني تي راحل شوچو ڪم، ”مهني آيري بين شون تموم گهڻو مُقابلو ڪيو هان اوني ني هرائي چوڙي.“ ايني ري ڪري راحل اوني ٻال رو نون نفتالي راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”مقابلو.“⁹ جڏي ليها شمجهي ڪه همي مهني ٻال ڪونهي هوتا، تو اوني پي آيري بونهي زلفا رو بيٺان آيري ڏڻي يعقوب شون ڪرايو.¹⁰ ليها ري بونهي زلفا پي اُميد شون هوئي هان اوني ني هيڪ ڏيڪرو جايو.¹¹ ايني تي ليها ڪهيو ڪم، ”پلا پاگ مهارا.“ ايني ري ڪري اوني ٻال رو نون جد راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”پاگ آلو.“

¹² پچي ليها ري بونهي زلفا پڙي اُميد شون هوئي هان اوني ني بيجو ڏيڪرو جايو.¹³ ايني تي ليها شوچو ڪم، ”هُون خوش هون هان همي لڳائي مهني پاگ آئي ڪشي.“ ايني ري ڪري اوني ٻال رو نون آشر راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”خوشي.“

¹⁴ پچي هيڪ ڏن ليها رو ڏيڪرو روبن ڪنڪ لُٺن ري مُند ۾ گهر شون ٻاهر نڪريو هان بني تي گيو. اوڻ اوني ني مُردم گيا نون ري جڙي ٻوتي لڏي، جڪي ني لڳائي ايني ري ڪري کاوتي ڪه اوڻون ري اُميد هوڻن ري طاقت ٻڌي. اوني او آيري ما ليها ني لائي ڏيئي. ايني تي راحل ليها ني ڪهيو ڪم، ”تاري ڏيڪري ري لايوڙي مُردم گيا جڙي ٻوتي ۾ مهني پي ڪئين ڏي.“¹⁵ ليها ڪهيو ڪم، ”ڪي آي توڙو هي ڪه ٿي مهني شون ڏڻي تو ڪوشيو رو؟ همي تُو مهاري ڏيڪري ري لايوڙي مُردم گيا ٻوتي پي ڪوشن ري شارو ڪري هي؟“ ايني تي راحل ڪهيو ڪم، ”جي تُو مُردم گيا مهني ڏي، تو آج رات او ٿي ڪڍي آشي.“¹⁶ اوڻيچ شام رو جڏي يعقوب بني شون پاچو آوتو پڙيو، تو ليها اوني شون ملڻ ري شارو اوني ڪڍي گئي هان ڪهيو ڪم، ”راحل مهاري ڏيڪري ري لايوڙي مُردم گيا مهني شون لي هي هان اوني ري بدلي آج رات ٿني مهني ڪڍي آوڻو پڙشي.“ ايني ري ڪري اوني رات او ليها ڪڍي گيو.

¹⁷ ايشور ليها ري فرياد سُڻي هان او اُميد شون هوئي هان اوني ني پونچون ڏيڪرو جايو.¹⁸ ايني تي ليها شوچو ڪم، ”ايشور مهني اجر ڏينو هي، ڪيونڪه مهني آيري بونهي رو بيٺان آيري ڏڻي شون ڪرايو.“ ايني ري ڪري ليها اوني ٻال رو نون اشڪار راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”اجر.“¹⁹ پچي ليها پڙي اُميد شون هوئي هان اوني ني چهُون ڏيڪرو جايو.²⁰ ايني تي ليها شوچو ڪم، ”ايشور مهني خاص تحفو ڏينو هي. ايني ري

ڪري همي مهارو ڌڻي مهاري عزت ڪرشي، ڪيونڪه مهني اوهي ري جي ڏيڪرون ني جنم ڏينو هي۔“ ايني ري ڪري ليهي اوهي چوڪري رو نون زبولون راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”عزت۔“²¹ ايني شون پچي ليهي ني ڏيڪري جائي هان ليهي اوهي رو نون دينا راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”انصاف۔“

²² ايشور، راخل ني پي ڪونهي پونتريو هان اوهي ري پرائنا شئي ڪه اوهي ني اولاد هووي۔²³ پچي راخل اُميد شون هوئي هان اوهي ني ڏيڪرو جايو۔ ايني تي راخل ڪهيو ڪه، ”ايشور مهني طعنون شون بچائي هي۔“²⁴ راخل آپري ڏيڪري رو نون يوسف راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”آيون ڏي۔“ ڪيونڪه اوهي شوچو ڪه، ”پرميشور مهني هيڪ بيجو پي ڏيڪرو ڏي۔“

ايشور رو يعقوب ني برڪت ڏيون

²⁵ جڏي راخل ني يوسف جايو، تو يعقوب آپري شمري لابن ني ڪهيو ڪه، ”همي مهني موڪل ڏي ڪه هون آپري ملڪ هان آپري گهري پاچو جائون۔“²⁶ مهني آپري لگائي هان بال پي لي جاوڻ ڏي، ڪيونڪه ٿني خبر هي ڪه هون اترتي شالون شون آپري لگايون ري ڪري پوري من شون تارو ڪوم ڪرتو رهيو هون۔“²⁷ ايني تي لابن اوهي ني ڪهيو ڪه، ”مهروني ڪري تو ايت مهني پيڙو ري، ڪيونڪه مهني قال شون خبر پڙي هي ڪه تاري وسيلي پرميشور مهني برڪت ڏيني هي۔“²⁸ لابن اي پي ڪهيو ڪه، ”مهني شٽا ڪه تو ڪتري مڙوري لئي۔ تو جڪو ڪئين ڪئي، او ٿني ڏيون ري شارو تيار هون۔“²⁹ يعقوب اوهي ني ڪهيو ڪه، ”ٿني خبر هي ڪه مهني تارو شني نموني ڪوم ڪيو هي، ايني ري ڪري تاري رڍون بڪري ٻڌي هي۔“³⁰ مهاري اوڻ شون پيل، ٿي ڪيڏي تموم ٿوڙي رڍون بڪري هتي، جڪو همي تموم گهڻي هوئي ري۔ جڪي ڏن مهني ايت پگ راکيو، پرميشور ٿني برڪت ڏيني هي، پڻ همي مهني آپرو ڌار گهر هان خاندان رو بندوبست پي ڪرڻو هي۔“³¹ لابن پوچو ڪه، ”هون ٿني ڪي ڏيون؟“ يعقوب ڪهيو ڪه، ”تو مهني ڪئين ني ڏي، پڻ مهاري هيڪ منٽ شٽ، تو پچي هون تاري رڍون بڪري چارين هان سنپال ڪرين۔“³² هون آج تاري رڍون بڪريون ۾ چڪر لگائين، جتري رڍون چٽڪري، ڪائي هان چاپون آئي هوشي هان جتري بڪري چٽڪري هان چاپون آئي هوشي، او شجي ڌار ڌار ڪرين۔ اوج مهاري مڙوري هوشي۔³³ پڙي جڏي تو مهاري مڙوري رو حساب ڪرڻ آئي، تو مهاري ايمونداري ري خبر پڙشي۔ جي مهني ڪيڏي چٽڪري هان چاپون آئي بڪريون، ڪائي رڍون شون ٿال بيجي ڪو پي هووي، تو هون تارو چور هوئين۔“³⁴ ايني تي لابن ڪهيو ڪه، ”جون تو ڪي هي، او صحيح هان مهني قبول هي۔“³⁵ اوئيچ ڏن لابن چاپون آلا هان چٽڪرا بڪرا هان شجي چٽڪري هان پتون آئي بڪري هان چٽڪري، چاپون آئي بڪري هان ڪائي رڍون، آپري ڏيڪرون ني سنپال ري شارو ڏيني۔³⁶ پچي لابن هان اوهي را ڏيڪرا اوئون رڍون بڪريون پيڙا اوڻ شون تين ڏن رو پينڌو ڪري الگا ريوڻ لاگا۔ پڻ يعقوب آپري شمري لابن ري باقي رڍون بڪري چارڻ لاگو۔³⁷ پچي يعقوب بهڻ، بادوم هان عرمون ري بٿون را لڙها باڊيا هان اوئون ني اهڙي نموني چلي پتا ڪاڊيا ڪه اوئون ري آچوڻ ڏيڪيجڻ ۾ آئي۔³⁸ پچي اوهي او پتون آلا لڙها شجي هوديون هان ناليون ۾ ڪوڙيا، جيت رڍون، بڪري پوڻي پيڻ آئي۔ پچي جڏي او پوڻي پيڻ آئي، تو او اوڻ لگيجتي۔

39 اُونون لڙهون نِي جوئڻ شون پڇي ڏُڪي رڍون، بڪريون پتون آلا چتڪرا هانَ چاپون آلا قل ڏينا. 40 يعقوب اُوئي رڍون، بڪريون را قل آڀري شارو دار ڪيئا هانَ لابن ري رڍون، بڪريون را مونڌا آڀري ڪاڻي هانَ چتڪري رڍون، بڪريون ڏيشا ڪيئا. اِئيني نموني اُوئي آڀرو ڌڻ دار ڪيئو هانَ لابن ري ڌڻ پيڙو ڪونهي ملايو.

41 جڏي متالي رڍون، بڪري قلجڻ ري شارو تيار هوتي، تو يعقوب او پتون آلا لڙها پوڻي ري هوديون ۾ اُونون ري شومها ڪوڙتو ڪه او اُونون ري شومهو لگ ڪري. 42 پڻ جڏي رڍون، بڪري آڀري هوتي، تو يعقوب اُونون ري شومها لڙها ڪونهي ڪوڙتو. اِئيني نموني آڀرو مال لابن رو هويو، پڻ متالو مال يعقوب رو هويو. 43 اِئيني نموني يعقوب تموم گهڻو مالدار هوتو گيو هانَ اُوئي رو ڌڻ، پونهام، پونهي، اُونت هانَ گڏا بدتي ڪيا.

يعقوب رو ناشي جاوڻ

31 1 جڏي يعقوب شُڻيو ڪه لابن را ڏيڪرا آي ڪي پڙيا ڪه، ”يعقوب ڪيڏي جڪو ڪئين مال ملڪيت هي، او شجو مهوري باپ شون ليئو هي هانَ اُوئي شون او مالدار هويو هي.“ 2 يعقوب آي پي ڏينو ڪه همي اُوئي ري سُشري لابن رو سلوڪ پيلڪي جهڙو سُنو ڪونهي. 3 اِئيني تي پرميشورم يعقوب نِي ڪهيو ڪه، ”تو پاڇو آڀري باپ ڏاڏون ري مُلڪ ۾ آڀري عزيزون ڪيڏي جا هانَ هون تي پيڙو رئين.“ 4 پڇي يعقوب آڀري لڳايون راخِل هانَ ليها نِي اُوئي ميدون ۾ اٿائِي، جيٺ او مال چارتو. 5 يعقوب اُونون نِي ڪهيو ڪه، ”هُن جوئڻ پڙيو ڪه تونري آبا رو سلوڪ مهِي شون سُنو ڪونهي، پڻ ايشورم جڪي نِي مهارا باپ ڏاڏا مننام او مهِي پيڙو هي. 6 تونِي خبر هي ڪه مهِي پوري من شون تونري آبا ڪيڏي ڪوم ڪيئو. 7 پڻ تونري آبا مهِي شون دگا ڪي هانَ ڏس گهمرا مهاري مڙوري بدلائي. پڇي پي ايشورم مهني بچايو ڪه او مهني نُقصون ني ڏي. 8 جڏي تونري آبا آي ڪهيو ڪه، ’جڪو پي رڍون بڪري چتڪرا قل ڏي، تو او قل مهني مڙوري ۾ ڏيشي.‘ پڇي رڍون بڪري چتڪرا قل ڏيوڻ لاڳي هانَ جڏي اُوئي ڪهيو ڪه، ’پتون آلا قل ٿئي مڙوري ۾ ملشي.‘ تو رڍون بڪري پتون آلا قل ڏيوڻ لاڳي. 9 اِئيني نموني ايشورم تونري باپ ري مال شون تموم گهڻو مال مهني ڏينو. 10 جڏي بڪريون ري لگ رو تيم آيو، تو مهني شپنو لادو ڪه پتون آلا هانَ چتڪرا بڪرام، بڪريون تي لگ ڪرڻ لاڳا. 11 ايشورم ري فريشتي شپني ۾ مهني ڪهيو ڪه، ’اي يعقوب.‘ مهني ڪهيو ڪه، ’جي مالڪ.‘ 12 اِئيني تي اُوئي ڪهيو ڪه، ’ايشورم ڪي هي ڪه آڀري اونڪيون شون جوم شجائي پتون آلا هانَ چتڪرا بڪرام، بڪريون شون لگ ڪري پڙيا، تو مهني آي هوئڻ ڏينوم، ڪيونڪه مهني خبر هي ڪه لابن تي شون دوکو ڪيئو هي. 13 هون اوج ايشورم هون، جڪي ٿئي بيت ايل جگها تي درشن ڏينو هتو هانَ جيٺ تي هيڪ پڙ يادگيري ري شارو شدو آيو ڪري اُوئي ماتي تيل ڊوڙيو هتو هانَ مهاري شارو باش باشي هتي. همي اِئيني مُلڪ شون جاوڻ ري تيارِي ڪر هانَ آڀري وطن پاڇو جا.“ 14 اِئيني تي راخِل هانَ ليها يعقوب نِي ڪهيو ڪه، ”همي مهوري آبا ري وراثت ۾ مهوري شارو ڪئين ڪونهي بچو. 15 او مهوني داريا شمجهي هي، ڪيونڪه اُوئي مهوني بيچي هانَ مهوري ڪمائي پي ڪائي گيو. 16 اِئيني ري ڪري همي ايشورم مهوري آبا رو ڌن ڪوشي مهوني هانَ مهوري اولاد نِي ڏينو هي. همي جون ايشورم ٿئي ڪهيو هي، تو اِينوج ڪر.“

17 پڇي يعقوب جاوڻ ري تياري ڪي هان آڀري لڳايون هان ٻالون ني اونون تي بيشاڙيا. 18 پڇي او آڀرو شجو مال هان شجو سيمون، جڪو اوڻي فدان ارام ري علائقي ۾ پيڙو ڪيو هتو، آپ پيڙو لي بئير هويو ڪه ڪنعان ملڪ ۾ آڀري ٻاپ اضحاق ڪيڍي پاڇو جاوي. 19 راخيل جاوڻي بلا آڀري ٻاپ ري ذبوتائون ري مورتِي چوري ڪري آپ پيڙي ليئي، ڪيونڪه اوڻي تيم لابن آڀري رڍون ري اون ڪترڻ گيو هتو. 20 ايڻي نموني يعقوب آڀري شمرِي لابن ارامي ني شئاوڻ بنا، اوت شون لڪي نانو. 21 او آڀرو شجو ڪئين لي فرات دريا پار ڪري جلعاد ري جابلو علائقي ڏيشا ناشي گيو. 22 لابن ني تيجي ڏن خبر پڙي ڪه يعقوب تو ناشي گيو رو. 23 ايڻي تي لابن آڀرا عزيز پيڙا ڪري يعقوب رو لارو ڪيو هان شاتون ڏنون شون پڇي جلعاد ري جابلو علائقي ۾ يعقوب ري نيڙو پڳو. 24 اوڻيچ رات ايشورم لابن ارامي ني شپني ۾ ڪهيو ڪه، ”خبردارم جي ٿي يعقوب ني ڪئين ڪهيو، تو.“

25 پڇي لابن يعقوب ڪيڍي گيو. يعقوب آڀرو تنبو جلعاد ري جابلو علائقي ۾ لڳايو هتو، ايڻي ري ڪري لابن هان اوڻي ري عزيزون پي اوڻج آڀرا تنبو لڳايا. 26 پڇي لابن، يعقوب ني ڪهيو ڪه، ”تي ايئون ڪيون ڪيو هان مهني دوکو ڏينو؟ تو تو مهاري ڏيڪريون ني ايئون لي آيو هي، جهڙو ڪو جنگ شون پڇي قيديون ني لايا جاوي هي. 27 ٿي لڪي ناش هان مهني دوکو ڏيوڻ ري ڪهڙي ضرورت هتي؟ تو گهت ۾ گهت مهني شئاڻونت، تو هون گيت گائي ڍول بجلاني موتي خوشي ڪري ٿي بئير ڪرونت. 28 ٿي آي موتي بي وقوفي آڻو ڪوم ڪيو هي، تي مهني آڀري ڏيڪريون هان اوڻون ري ٻالون شون ملڻ پي ڪونهي ڏينو ڪه هون اوڻون ني مينڪي ڏي بئير ڪرونت. 29 ٿي تو خبر هي ڪه هون ٿي ڪو پي نقصون ڏي شگهتو، پڻ ايشورم جڪي ني تو هان ٿارو ابا مني هي، اوڻي رات رو شپني ۾ مهني خبردار ڪيو ڪه هون ٿي ڪئين ني ڪونهي. 30 جي همي تو جاوي پڙيو، تو ڪو بات ڪونهي، ڪيونڪه آي تو ٿاري من ري مرضي هتي ڪه تو آڀري ابا ري گهري پاڇو جاوي، پڻ تو مهاري ڏبوتائون ري مورتِي ڪيون چوري ڪري لي آيو هي؟“ 31 يعقوب آڀري شمرِي لابن ني بلتي ڏيني ڪه، ”هون ايڻي ري ڪري لڪي آيو، ڪيونڪه مهني پي هتو ڪه متان تو آڀري ڏيڪري مهني پيڙي اوڻ شون پالي. 32 همي ايڻي شجي عزيزون ري روبرو تو آپ تلاشي لي هان جڪو ڪئين ٿارو هي، اولڪ هان لي جا. جي ٿاري ڏبوتا ري مورتِي ڪي ڪيڍي نڪري، تو تو پلي اوڻي ني ماري چوڙي.“ يعقوب ني آي خبر ڪونهي هتي ڪه اوڻي ري لڳائي راخيل آڀري ٻاپ ري ذبوتائون ري مورتِي چوري ڪري لي آئي هي. 33 ايڻي تي لابن، يعقوب هان بيئون ٻونهيون هان ليها ري تنبو ۾ گيو، پڻ اوڻي ني آڀري ڏبوتائون ري مورتِي ڪونهي لاڏي. پڇي او ليها ري تنبو شون نڪري راخيل ري تنبو ۾ گيو. 34 پڻ راخيل پيل شون مورتِي اونڻ ري ڪورجنِي ۾ لڪائي چوڙي هان آپ اوڻون مائي بيشي رئي. لابن تنبو ۾ جوتو رهيو، پڻ اوڻي ني مورتِي ڪونهي لاڏي. 35 ايڻي تي راخيل آڀري ٻاپ ني ڪهيو ڪه، ”ابا، تو ايڻي بات شون ناراض ني هوئي ڪه هون ائي ڪونهي شگهتي، ڪيونڪه هون ايئون ڏنون ۾ ساجي ڪونهي هون.“ لابن ني مورتِي ڪيٽ پي ڪونهي لاڏي.

³⁶ ڀڻي تي يعقوب ريش ۾ لابن ني ڪهيو ڪم، ”مهرو ڪهڙو ڏوه هان مهني ڪهڙو پاپ ڪيئو هي، جڪو تُو ناشتو مهاري لاري آيو هي؟“
³⁷ ٿي مهرو شجو سيمون جوڀو هي. ڪي ڪو اهڙي شئي لڏي، جڪو تاري گهر ري هوڙي؟ جي ڪو اهڙي شئي هي، تو مهاري هان تاري
 عزيزون آگهي راک ڪه او آيون بيئون رو فيصلو ڪري. ³⁸ هون ٿي ڪڍي پورا بيش شال رهيو هون. اتري تيم ۾ نڪو تو تاري ريون ٻڪريون را ڪو
 قل ڪريا هان نڪو تو مهني تارا گهيتا ڪاڏا. ³⁹ نڪو او جنار ٿي ڪڍي لي آيو، جڪون ني جهنگ ري جنارون ماريا هتا هان اوئون رو نقصون پي
 مهني پيو. جڪو جنار رات جون ڏن رو چوري هويا، اوئون رو نقصون پي ٿي مهني شون پرايو. ⁴⁰ مهرو اي حال هتو ڪه هون ڏن رو گرمي هان
 رات رو شي ۾ مرتو رهيو هان مهاري اونگ حروم هوئي. ⁴¹ هون بيش شال تاري گهري رهيو. چنڌي شال تاري بيئون ڏيڪريون شون بيٺان ڪرڻ ري
 شارو هان چي شال تاري ريون ٻڪري چارڻ ري شارو تارو ڪوم ڪيئو، پچي پي ڏس گهرا ٿي مهاري مڙوري بدلائي. ⁴² ايشور جڪي ني مهرو
 ڏاڏو ابراهيم منتو هان جڪي ني مهرو پتا اضحاق پي مني هي، جي او مهني پڙو ني هوڀو هوونت، تو تُو ضرور مهني ڪالي هات ميلونت. پڻ ايشور
 مهرا ڏڪ هان مهاري محنت ڏيني هان ڪالهي راتي ٿي چيني سمجهايو.“

يعقوب هان لابن رو وچن

⁴³ پچي لابن يعقوب ني بلتي ڏيني ڪم، ”اي بيئي ڏيڪري مهاري هي هان اوئون را ٻال جڪو مهرا ڏويترا هان ڏويتري هي، او پي مهرا هي هان
 اي ريون ٻڪري پي مهاري هي، اتري توڻي ڪه تُو جڪو ڪئين ڏيڪي پڙيو، اي شجو مهرو هي. تو هون آج آڀري ڏيڪريون جون ايئون ري اولاد
 ني ڪيئون نقصون ڏين؟“ ⁴⁴ همي آبي بيئي آبت ۾ وچن ڪرون، جڪو آڀي بچ ۾ گواه هوشي. “⁴⁵ پچي يعقوب هيڪ پتر ڪئيو هان اوئي ني
 توني آلي ڪار ايو ڪيئو. ⁴⁶ يعقوب آڀري عزيزون ني ڪهيو ڪم، ”ايت ڪئين پتر پترا ڪرو.“ اوئون پتر پترا ڪري ڍگ ناهيو هان شجون پترا هوئي
 پتون ڪڍي بائي ڪاڏي. ⁴⁷ لابن آڀري ارامي ٻولي ۾ اوئي ڍگ رو نون ”يجر شاهڏوتا“ راکيو هان يعقوب پي آڀري عبراني ٻولي ۾ اوئي رو نون
 ”جلعاد“ راکيو. (يجر شاهڏوتا هان جلعاد رو مطلب هي، ”گواهي رو ڍگ.“) ⁴⁸ لابن يعقوب ني ڪهيو ڪم، ”اي ڍگ آج شون مهاري هان
 تاري بچ ۾ گواه هوڙي.“ ايئي ري ڪري اوئي رو نون جلعاد راکيو. ⁴⁹ لابن يعقوب ني ڪهيو ڪم، ”جڏي آبي هيڪي پچي شون ڌار هوئون، تو
 پرميشور آيون بيئون ني جوتو ري.“ ايئي ري ڪري اوئي جگها رو نون مصفا پي راکيو. (مصفا رو مطلب هي، ”جوئڻ ري جگها.“) ⁵⁰ لابن اي پي
 ڪهيو ڪم، ”جي تُو مهاري ڏيڪريون ني ڏڪ ڏئي هان اوئون شون تال پچي لگائي راکي، تو ياد راکي ڪه ڪو انسون نام، پڻ ايشور مهاري هان
 تاري بچ ۾ گواه هي. ⁵¹ اي پتر آلا ڍگ جو، اي يادگيري آڻو پتر پي جو، جڪو مهني تاري هان آڀي بچ ۾ ايو ڪيئو هي. ⁵² اي ڍگ هان ايو
 ڪيئو پتر گواه هي ڪه نڪو هون ٿي نقصون ڏيوڻ ري شارو ايئي ڍگ هان پتر شون اوئي پاشي آئون هان نڪو تُو مهني نقصون ڏيوڻ ري شارو
 ايئي پاشي آئي. ⁵³ او ايشور جڪي ني ابراهيم منتو هان او ايشور جڪي ني نحور هان اوئي را ٻاپ ڏاڏا منتا، آڀي بچ ۾ انصاف ڪري.“ ايئي تي
 يعقوب اوئي ايشور رو شونش ليئو، جڪي ني اوئي رو ٻاپ اضحاق منتو.

54 پچي يعقوب اُوئي جابلو علائقي ۾ ٻلبدون ڪيئو هان آڀري عزيزون ري دعوت ڪي. اُوئون شجون بائي ڪاڏي هان رات اوڻج رهيا. 55 بيچي ڏن لابن ساڪلي تارهي اُنيو هان آڀري ڏيڪريون هان اُوئون ري ٻائون ني مينگي ڏينِي هان پچي اُوئون ني آشيرواد ڏي پاچو آڀري گهري بئير هويو.

يعقوب رو عيسو شون ملڻ

32 ¹ پچي يعقوب پي اوت شون آڀري منزل ڏيشا بئير هويو هان مارگ ۾ اُوئي ني ايشور را فريشتا پيڙا هويا. ² يعقوب اُوئون ني ڏيڪي ڪهيو ڪم، ”آي ايشور رو لشڪر هي.“ يعقوب اُوئي جگها رو نون محنايم راڪيوم، جڪي رو مطلب هي، ”ٻيئون لشڪرون ري جگها.“ ³ پچي يعقوب آڀري ڪئينڪ منڪون ني آپ آگهي اڏوم ملڪ ري شعير علائقي ۾ آڀري پائي عيسو ري شارو نياپو ميليو ⁴ هان اُوئون ني سمجھائي ڪهيو ڪم، ”تي جائي مهاري مالڪ عيسو ني آي ڪهيا ڪم، تاري ٻونهي يعقوب ڪهيو هي ڪه هون اِترا ڏن آڀري مومي لابن ڪڍي هتو.“ ⁵ همي مهي ڪڍي مهارا آڀرا ڍگا ڍگي، گڏام ريون ٻڪري، ٻونهي هان ٻونها هي. مهي آڀري مالڪ ني آي نياپو اِئي ري ڪري ميليو ڪه مهي تي تاري دايا ري نظر هوِي.“

⁶ جڏي نياپو ڏيون آلا يعقوب ڪڍي پاچا آيا، تو اُوئون سُٿايو ڪم، ”مهي تاري پائي عيسو ڪڍي گيا هتا. او چار سئو آدميون پيڙو تي شون ملڻ آوي پڙيو.“ ⁷ آي سُٿي يعقوب تموم گهڻو ٻيڄاڄو هان پريشون هويو. پچي اُوئي آپ پيڙا آيوڙي منڪون، ريون ٻڪريون، ڍگي، ڍگيون هان اُونون را بي تولا ناهيا. ⁸ ڪيونڪ اُوئي شوچو ڪه جي عيسو هيڪي تولي تي حملو ڪري اُوئي ني ماري، تو پيچو تولو بچي ناشي جاشي.

⁹ پچي يعقوب پراتنا ڪي ڪم، ”اي مهاري ڏاڏي ابراهيم هان مهاري ابا اضحاق را ايشورم اي پرميشورم تي مهني ڪهيو هتو ڪم، آڀري وطن ۾ آڀري عزيزون ڪڍي پاچو جا هان هون ٿني برڪت ڏين.“ ¹⁰ تي آڀري ٻونهي تي جڪو مهربوني هان پلائي ڪي هي، هون اُوئي جهڙو پي ڪونهي، ڪيونڪ هون رگو آڀري گيڏي لي، اِئي ڀردن دريا ري پيرا گيو هتو، پڻ همي مهي ڪڍي بي تولا هويا هي. ¹¹ هون ٿني منت ڪرون هون ڪه تُو مهني مهاري پائي عيسو ري هاڻون بچام ڪيونڪ مهني بي هي ڪه ڪيڻ او آئي، مهاري لڳايون هان ٻالون سُودو مهني ماري ني. ¹² پڻ تي آپ مهني ڪهيو هتو ڪم، ’هون تي شون پلائي ڪرين هان تارا اولاد سُموندر ري بيئو جتراء اِترا تو ٻڌائين ڪه اُوئون ني ڪو پي گئي ڪونهي شگهي.“

¹³ يعقوب او رات اوڻج رهيو هان جڪو ڪئين اُوئي ڪڍي هتو، اُوئي ۾ آڀري پائي عيسو ري شارو آي ڏڻ تحفي ۾ ڏيون ري شارو چُونديو. ¹⁴ بي سئو ٻڪري هان بيش ٻڪرام بي سئو ريون هان بيش گهيتا. ¹⁵ تيه ڏوڏ آي اُوئي هان اُوئون را ڦليا، چاليه ڍگي، ڏس ڍگا، بيش گڏي هان ڏس گڏا. ¹⁶ يعقوب ڌار ڌار ڏڻ نائي آڀري نوڪرون ني ڏينا هان اُوئون ني ڪهيو ڪم، ”تي مهني شون پيل ندي تي هالو هان ڏڻ ري بچ ۾ ڪئين ٻئي راڪيا.“ ¹⁷ اُوئي شجون شون پيلڪي ڌراڙ ني سمجهايو ڪم، ”جڏي مهارو پائي عيسو ٿي پيڙو هوِي هان تي شون پوچي ڪم، تُو ڪڻ هي هان ڪيڻ جائي؟ هان آي ڏڻ ڪيرو هي؟“ ¹⁸ اِئي تي تُو ڪئي ڪم، ’مالڪ، آي تاري ٻونهي يعقوب رو ڏڻ هي، جڪو اُوئي آڀري مالڪ عيسو ني تحفي ۾ ڏيون ري شارو ميليو هي هان او آپ مهون لاري آوي پڙيو.“ ¹⁹ اُوئي بيچي، تيجي هان شجي مال ري ڌراڙون ني سمجهايا

که، ”جڏي ٿي مهاري پائي عيسو شون ملو، تو ٿي پي ايشوڇ ڪهيا. ²⁰ آي پي ڪهيا ڪه، ”ٿارو ٻونهو يعقوب آپ مهون لاري آوي پٿيو.“ يعقوب شوچو ڪه آپ جاوڻ شون پيل، آي تحفو ميلي هون آپري پائي عيسو ني خوش ڪرين رو هان پچي اوئي شون ملين. هوني شگهي ڪه ايئي نموني او مهني شون منيجي. ²¹ پچي اوئي را تحفا اوئي شون پيل ندي ري اوئي پاشي گيا، پڻ او آپ اوئي رات اوڻج آپري تولي پٿرو رهيو.

يعقوب رو مله پٿهن

²² اوڻج رات يعقوب اُنيو هان آپري پيئون لگايون، بيئون ٻونهيون هان اِگيارون ڏيڪرون ني لي بيوق ندي ري پيلوڙي پاشي گيو. ²³ اوئون شجون ني ندي ٿاوڻ شون پچي، او پاچو آيو هان جڪو ڪئين اوئي ڪڍي هتو، او شجو ندي ري اوئي پاشي مليو. ²⁴ پڻ يعقوب اوڻج هيڪلو رهيو. پچي اوڻ هيڪ مينڪ آيو هان او ڏن اُگڻ توڻي اوئي شون مله پٿهن رهيو. ²⁵ جڏي اوئي مينڪ ڏينو ڪه او يعقوب شون ڪتي ڪونهي شگهتو، تو اوئي مله ڪرتي بلا يعقوب ري سائڻ آلي رگ جهالي مروڙي، تو اوئي ري رگ چڙهي گئي. ²⁶ پچي اوئي مينڪ ڪهيو ڪه، ”مهني جاوڻ ڏي، ڪيونڪه ڏن اُگڻ آيو هي.“ ايئي تي يعقوب ڪهيو ڪه، ”هون تني اُترِي توڻي جاوڻ ڪونهي ڏيون، جتري توڻي تو مهني برڪت ني ڏي.“ ²⁷ تو اوئي مينڪ پوچو ڪه، ”ٿارو نون ڪي هي؟“ اوئي بلتي ڏيني ڪه، ”يعقوب.“ ²⁸ اوئي مينڪ ڪهيو ڪه، ”آج شون پچي ٿارو نون يعقوب نام پڻ اسرائيل هوشي، ڪيونڪه تو ايشور هان آدميون شون مله پٿهيو هان جيتي گيو.“ ²⁹ پچي يعقوب اوئي ني ڪهيو ڪه، ”مهروني ڪري مهني آپرو نون سٿا.“ اوئي ڪهيو ڪه، ”تو مهني شون مهارو نون ڪيئون پوچي هي؟“ آي ڪي اوئي يعقوب ني برڪت ڏيني. ³⁰ يعقوب اوئي جگها رو نون فني ايل راڪيو، جڪي رو مطلب هي، ”ايشور ني روبرو جوڻ“ هان ڪهيو ڪه، ”مهني ايشور ني روبرو ڏينو، تو پي بچي گيو.“

³¹ جڏي يعقوب فني ايل شون بئير هويوم، تو شورج نڪرڻ آيو هتو. او آپري رگ ري ڏوڪن ري ڪري مڊڪائي بيتو، ³² ڪيونڪه اوئي مينڪ يعقوب ري سائڻ آلي مئيلي رگ مروڙي هتي، جڪي شون اوئي ري رگ چڙهي هتي. ايئي ري ڪري اسرائيلي قوم عزت ري ڪري جنارون ري سائڻ آلي مئيلي رگ، آج توڻي ڪونهي کاوتا.

يعقوب رو عيسو شون ملڻ

¹ يعقوب الگي پون شون ڏينو ڪه مهارو پائي عيسو آپري چار سئو آدميون پٿرو آوي پٿيو. ايئي تي اوئي آپري لگايون ليها، راخا هان **33** بيئون ٻونهيون هان ٻالون ني ڌار ڌار ڪيئا. ² اوئي ٻونهي هان اوئون را ٻال شجون شون آگهي ڪيئا، ليها هان اوئي را ٻال اوئون ري لاري ڪيئا هان راخا هان اوئي ري ڏيڪري يوسف ني شجون شون لاري اُپاڙيو. ³ يعقوب آپ اوئون ري آگهي بوئو هان آپري پائي ري پُگڻ شون پيل، شات گهمرا زمين تي جُهڪيو. ⁴ پچي عيسو، يعقوب شون ملڻ ري شارو نانو هان اوئي ني ٻاٺ گهاتي مينڪي ڏيني هان او بيئي روڻ لاگا. ⁵ جڏي عيسو او ٻال هان لگائي ڏيني، تو پوچو ڪه، ”آي ڪڻ هي، جڪو ٿي پٿا هي؟“ يعقوب بلتي ڏيني ڪه، ”آي مهارا ٻال هي، جڪو ايشور آپري ڪريا شون ٿاري ٻونهي ني ڏينا هي.“ ⁶ پچي ٻونهي هان اوئون را ٻال نيڙا آيا هان عيسو ري پگي پٿيا. ⁷ پچي ليها هان اوئي را ٻال نيڙا آيا

هانَ او اُوئي ري پڳي پڙيا. پڇي آخر ۾ راخِل هانَ اُوئي رو ڏيڪرو يوسف نيڙو آيو هانَ او پي اُوئي ري پڳي پڙيا. ⁸ پڇي عيسو ڪهيو ڪم ”مهاري شازو اُترو ڏڻ ميلڻ ري ڪهڙي ضرورت هتي؟“ يعقوب بلتي ڏيئي ڪم ”اي مهارا مالڪم مهَي آي شجو ڪئين اِئي ري ڪري ڪيئو ڪم مهَي تي تاري مهروني ري نظر هووي.“ ⁹ اِئي تي عيسو ڪهيو ڪم ”اي مهارا پائي، مهَي ڪيڏي گهڻو ڪئين هَي، اِئي ري ڪري جڪو تارو هَي، او تِي ڪيڏي راڪ.“ ¹⁰ يعقوب ڪهيو ڪم ”نام تِي مهَي تي مهروني ڪي هَي، تو مهارو تحفو پي لِي، ڪيونڪه جون ايشور مهَي تي مهرون هوئي راضي هويم، اِنوج تُو پي مهَي تي راضي هويم هَي.“ ¹¹ اِئي ري ڪري مهروني ڪري مهارو تحفو جڪو تِي ڪيڏي ميلوڙو هَي، او لِي، ڪيونڪه ايشور ري مهَي تي تموم گهڻي مهروني هَي هانَ مهَي ڪيڏي اُوئي رو ڏينوڙو شجو ڪئين هَي.“ اِئي نموني جڏي يعقوب اُوئي ني مجبور ڪيئو، تو اُوئي او تحفو ليئو.

¹² پڇي عيسو ڪهيو ڪم ”آ، تو آبي هالڻ ري تياري ڪرون هانَ هُون تاري آگهي بون هون.“ ¹³ پڻ يعقوب اُوئي ني ڪهيو ڪم ”اي مهارا مالڪم تني تو خبر هَي ڪم مهارا نينا نينا ٻال هَي هانَ مهَي پيڙي ڏوڏ آي ريون پڪري هانَ ڊگي هَي، جي مهَي اِئون ني هيڪي ڏن ۾ حد شون وڌيڪ هاکلشون، تو شجو ڏڻ مري جاشي.“ ¹⁴ اِئي ري ڪري اي مهارا مالڪم مهروني ڪري تُو مهَي شون پيل هال. هُون ڏڻ هانَ ٻائون پيڙو اُونون ري رمز تي هلي هلي بيتو شعير علائقي ۾ تِي ڪيڏي پڳين.“ ¹⁵ اِئي تي عيسو ڪهيو ڪم ”پلي بات هَي، پڻ جي تني ضرورت هووي، تو هُون تاري مدد ري شازو آڀرا ڪئين منڪ چوڙي جائون.“ يعقوب ڪهيو ڪم ”اي مالڪم اِئي ري ڪهڙي ضرورت؟ مهاري شازو تو تاري مهروني ري نظر ئي گهڻي هَي.“ ¹⁶ پڇي عيسو اُونج ڏن شعير ڏيشا پاڇو گيو. ¹⁷ پڻ يعقوب بيتو بيتو سُڪات ري جگها تي پڳو، تو اُوئي اوت آڀرو گهر ناهيو هانَ مال ري شازو پي مڏا ناهيا. اِئي ري ڪري اُوئي جگها رو نون سُڪات هويم جڪي رو مطلب هَي، ”مڏا.“

¹⁸ پڇي يعقوب فدان ارام ري علائقي شون نڪري خيريت شون ڪنعان مُلڪ ري شهر سڪم ري نيڙو پڳو هانَ اوت شهر شون ٻاهر آڀرا تنبو لگايا. ¹⁹ جيٺ يعقوب آڀرا تنبو لگايا هتا، اُوئي او بني حمور ري ڏيڪري سڪم ري خاندان شون چوندي را شو سُڪا ڏي مول لي. ²⁰ پڇي اُوئي اوت ٻليدون ري جگها نائي هانَ اُوئي رو نون ايل ايلوهي اسرائيل راڪيوم جڪي رو مطلب هَي، ”ايشورم اسرائيل رو ايشور هَي.“

دينا ري عزت اُوتڻ

¹ يعقوب ري ڏيڪري دينا جڪو ليها شون جائي هتي، او اوت ري چوڪيون ني جوڻڻ ري شازو اُونون ڏيشا گئي. ² جڏي اوت ري علائقي ري حوي قوم ري بادشاه حمور ري ڏيڪري سڪم دينا ني ڏيئي، تو اُوئي ني ڪئي لي گيو هانَ اُوئي شون زوري زنا ڪيئو. ³ سڪم رو من يعقوب ري ڏيڪري دينا شون لاگو هانَ او اُوئي ري پريم ۾ ميني ميني باتون ڪرڻ لاگو. ⁴ پڇي سڪم آڀري ٻاپ حمور ني ڪهيو ڪم ”مهارو بيٺان اِئي چوڪري شون ڪرا.“

5 جڏي يعقوب نِي اِئي بات رِي خبر پڙي ڪه سڪم مهاري ڏيڪري دينا شون زوري زنا ڪيو هي هان اُوئي تيم اُوئي را ڏيڪرا مال چارڻ جهنگ ڏيشا گيوڙا هئا. اِئي رِي ڪري يعقوب اُونون رِي اُوڻ توڙي چُپ رهيو. 6 پڇي حمور بادشاه آڀري ڏيڪري رو تاڀر موگڻ رِي ساڙو يعقوب ڪڍي گيو. 7 جڏي يعقوب را ڏيڪرا جهنگ شون پاڇا آيا هان آڀري بين رِي باري ۾ آي بات سُڻي، تو اُونون نِي تموم گهڻو ڏک هويو هان تموم گهڻي ريش آئي، ڪيونڪه سڪم يعقوب رِي ڏيڪري شون زنا ڪري اسرائيلي قوم رِي بي عزتي ڪي هتي، جڪو اُوئي نِي ڪرڻي نِي هتي.

8 پڇي حمور اُونون نِي ڪهيو ڪه، ”مهرو ڏيڪرو سڪم ٿاري ڏيڪري نِي من شون پريم ڪري هي، تُو اُوئي رو بيٺان مهاري ڏيڪري شون ڪرام تو ٿاري تموم گهڻي مهروني هوشي. 9 اهڙي نموني آبي آبت ۾ گناتي ڪرون هان آڀري ڏيڪري هيڪي بيڃي نِي ڏينون هان ليئون. 10 ٿي مهون پيڙا رو. آي سڄو مُلڪ ٿون آگهي هي. جيٽ پي ٿونرو من ڪري، ٿي اوڻ رئي شگهو هو هان ڪاروبار ڪري آڀري ملڪيت نائي شگهو هو.“ 11 پڇي سڪم يعقوب هان اُوئي رِي ڏيڪرون نِي ڪهيو ڪه، ”ٿي مهِي تي مهروني رِي نظر ڪرو هان اِئي رِي بدلي ٿي مهني جڪو پي ڪشم، هُون او ڪرين. 12 ٿي جترا پي پشا هان جڪو پي مونگشوم، هُون ٿوني ڏين، پڻ دينا رو بيٺان مهِي شون ڪرائو.“ 13 سڪم اُونون رِي بين دينا شون زوري زنا ڪيو هتو، اِئي رِي ڪري يعقوب رِي ڏيڪرون سڪم هان اُوئي رِي باپ حمور نِي دگابازي شون بلتي ڏيني ڪه، 14 ”مهِي اِئون ڪونهي ڪري شگهتا ڪه هيڪي اهڙي منڪ نِي آڀري بين رو هات ڏينون، جڪي رو ڪننو پي ڪونهي هويوڙو، ڪيونڪه آي مهوري بي عزتي هي. 15 پڻ مهوري هيڪ شرط هي، جي ٿي مهون آڻي ڪار آڀري هر هيڪ آدمي رو ڪننو ڪرائو، تو پڇي مهِي ٿونري آي بات منشون. 16 پڇي آبي هيڪي بيڃي شون ڏيڪري ليئون، ڏيشون هان ٿون پيڙا ريشون هان آبي سڄائي هيڪ قوم هوشون. 17 جي ٿي مهوري بات ڪونهي منو هان ڪننو ڪونهي ڪرائو، تو پڇي مهِي مهوري بين ايت شون لي، ٿوئا جاشون.“ 18 حمور هان اُوئي رِي ڏيڪري سڪم نِي اُونون رِي شرط پسند آئي. 19 اُوئي جوان آي ڪوم ڪرڻ ۾ ڪو پي دير ڪونهي ڪي، ڪيونڪه اُوئي نِي يعقوب رِي ڏيڪري شون تموم گهڻو پريم هتو. سڪم آڀري پوري خاندان ۾ تموم گهڻو عزت آڻو منڪ هتو.

20 پڇي حمور هان اُوئي رو ڏيڪرو سڪم شهر رِي در تي گيا، اوڻ او آڀري شهر رِي پنچائيت نِي آي سمجهاوڻ لاگا ڪه، 21 ”يعقوب هان اُوئي رِي منڪون رِي مرضي هي ڪه او آڀون پيڙا خوشي شون رِي، اِئي رِي ڪري آبي اُونون نِي اِئي مُلڪ ۾ ريوڻ هان ڪاروبار ڪرڻ ڏينون، ڪيونڪه آڀون ڪڍي اُونون رِي ساڙو اِئي مُلڪ ۾ تموم گهڻي جگها هي. آبي اُونون شون ڏيڪري ليئون هان ڏينون. 22 او آڀون پيڙا ريوڻ هان هيڪ قوم هونڻ رِي ساڙو خوش هي، پڻ آڀون نِي اُونون رِي هيڪ شرط منڀي پڙشي ڪه آڀون اُونون آڻي ڪار هر هيڪ آدمي رو ڪننو ڪرائون. 23 آبي ڪينون نِي اُونون رِي آي بات منون، تو پڇي او آڀون پيڙا ريشي. پڇي اُونون رو مال ملڪيت هان جڪو ڪئين اُونون ڪڍي هي، او سڄو آڀو هوني جاشي.“ 24 اِئي تي اُوئي شهر رِي سڄي منڪون حمور هان اُوئي رِي ڏيڪري سڪم رِي بات مني هان سڄي آدميون ڪننو ڪرايو.

25 پڇي تبجي ڏن جڏي اُوئي شهر را آڌمي ڏوڪن ۾ هتاءِ تو يعقوب ري ڏيڪرون ۾ دينا را بي سگا پائي شمعون هان لاوي آڀري آڀري تلوارون لي
 يڪدم شهر تي حملو ڪيو هان شجائي آڌمي ماري چوڙيا. 26 اُوئون حمور هان اُوئي ري ڏيڪري سڪم ني پي تلوار شون ماريو هان سڪم ري
 گهر شون آڀري بين دينا ني ڪاڍي لي آيا. 27 اُوئي شون پڇي يعقوب ري شجي ڏيڪرون اُوئي شهر ۾ جائي شجي آڌميون را لاش ڏينام تو اُوئون
 شهر رو شجو ڪئين لوتي لينوم ڪيونڪه اوت اُوئون ري بين شون زوري زنا هويو هتو. 28 اُوئون ريون بڪري، ڍگي ڍگا هان گڏا هان جڪو ڪئين
 اُوئون ري شهر هان بني ۾ هتو ڪوشي لينو. 29 اُوئون رو شجو ڏن هان جڪو ڪئين اُوئون ري گهرون ۾ هتو شجو ڪوشيو هان اُوئون ري لڳايون هان
 ٻالون ني بونڌي لي گيا.

30 پڇي يعقوب آڀري ڏيڪرون شمعون هان لاوي ني ڪهيو ڪه ”تون تو مهني مصيبت ۾ گهاتيو روم ڪيونڪه همي ايئي ملڪ را ڪنعاني هان
 فرزي قوم مهني شون نفرت ڪرشي. آبي تو ٿوڙيا هون. او پيڙا هوي مهني تي حملو ڪرشي، پڇي مهني هان مهاري خاندان ني ماري چوڙشي.“
 31 اُوئون بلتي ڏيني ڪه ”تو ڪي مهني ماڻ ڪري بينا ريتا؟ اُوئي تو مهوري بين ري عزت لوتي، جهڙو ڪي پڇي لڳائي شون ڪيو جاوي هي.“

يعقوب رو بيت ايل ڏيشا جاوڻ

1 پڇي ايشور يعقوب ني ڪهيو ڪه ”اُئي، بيت ايل جگها ڏيشا جا هان اوتج ري. اوت مهاري شارو ٻليدون ري جگها نام جيٺ
 مهني ٿئي اُوئي تيم درشن ڏينو هتو. جڏي تو آڀري پائي عيسو ري بي ۾ ناشي جاوتو پڙيو.“ 2 ايئي تي يعقوب آڀري خاندان هان آڀري
 شجي منڪون ني ڪهيو ڪه ”تون ڪيڍي جڪو پي مورتي هوري، او نوڪي چوڙو هان جهيلي آڀني صاف ڪرو هان آڀرا گاپا متائو. 3 پڇي آبي
 بيت ايل ڏيشا هالون هان هون اوت اُوئي ايشور ري شارو ٻليدون ري جگها نائين. اوتج ايشور مصيبت ري ڏنون ۾ مهاري مدد ڪي هان هون جيٺ
 پي گيوم اوت او مهني پيڙو هتو.“ 4 پڇي اُوئون ڪيڍي جتري پي مورتي هان ڪونون ۾ تعويد جهڙا قول گهاتيوڙا هتاءِ او شجائي يعقوب ني ڏينا.
 يعقوب او شجائي اُوئي بلوط ري بڻ هينا بوريا، جڪو سڪم شهر ري نيڙو هتو.

35

5 پڇي او اوت شون بئير هوبا هان آشي پاشي ري شهرن آلا ايشور شون اترا تو بيناجا ڪه اُوئون يعقوب هان اُوئي ري ڏيڪرون رو لارو ڪونهي
 ڪيو. 6 پڇي يعقوب آڀري شجي منڪون شوتو ڪنعان ملڪ ري لوز شهر ۾ پڳوم جڪي ني هتون بيت ايل شهر ڪي هي. 7 اوت اُوئي ايشور ري
 شارو ٻليدون ري جگها نائي هان اُوئي جگها رو نون ايل بيت ايل راکيو. ايل بيت ايل رو مطلب هي، ”بيت ايل رو ايشور.“ ڪيونڪه جڏي او آڀري
 پائي ري بي ۾ نانوم تو ايشور اُوئي ني اوت درشن ڏينو هتو.

8 اُوئون ڏنون ۾ ربقا ري بونهي ڏورا مري گئي هان اُوئي ني بيت ايل ري نيڙو بلوط ري بڻ هينا بوري. اُوئي بڻ رو نون الون بڪوت راکيو، جڪي رو
 مطلب هي، ”ڏوڪون آڻو بلوط.“

⁹ يعقوب رو فدان ارام ري علائقي شون اوڻ شون پچي، ايشور اوئي ني پڙي درشن ڏينو هان اوئي ني برکت ڏيني. ¹⁰ ايشور اوئي ني كهيو ڪم، ”پيل تارو نون يعقوب هتوم پڻ آج شون منڪ ٿني يعقوب نام پڻ اسرائيل ڪشي.“ ايشور اوئي رو نون اسرائيل راڪيوم، جڪي رو مطلب هي، ”ايشور شون مقابلو ڪرڻ آڻو.“ ¹¹ پچي ايشور اوئي ني كهيو ڪم، ”هون قدرت آڻو ايشور هون.“ هون ٿني تموم گهڻا اولاد ڏئين هان ٿي ڀر هيڪ نام پڻ تموم گهڻي قومون پيدا هوشي هان تاري پيڙهي شون بادشاه هوشي. ¹² اي ملڪ هون ٿني ڏئين، جڪي رو وچن مهني تاري ڏاڏي ابراهيم هان تاري ابا اضحاق شون ڪينو هتو هان ٿي شون پچي، تاري اولاد ني پي اي ملڪ ڏئين.“ ¹³ پچي جيت ايشور يعقوب شون باتون ڪيني هتي، اوڻ شون آڪاش ڏيشا ٻوڻو گيو. ¹⁴ پچي يعقوب اوئي جگها تي يادگيري ري ساڙو هيڪ پتر اڻو ڪيو، جيت ايشور اوئي شون باتون ڪيني هتي. پچي يعقوب پتر تي انگورون رو رس هان زينون رو تيل ايشور ري نون رو چاڙهيو. ¹⁵ جڪي جگها تي ايشور، يعقوب ني درشن ڏينو هتوم يعقوب اوئي جگها رو نون بيت ايل راڪيوم، جڪي رو مطلب هي، ”ايشور رو گهر.“

راخل ري موت

¹⁶ پچي يعقوب آڀري خاندان پيڙو بيت ايل جگها شون افرات شهر ڏيشا بئير هيو. جڏي او مارگ ڀر هتام، تو راخل را اميدگاري را ڏوڪن شروع هويا هان ٻال جڻڻ ڏڪيو هيو. ¹⁷ ٻال جڻي بلا اوئي را ڏوڪن تموم گهڻا ٻڌي گيا، تو دائي اوئي ني كهيو ڪم، ”پريشون ني هوم، تاري پڙي ڏيڪرو هيو هي.“ ¹⁸ مرتي بلا راخل آڀري ڏيڪري رو نون ٻن اوئي راڪيوم، جڪي رو مطلب هي، ”مهاري ڏوڪن رو ڏيڪرو.“ پڻ يعقوب اوئي رو نون بنيامين راڪيوم، جڪي رو مطلب هي، ”مهاري ڏيڪرو مهاري شاجو هات.“ ¹⁹ جڏي راخل مئي، تو اوئي ني افرات، يعني بيت لحم شهر ڏيشا جاوڻ آڻي مارگ ري پاشي ڀر متي حوالي ڪي. ²⁰ پچي يعقوب اوئي مڪوم تي هيڪ پتر اڻو ڪيو، جڪو آج توڻي راخل ري مڪوم تي موجود هي. ²¹ پچي يعقوب يعني اسرائيل آگهي ٻڌيو هان اوئي عدر مينار ري پيلوڙي پاشي جائي آڀرو تنبو لگايو. ²² پچي او اوئي علائقي ڀر ريوڻ لاگو. هيڪ ڏن اينون هيو ڪه يعقوب رو مويي ڏيڪرو روين آڀري نگي ما ٻلها ڪيدي گيو هان اوئي پيڙو شوتو. ٻلها راخل ري ٻونهي هتي. پچي يعقوب ني ايني بات ري خبر پڙي.

يعقوب را ڏيڪرا

يعقوب را ٻارهي ڏيڪرا هتا. ²³ جڪو ڏيڪرا ليها شون جايام، اوئون را نون اي هي. روين جڪو يعقوب رو مويي هتوم شمعون، لاوي، يهودا، اشڪار هان زبولون. ²⁴ جڪو ڏيڪرا راخل شون جايام، اوئون را نون اي هي. يوسف هان بنيامين. ²⁵ جڪو ڏيڪرا راخل ري ٻونهي ٻلها شون جايام، اوئون را نون اي هي. دان هان نفتالي. ²⁶ جڪو ڏيڪرا ليها ري ٻونهي زلفا شون جايام، اوئون را نون اي هي. جد هان آشر. اي شجائي يعقوب را ڏيڪرا هي، جڪو فدان ارام ري علائقي ڀر جايام هتا.

اضحاق ري موت

27 پڇي يعقوب ممري نون ري جگها ۾ آپري باپ اضحاق ڪڍي آيو، جڪو قريت اربع يعني، حبرون شهر ري نيڙو هي، جيت پيل ايراهيم هان اضحاق آيو تنبو لگايو هتو. 28 اضحاق ري شجي عمر هيڪ شئو اسي شال هتي. 29 اضحاق تموم گهڻو بڙو هوپو هان موتي عمر ۾ مري آپري باپ ڏاڏون شون جائی مليو. پڇي اُوئي ري ڏيڪرون عيسو هان يعقوب اُوئي ني متي حوالي ڪيو.

عيسو ري پيڙهي

1 عيسو جڪي ني اڏوم پي ڪيتا، اُوئي ري پيڙهي آي هي. 2 عيسو، ڪنعاني قوم ري بيئون چوڪريون شون بيان ڪيو. اُوئي ري هيڪ لڳائي جتي قوم ري هتي، جڪي رو نون عدا هتو هان او ايلون ري ڏيڪري هتي، بيچي لڳائي حوي قوم ري هتي، جڪي رو نون اهلياما هتو، آي صبعون ري ڏيڪري عنا ري ڏيڪري هتي. 3 اُوئي شون پڇي اُوئي تيجو بيان آپري قوم ۾ ڪيو. اُوئي ري لڳائي رو نون بشامت هتو، او اسماعيل ري ڏيڪري هان نايوت ري بين هتي. 4 عيسو ري لڳائي عدا شون اُوئي رو ڏيڪرو اليفز جايو هان بشامت شون رعوايل جايو. 5 اهلياما شون يائوس، يعلام هان قورح جايو. آي عيسو را ڏيڪرا هي، جڪو ڪنعان مُلڪ ۾ جايو.

6 پڇي عيسو آپري لڳائي، ڏيڪرا ڏيڪري هان گهر را شجائي منڪ، شجائي جنار هان آپري شجي مال ملكيت، جڪو اُوئي ڪنعان مُلڪ ۾ پيڙي ڪي هتي، آپ پيڙا ليئا هان آپري پائي يعقوب شون الگوم هيڪي بيچي مُلڪ ڏيما گيو. 7 ڪيونڪه اُوئون بيئون را مال ملكيت هان جنار اِترا تو هويا ڪه اُوئون بيئون رو هيڪي جگها تي ريوڻ هان گذارو ڪرڻ ڏکيو هتو. 8 اِيني ري ڪري عيسو جڪي رو بيچو نون اڏوم هتو، او لڏي شعير ري جابلو علائقي ۾ ريوڻ لاگو.

9 عيسو شون اڏومي قوم هوئي، جڪو شعير ري جبلون ۾ ريتا. عيسو ري پيڙهي آي هي. 10 عيسو ري ڏيڪرون را نون آي هي. اُوئي ري پيلڪي لڳائي عدا شون اُوئي رو ڏيڪرو اليفز جايو هان بيچي لڳائي بشامت شون اُوئي رو ڏيڪرو رعوايل جايو.

11 اليفز را ڏيڪرا آي هي، تيمان، اومر، صفوم، جعتام هان قنز. 12 عيسو ري ڏيڪري اليفز هيڪي بونهي تمنع شون پي بيان ڪيو، جڪي شون اُوئي رو ڏيڪرو عماليق جايو. آي شجائي عيسو هان اُوئي ري لڳائي عدا را پوترا هتا.

13 رعوايل را ڏيڪرا آي هي، نحت، زارح، سما هان مزا. آي شجائي عيسو هان اُوئي ري لڳائي بشامت را پوترا هتا.

14 عيسو ري لڳائي اهلياما، جڪو عنا ري ڏيڪري هان صبعون ري پوتري هتي، اُوئي شون عيسو را آي ڏيڪرا جايام، يائوس، يعلام هان قورح.

15 عيسو ري اولادون شون جڪو قبيلون را سردار هويا، او آي هي. عيسو ري موتي ڏيڪري اليفز ري اولاد شون سردار تيمان، سردار اومر، سردار

صفوم، سردار قنز، 16 سردار قورح، سردار جعتام هان سردار عماليق. آي اليفز را او ڏيڪرا هي، جڪو اڏوم مُلڪ ۾ جايو. آي شجائي عيسو هان

اُوئي ري لڳائي عدا را پوترا هتا.

17 عيسو ري ڏيکري رعوايل ري ڏيکرون ۾ جڪو سردار هويام او آي هي. سردار نحت، سردار زارح، سردار سما هان سردار مزا. آي او سردار هي، جڪو رعوايل شون اڏوم ملڪ ۾ جايا. آي شجائي عيسو هان اوئي ري لگائي بشامت را پوترا هتا.

18 عيسو ري لگائي اهليباما را ڏيکرا جڪو سردار هويام او آي هي. سردار يائوس، سردار يعلام هان سردار قورح. آي شجائي عيسو ري اوئي لگائي اهليباما را ڏيکرا هتا، جڪو عنا ري ڏيکري هتي. 19 عيسو جڪي رو بيجو نون اڏوم هتو، اوئي ري اولادون شون ائيج سردار هتا هان اوئون ري نون تي اوئون را قبيللا هويام.

شعير حوري ري پيڙهي

(1- تواربخ 1:38-42)

20 اڏوم ملڪ را اصلي منڪ جڪو پيل اوئي علائقي ۾ ريتا، او حوري قوم ري هيڪي منڪ شعير را اولاد هتا. اوئون را نون آي هي. لوطان، سويل، صبعون، عنا، 21 ڏيسون، ايسر هان ڏيسان. آي شعير را اولاد هتا، جڪو اڏوم ملڪ ري حوري قوم را سردار هويام هان اوئون ري نون شون اوئون را قبيللا هويام.

22 لوطان را بي ڏيکرا هتا. هيڪي رو نون حوري هان بيجي رو نون هيمام هتو هان لوطان ري هيڪ بين پي هتي، جڪي رو نون تمنع هتو.

23 سويل را ڏيکرا آي هتا، علوان، مانحت، عيبال، سفو هان اونام.

24 صبعون را بي ڏيکرا هتا. هيڪي رو نون آيا هان بيجي رو نون عنا هتو. آي اوج عنا هي، جڪي ني آيري باپ صبعون را گڏا رڻ پت ۾ چارتي

بلا اوئي پوئي ري ندي لادي هتي. 25 عنا را اولاد آي هتا. اوئي ري ڏيکري رو نون ڏيسون هان اوئي ري ڏيکري رو نون اهليباما هتو. 26 ڏيسون را

ڏيکرا آي هتا، حمدان، اشبان، يتران هان ڪران.

27 ايسر را ڏيکرا آي هتا، بلهان، زعوان هان عقان.

28 ڏيسان را ڏيکرا آي هتا، عوض هان اران.

29 حوري قوم شون جڪو سردار هويام او آي هي. سردار لوطان، سردار سويل، سردار صبعون، سردار عنا، 30 سردار ڏيسون، سردار ايسر هان سردار

ڏيسان. آي اوئي حوري قوم را سردار هتا، جڪو شعير ملڪ ۾ ريتا.

اڏوم ملڪ را بادشاه

31 آي او بادشاه هي، جڪو اسرائيلي قوم ري بادشاهون شون پيل اڏوم ملڪ تي بادشاهي ڪرتا.

32 بعور رو ڏيکرو بالغ اڏوم ملڪ رو بادشاه هتو هان اوئي ري شهر رو نون دنهابا هتو. 33 بالغ ري مرڻ شون پيچي اوئي ري جگها زارح رو ڏيکرو

يوياب بادشاه هويوم، جڪو بصره شهر رو هتو.

³⁴ يُوباب ري مرڻ شون پڇي اُوئي ري جگها حُشيم بادشاه هويوم جڪو تيمان علائقي رو هتو. ³⁵ حُشيم ري مرڻ شون پڇي ٻد رو ڏيڪرو هدد بادشاه هويوم جڪي مواب ري ميدون ۾ مدياني قوم ني هرايو هتو. اُوئي شهر رو نون عويت هتو. ³⁶ هدد ري مرڻ شون پڇي اُوئي ري جگها شمالا بادشاه هويوم جڪو مُسرقا شهر رو هتو. ³⁷ شمالا ري مرڻ شون پڇي اُوئي ري جگها ساڻول بادشاه هويو. اُوئي ري شهر رو نون رحوبوت هتو، جڪو دريا ري ڪپ تي هتو. ³⁸ ساڻول ري مرڻ شون پڇي اُوئي ري جگها عڪبُر رو ڏيڪرو بعل حنان بادشاه هويو. ³⁹ بعل حنان ري مرڻ شون پڇي اُوئي ري جگها حدر بادشاه هويوم جڪو پائو شهر رو هتو. اُوئي ري لُگائي رو نون مهيطب ايل هتو، جڪو مطرد ري ڏيڪري هان ميضهاب ري ڏوئري هتي.

⁴⁰ عيسو ري اولادون شون جڪو سردار هتا، جڪون ري نون تي قبلا هويام او آيري قوم هان آيري علائقي ۾ حڪومت ڪرتا. اُوئون را سردار آي هتا، سردار تمنع، سردار علوام، سردار يتيم، ⁴¹ سردار اهليامام، سردار ايلام، سردار فينون، ⁴² سردار قنم، سردار تيمان، سردار مبصار، ⁴³ سردار مجد ايل، سردار عرام. آي آيري آيري ريون آلي جگهانون تي جيت اُوئون قبضو ڪيئو، اوت او اڏومي قوم را سردار هويام. اڏومي قوم رو ڏاڏو عيسو هتو.

يوسف هان اُوئي را پائي

¹ يعقوب ڪنعان مُلك ۾ ريون لاگوم، جيت اُوئي رو باپ پرديسي هوني ريتو. ² يعقوب ري خاندان ري بات آي هي. **37** جڏي يوسف شتري شالون رو هتو، تو او آيري پايون پيڙو ريون ٻڪري چارتو، جڪو اُوئي ري نڱي مائون بلها هان زلفا را ڏيڪرا هتا. يوسف اُوئون ري خراب ڪومون ري خبرون آيري باپ ني سُئاوتو.

³ يعقوب جڪي رو بيجو نون اسرائيل پي هتو، او آيري شجي ڏيڪرون شون وڌيڪ يوسف ني پريم ڪرتو، ڪيونڪ او بُدائي ۾ اُوئي ري پياري لُگائي راخِل شون جايو هتو. يعقوب اُوئي ني هيڪ خاص رنگيلو جُبو پي شيلائي ڏينو هتو. ⁴ جڏي اُوئي ري پايون ڏينو ڪه مهورو ابا، يوسف ني مهون شون وڌيڪ پريم ڪري هي، تو او اُوئي شون شال ڪرڻ لاگا هان پلي نموني بولتا پي ڪونهي.

⁵ پڇي يوسف هيڪ شپنو ڏينو هان جائي آيري پايون ني سُئاو، تو او ايئي تي اُوئي شون آيون پي وڌيڪ شال ڪرڻ لاگا. ⁶ يوسف آيري پايون ني ڪهيو ڪه، ”مهاري هيڪ بات سُئوم، مهني هيڪ شپنو لاڏو هي ڪه، ⁷ جڏي آبي بني ۾ شتون را گڏا بوندتا پڙيا، تو ايئون هويو ڪه مهرو گڏو ايو هويو هان ٿورا گڏا مهاري گڏي ري چوڌاري ايا هويام هان او اُوئي آگهي جُهڪيا.“

⁸ ايئي تي اُوئي ري پايون اُوئي تي ننولي ڪري ڪهيو ڪه، ”ڪي تو واقعي مهون تي بادشاه هوني بادشاهي ڪري؟“ ايئي نموني يوسف را پائي شپنون هان باتون ري ڪري اُوئي شون وڌيڪ شال ڪرڻ لاگا.

⁹ پڇي يوسف پڙي هيڪ بيجو شپنو ڏينو هان او آيري پايون ني سُئاو ڪه، ”مهاري بات سُئوم، مهني هيڪ بيجو شپنو لاڏو هي ڪه سُورج، چندر هان اڳياري تارا مهاري آگهي جُهڪيا.“

10 ڀايون ني شٽاڻڻ شون پڇي جڏي آي شينو اڻي آڀري ٻاڀ ني شٽايو، تو اڻي تي اڻي ري ٻاڀ اڻي ني چيني ڪهيو ڪم، ”تني آي ڪهڙو شينو لادو هي؟ ڪي هون تاري ما تارا پائي شاجيلي تاري اگهي جهڪشون؟“ 11 اڻي را پائي اڻي شون وڌيڪ شال ڪرڻ لاڳا، پڻ اڻي ري ٻاڀ آي بات آڀري من ۾ راکي.

ڀايون رو يوسف ني بيچڻ

12 هيڪ ڏن يوسف را پائي سڪم شهر ري نيڙا آڀري ٻاڀ ري ريون ٻڪري چارڻ ڳيا هئا. 13 اڻي تي يعقوب، يوسف ني ڪهيو ڪم، ”تارا پائي سڪم شهر ڏينما مال چارڻ ڳيا هي، تُو اڻون ڪڍي جا.“ تو اڻي ڪهيو ڪم، ”هاوي ابا، هون جائين.“ 14 اڻي تي يعقوب، يوسف ني ڪهيو ڪم، ”تُو جا هان تاري ڀايون ري هان ريون ٻڪريون ري خبر لي آه هان مهني شٽا.“ پڇي اڻي يوسف ني خبرون ري وڌي شون اڻا بئير ڪيو. يوسف پينڌو ڪرتو سڪم شهر ري نيڙو ڳو. 15 اوڻ هيڪي منڪ اڻي ني ميدون ۾ اڻا اڻا ڦرتو ڏينوم، تو پوڄو ڪم، ”تُو ڪيني جووي پڙيو؟“ 16 يوسف ڪهيو ڪم، ”هون آڀري ڀايون ني جوڻون پڙيو. جي تني ڪئين خبر هي، تو مهني مهربوني ڪري شٽا ڪه او ڪيت ريون ٻڪري چاري پڙيا.“ 17 اڻي منڪ ڪهيو ڪم، ”او ايت شون ڳيا رام ڪيونڪه مهني اڻون شون آي شٽيو هتو ڪم، هالو تو آبي ڏوتان علائقي ڏينما هالون.“ اڻي تي يوسف آڀري ڀايون ني جوتو جوتو ڏوتان علائقي ۾ ڳو هان جائي آڀري ڀايون ني جوئي ليئا.

18 اڻون الڳي پون شون يوسف ني اوتو ڏينوم، تو اڻي ري ڀايون يوسف ري ڳوڻ شون پيل، يوسف ني مارڻ ري صلاح ڪي. 19 او آڀت ۾ ڪيوڻ لاڳا ڪم، ”او جوڻوم، شينا جوڻ اڻو آوي پڙيو. 20 همي شنو موقعو هي، آتو تو آبي اڻي ني ماري ڪي اڻندي ڪڏ ۾ نوڪون هان آبي آي ڪشون ڪه اڻي ني جهنگ را جنار ڪائي ڳيا هي. پڇي جوشون ڪه اڻي را شينا ڪيڪ پورا هووي هي.“

21 جڏي اڻون ري موتي پائي روبن آي بات شٽي، تو اڻي يوسف ني آڀري ڀايون شون بچاڻ ري شارو اڻون ني ڪيوڻ لاڳو ڪم، ”آبي اڻي ني مارون ني، 22 هان ڪيون هات لڳائون؟ آبي اڻي رو خون ني ڪرون، پڻ رڻ پت ۾ جڪو اڻندي ڪڏ هي، اڻي ۾ نوڪون.“ ڪيونڪه روبن ري مرضي هتي ڪه اڻي ني بچائي آڀري ٻاڀ ڪڍي لي جاوي. 23 جڏي يوسف آڀري ڀايون ڪڍي ڳو، تو ڀايون اڻي رو خاص رنگيلو جبو اٿاريو. 24 پڇي اڻون يوسف ني اڻي اڻندي ڪڏ ۾ نوڪي چوڙيو. اڻي تيم او ڪڏ شوڪوڙي هتي.

25 پڇي او شجائي بائي ڪاوڻ پينا. جڏي او بائي ڪاوتا پڙيا، تو اڻون جلعاد ري علائقي شون اسماعيلي قوم رو هيڪ تولو اوتو ڏينو. اڻون ري اڻون تي گرم مسالا هان نموني نموني ري شري لاک لڏيوڙي هتي. او آي شجو سيمون لي مصر ملڪ ڏينما جاوتا پڙيا. 26 اڻي تي يهودا آڀري ڀايون ني ڪهيو ڪم، ”جي آبي آڀي پائي ني مارشون هان اڻي رو خون لڪاشون، تو آڀون ني ڪهڙو فائدو؟“ 27 اڻي ني مارڻ شون پلو هي ڪه آبي اڻي ني اسماعيلي قوم ري واپاريون ني بيچون، ڪيونڪه او آڀو پائي هان رت هي.“ اڻي ري ڀايون اڻي ري بات مني. 28 جڏي اسماعيلي قوم را واپاري

جڪو مديان مُلك را هتاءِ اُونون رِي نِيڙا ڳام، تو يوسف رِي پاڻون اُوئي نِي کڏ شون گيشلي باهر ڪاڍيو هان اُوئي نِي واپاريون نِي چوندي رِي بيش شڪون ۾ بيچي چوڙيو. او واپاري يوسف نِي لي مصر مُلك ڏيشا ڪيا.

²⁹ اُوئي تيم روبن اوٺ ڪونهي هتو. جڏي او کڏ تي پاڇو آيو هان ڏينو ڪه يوسف تو کڏ ۾ هائي ڪونهي، تو اُوئي ڏک ۾ آڀرا گاپا ڦاڙيا. ³⁰ پڇي او آڀري پاڻون ڪڍي گيو هان ڪهيو ڪه، ”يوسف تو اوٺ هائي ڪونهي، همي هون ڪي ڪرون؟“

³¹ پڇي اُونون بڪر باڍيو هان اُوئي رو لوئي يوسف رِي جُبي تي لگايو. ³² پڇي او جُبو لي آڀري باپ ڪڍي آيا هان ڪيوڻ لاگا ڪه، ”مهوني آي جُبو لادو هي. ايئي نِي پلي نموني جو ڪيت آي يوسف رو تو ڪونهي؟“ ³³ يعقوب او جُبو اوٺڪيو هان ڪهيو ڪه، ”آي جُبو، تو مهاري ڏيڪري يوسف رو هي. ضرور ڪو جهنگلي جنار اُوئي نِي ماري ڪائي گيو هي.“ ³⁴ ايئي تي يعقوب ڏک ۾ آڀرا گاپا ڦاڙيا هان ڏک آلا گاپا پيري تموم گهڻا ڏن آڀري ڏيڪري رِي ڏک ۾ روتو رهيو. ³⁵ يعقوب را ڏيڪرا هان ڏيڪري اُوئي نِي تسلي ڏي ماٺ ڪراوام، پڻ او ڪيري پي بات ڪونهي شُنتو هان روتو رهيو. او آي ڪيتو ڪه، ”هون مرڻ توڻي آڀري ڏيڪري يوسف رِي شازو ڏک ڪرتو رئين.“ ايئي نموني او يوسف رِي شازو روتو رهيو.

³⁶ مديان مُلك رِي واپاريون يوسف نِي لي جائي مصر مُلك رِي هيڪي منڪ نِي بيچي چوڙيو، جڪي رو نون فوطيفار هتو هان او فرعون يعني، مصر مُلك رِي بادشاه رِي چوڪيدارون رو آگووڻ هتو.

يهودا هان اُوئي رِي بوٺاري تمر

38 ¹ اُونون ڏنن ۾ يهودا آڀري پاڻون شون ڌار هوئي عدلام شهر ۾ هيرا نون رِي منڪ ڪڍي جائي ريوڻ لاگو. ² يهودا اوٺ ڪنعان مُلك ۾ هيڪ چوڪري ڏيني، جڪي رِي باپ رو نون سُوع هتو. پڇي يهودا اُوئي شون بيٺان ڪري اُوئي ڪڍي گيو. ³ او اُميد شون هوئي هان اُوئي نِي ڏيڪرو جايو هان يهودا اُوئي رو نون غير راکيو. ⁴ او پڙي اُميد شون هوئي هان اُوئي نِي بيجو ڏيڪرو جايو، تو اُوئي رِي ما اُوئي چوڪري رو نون اونان راکيو. ⁵ پڇي او ڪزيب شهر ۾ جائي ريوڻ لاگا، اوٺ اُوئي رو تيجو ڏيڪرو جايو هان اُوئي، اُوئي رو نون سيل راکيو. ⁶ جڏي يهودا رو مويي ڏيڪرو غير موتو هويو، تو اُوئي آڀري ڏيڪري رو بيٺان ڪرايو. يهودا رِي بوٺاري رو نون تمر هتو.

⁷ يهودا رِي موتي ڏيڪري را ڪوم تموم گهڻا خراب هتاءِ جڪو پرميشور نِي پسند ڪونهي هتاءِ، ايئي رِي ڪري پرميشور اُوئي نِي ماري چوڙيو.

⁸ ايئي تي يهودا آڀري بيچي ڏيڪري اونان نِي ڪهيو ڪه، ”تو آڀري ريت تي آڀري باپي شون بيٺان ڪري ڏيور رو فرض پورو ڪم، تو تاري موتي پائي رِي نون را اولاد هووي.“ ⁹ اونان بيٺان شون پڇي آڀري باپي ڪڍي جاتوم، پڻ اُوئي رِي مرضي ڪونهي هتي ڪه اُوئي رِي پائي رِي نون را اولاد هووي. ايئي رِي ڪري اُوئي آڀري لڳائي نِي اُميد شون هوڻ ڪونهي ڏيني، ڪيونڪه اونان نِي خبر هتي ڪه او اولاد مهاري پائي رِي نون را هوئي.

¹⁰ پڻ اونان رو آي ڪوم تموم گهڻو خراب هتوم، جڪو پرميشور نِي پلو ڪونهي لاگو. ايئي رِي ڪري پرميشور اُوئي نِي پي ماري چوڙيو. ¹¹ يهودا پيئون ڏيڪرون رِي موت رِي ڪري تموم گهڻو پيٺاجوم، ايئي رِي ڪري اُوئي شوجو ڪه ڪيت سيل پي مهاري ڏيڪرون آلي ڪار مري ني جاوي.

تو اُوئي آڀري بوٽاري تمر ني ڪهيو ڪم، ”جترِي توڻي ٿارو ڏيڪرو سيلو موتو ني هوڙي، اُترِي توڻي ٿو آڀري مائيتري جا.“ پڇي تمر جائِي آڀري ما باپ ري گهري ريوڻ لاڳي.

12 ڪئينڪه شالون شون پڇي ايئون هويو ڪه يهودا ري لڳائي جڪو سُوع ري ڏيڪري هتي، مري گئي. جڏي اُوئي را ڏُڪ را ڏن پورا هويام، تو يهودا عدلام شهر ۾ جائِي ريوڻ آڻي آڀري دوست هيرا پيڙو تمنانا شهر ڏيشا آڀري ردون ري اُون ڪترڻ آئون ڪڍي گيو. 13 ڪي جائِي تمر ني سُٺايو ڪم، ”ٿارو سُشرو آڀري ردون ري اُون ڪترڻ ري شارو تمنانا شهر ڏيشا جاوي پڙيو.“ 14 جڏي تمر آي سُٺيو، تو اُوئي آڀرا رونڌبير آلا گاپا اُتاري سُٺا گاپا پيريا هان چادر اوڍي آڀرو مونڌو هان آڀني ڍڪيو. پڇي او عينيم گون ري موٽي در تي جائِي پيشي رئي، جڪو تمنانا شهر ري مارگ تي هتو. تمر آي ايئي ري ڪري ڪيئو، ڪيونڪه اُوئي ني خبر هتي ڪه سيلو جوان هويو روم، تو پي اُوئي رو بينان مهِي شون ڪونهي ڪراوتا.

15 جڏي يهودا اوٽ شون لنگهيو، تو اُوئي ڏينو ڪه آي تو ڪو پُونڌي لڳائي هي، ڪيونڪه تمر رو مونڌو پُونڌي لڳائي آڻي ڪار ڍڪيوڙو هتو. 16 ايئي ري ڪري او پاڇو بليو هان اُوئي ڪڍي آيو هان اُوئي ني آي خبر ڪونهي هتي ڪه آي اُوئي ري بوٽاري هي. يهودا اُوئي شون پوڇو ڪم، ”مهني خُوش ڪرڻ رو ڪي لئي؟“ اُوئي ڪهيو ڪم، ”تو ڪي ڏئي؟“ 17 يهودا ڪهيو ڪم، ”هُن آڀري ڏڻ ۾ بڪري رو هڪ ڦل ٿي ڪڍي ميلين.“ اُوئي ڪهيو ڪم، ”جترِي توڻي ٿو بڪري رو ڦليو ميلي، اُترِي توڻي ٿي مهِي ڪڍي ڪئين آڏوڻي راکڻو پڙسي.“ 18 يهودا ڪهيو ڪم، ”ٿي ڪي ڪي؟“ اُوئي ڪهيو ڪم، ”ٿارو ڏوري سُودو ٺپو هان گيڏي جڪو ٿاري هات ۾ هي، او مهني آڏوڻي ۾ ڪي.“ اُوئي او شيون اُوئي ني ڏيني هان او هيڪي پيڙا سُوتا هان او اُميد شون هوئي. 19 پڇي او اوٽ شون بُني گئي هان اُوئي چادر هان سُٺا گاپا اُتاري پڙي رونڌبير آلا گاپا پيريا. 20 پڇي يهودا عدلام شهر آڻي دوست ري هاتون بڪري رو ڦل مليو ڪه اُوئي لڳائي ڪڍي آڀري آڏوڻي راکيوڙي شيون پاڇي لي آوي، پڻ او لڳائي هاڻي ڪونهي آئي. 21 تو اُوئي اوٽ ري منڪون شون پوڇو ڪم، ”او پُونڌي لڳائي جڪو عينيم گون ري در تي پيشتي، او ڪيٽ هي؟“ اُوئون بلتي ڏيني ڪم، ”ايت تو ڪو پي اهڙي لڳائي ڪونهي هي.“

22 پڇي يهودا رو دوست پاڇو آيو هان سُٺايو ڪم، ”او لڳائي تو اوٽ هاڻي ڪونهي هان اوٽ را منڪ ڪيتا ڪم، ايت تو ڪو پي اهڙي لڳائي ڪونهي.“ 23 يهودا ڪهيو ڪم، ”شيون جاوي اوندوڙي ڪڏ ۾ مهِي تو بڪري رو ڦل مليو هتو. پڻ او ٿي ڪونهي لاڏي. همي ٿو اُوئي رو نون پي ني لئي، ڪيونڪه جي منڪون ني خبر پڙي، تو ايئي ۾ آڀي بدنومي هوشي.“

24 اندازن تينون مهيتون شون پڇي يهودا ني ڪي آي سُٺايو ڪم، ”ٿاري بوٽاري تمر ڪي شون زنا ڪرايو هي هان همي او اُميد شون هي.“ آي بات سُٺي يهودا ڪهيو ڪم، ”اُوئي ني شجون اگهي لائي ٻائي چوڙو.“

25 جڏي اُوئي ني ٻاهر ڪاڍتا پڙيام، تو اُوئي چيڪائي ڪري آڀري سُشري ري آڏوڻي راکيوڙي شيون هان آي نياپو ڏي مليو ڪم، ”جڪي ري آي شيون هي، اُوئي رو ٻال مهاري بيت ۾ هي. ايئي ري ڪري ٿو آي اولڪ ڪه آي ڏوري سُودو ٺپو هان گيڏي ڪيرا هي؟“

²⁶ ايني تي يهودا او شيون اولڪئي هان منبو ڪم، ”آي شجو ڪئين اوني آيرو حق ليون ري شارو ڪيو هي. ذوه تو مهارو هي، ڪيونڪه مهني اوني رو حق ڪونهي ذينو هان آپري واعدي تي آپري ذڪري سيلا رو بيان اوني شون ڪونهي ڪرايو.“ ايني نموني يهودا پڙي ڪڏي پي تمر ڪڍي ڪونهي گيو.

²⁷ جڏي تمر ري هال هوئن رو تيم آيو، تو خبر پڙي ڪه اوني ري پيت ۾ بي هال هي. ²⁸ جڏي او هال جڻن لاگي، تو هيڪي هال رو هات باهر آيو، تو دائي اوني رو هات جهالي اوني ۾ راتو ڏورو بونديو هان ڪهيو ڪم، ”پيل آي جايو هي.“ ²⁹ پڻ اوني هال آيو هات پاچو چڪي ليو، تو اتر تي ۾ اوني رو پائي جايو. آي ذڪري دائي ڪهيو ڪم، ”تو ڪيڪر چيڪو آيو؟“ ايني ري ڪري اوني رو نون فارص راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”چيڪو آو.“ ³⁰ پڇي اوني رو پائي جايو، جڪي ري هات ۾ راتو ڏورو ٻاڏوڙو هتو هان اوني رو نون زارح راکيو، جڪي رو مطلب هي، ”چمڪيلو.“

يوسف هان فوطيفار ري لگائي

39 ¹ يوسف ني اسماعيلي قوم را واپاري مصر ملڪ ۾ لي گيا. او فوطيفار نون رو هيڪ مصري منڪ هتو، جڪو فرعون يعني مصر ملڪ ري بادشاه ري چوڪيدارون رو اگوڻ هتو. اوني يوسف ني واپاريون شون مول ليو. ² پرميشور، يوسف پڙو هتو، ايني ري ڪري يوسف شجي ڪوم ۾ ڪامياب هتو گيو هان او آپري مصري مالڪ ري گهر ۾ ريوڻ لاگو. ³ اوني ري مالڪ ذينو ڪه پرميشور اوني پڙو هي هان جڪي ڪوم ني او هات لگاوي هي، پرميشور اوني ني اوني ڪوم ۾ ڪامياب ڪري هي. ⁴ ايني ري ڪري يوسف رو مالڪ اوني تي مهربون هتو گيو هان اوني يوسف ني آيو خاص نوڪر ڪري راکيو. اوني يوسف ني آپري گهر ري اختياري پي ذيني هان شجو ڪئين اوني ري هات ۾ ذينو. ⁵ جڏي اوني يوسف ني آپري گهر هان شجي مال ري اختياري ذيني، تو پرميشور فوطيفار ري گهر ۾ يوسف ري ڪري تموم گهڻي برڪت ذيني هان اوني ري شجي شيون جڪو گهر ۾ هان بني ۾ هتي، پرميشور ري برڪت آوڻ لاگي. ⁶ ايني ري ڪري فوطيفار آيو شجو ڪئين يوسف ري هات ۾ ذينو. جڪو او ٻائي ڪاوتو اوني شون تال اوني ني پيچي ڪي پي شني ري ڪو پي گهڻي ڪونهي هتي.

⁷ ڪئينڪه تيم شون پچي، ائون هويو ڪه يوسف ري مالڪ فوطيفار ري لگائي رو من يوسف شون لاگو، تو هيڪ ڏن اوني يوسف ني ڪهيو ڪم، ”تو مهني پڙو شو.“ ⁸ پڻ اوني آپري مالڪ ري لگائي ني انڪار ڪري ڪهيو ڪم، ”جو، مهارو مالڪ مهني تي ڀروسو ڪري هي هان اوني شجو ڪئين مهاري هات ۾ ذينو هي هان اوني ني ڪو پي فڪر ڪونهي.“ ⁹ ايني گهر ۾ مهارو اختيار مهاري مالڪ جترو هي. اوني شجو ڪئين مهاري هات ۾ ذينو هي، پڻ ايني رو مطلب آي ڪونهي ڪه تو پي مهاري هات ۾ هي، ڪيونڪه تو مهاري مالڪ ري لگائي هي. هون ڪئون اهڙو بچڙو ڪوم ڪري، ايشور رو ذوهي هونون؟“ ¹⁰ او لگائي هرور يوسف لاري پڙي ڪه او اوني ڪڍي آوي، جون پڙو شو، پڻ يوسف ڪڏي پي اوني ري بات ڪونهي مني.

11 پڇي هيڪ ڏن ايئون هويو ڪه يوسف ڪي ڪوم شون گهر ۾ گيو هان اُوئي تيم گهر ۾ بيجو ڪو پي ڪونهي هتو. 12 ايني تي اُوئي لگائي يوسف ني توال شون جهالي ڪهيو ڪه ”آ، هان مهِي پيڙو شو.“ پڻ يوسف آپني چوڙاڻ ري ڪوشش ڪي، تو اُوئي رو توال آپري مالڪ ري لگائي ري هات ۾ آيو، پڻ او آپني بجائي باهر ناشي گيو. 13 جڏي اُوئي لگائي ڏينو ڪه يوسف آپرو توال مهاري هات ۾ چوڙي ناشي گيو هي، 14 تو اُوئي آپري گهر ري نوڪرون ني زور زور شون رڙي ڪري هيلو ڪيو هان ڪيوڻ لاگي ڪه، ”جوئو، مهارو ڏئي عبراني قوم شون هيڪ نوڪر مهوري بي عزتي ڪراوڻ ري شارو لي آيو هي، او مهِي ۾ هات گهاتڻ ري شارو گهر ۾ آيو هتو. پڻ هون اُوئي شون بچڻ ري شارو هاڪو ڪرڻ لاگي. 15 جڏي اُوئي ڏينو ڪه هون زور شون هاڪو ڪرون پڙي، تو او آپرو توال چوڙي ناشي گيو.“

16 پڇي جتري توڻي يوسف رو مالڪ پاچو گهري ڪونهي آيو، اُترِي توڻي يوسف ري مالڪ ري لگائي يوسف رو توال سنڀالي آپ ڪڍي راکيو. 17 جڏي اُوئي رو ڏئي پاچو گهري آيو، تو اُوئي او شجي بات سڻائي ڪه، ”تارو نوڪر، جڪو عبراني قوم رو هي هان جڪي ني تو ايني گهر ۾ لي آيو هي. او مهني زوري جهالڻ ري شارو گهر ۾ آيو هتو. 18 جڏي هون زور شون رڙي ڪرڻ لاگي، تو او آپرو توال چوڙي ناشي گيو.“

19 جڏي يوسف ري مالڪ آپري لگائي ري شجي بات سڻي، تو اُوئي ني تموم گهڻي ريش آئي هان ريش ۾ پلي گيو 20 هان اُوئي يوسف ني جيل ۾ گهاتيو، جيت بادشاه را قيدي بند هتا. ايني نموني يوسف جيل ۾ ريوڻ لاگو، 21 پڻ پرميشور يوسف پيڙو هتو. پرميشورم يوسف تي دايا ڪي هان ايني نموني جيلر يوسف تي مهربون هويو. 22 جيلر، يوسف ني جيل ۾ شجي قيديون رو اگوڻ ناهيو هان جيل ۾ قيدي جڪو پي ڪوم ڪرتا، او يوسف شون پوچي ڪرتا. 23 جتري پي ڪوم يوسف ري هات ۾ هتا، اُوئي ري ڪري جيلر ني شجي ڪوم رو ڪو پي فڪر ڪونهي هتو، ڪيونڪه پرميشور يوسف پيڙو هتو هان او هر ڪوم ۾ اُوئي ني ڪامياب ڪرتو.

قيدون را شينا

1 ڪئينڪ تيم شون پڇي ايئون هويو ڪه مصر ملڪ ري بادشاه ني شراب ڏيوڻ آلي اگوڻ هان بورچي شون ڪو غلطي هوني. 40 2 اُونون پيئون تي بادشاه تموم گهڻو ڪاوڙيو. اُونون ۾ هيڪ بادشاه ني شراب ڏيوڻ آتون رو اگوڻ هان بيجو بورچيون رو اگوڻ هتو. 3 بادشاه اُونون ني چوڪيدارون ري اگوڻ ري هات ۾ ڏي جيل ۾ گهاتيا. اُوئي جيل ۾ يوسف پي قيد هتو. 4 چوڪيدارون ري اگوڻ اُونون ني يوسف ري حوالي ڪينا هان يوسف اُونون ري سنڀال ڪرڻ لاگو. او بيئي ڪئين تيم قيد ۾ هتا.

5 جيل ۾ شراب ڏيوڻ آلي اگوڻ هان بورچيون ري اگوڻ، بيئون ني هيڪي رات ۾ ڌار ڌار شينا لادا، اُونون ري شينون را مطلب پي ڌار ڌار هتا. 6 جڏي ڏن اگو، تو يوسف اُونون ڪڍي آيو هان ڏينو ڪه او بيئي پريشون هي. 7 يوسف اُونون شون پوچو ڪه، ”تي آج پريشون ڪيئون هو؟“ 8 اُونون اُوئي ني بلتي ڏيني ڪه، ”مهون بيئون هيڪ هيڪ شينو ڏينو هي، جڪي رو مطلب سڻاوڻ آلو ڪو پي ڪونهي.“ يوسف اُونون ني ڪهيو ڪه، ”شينون رو مطلب سڻاوڻ ري سمجهم رگو ايشور ڏي هي. تي او شينا مهني سڻائو.“

9 پيچي شراب ڏيوڻ آئي اڳوڻ آبرو شينو يوسف نِي سُڻايو ڪم، ”مهِي شينِي ۾ ڏينو ڪه انگور ري هيڪ بيل مهاري آگهي پڙي هي. 10 اُوئي بيل ۾ تين ٿاڻي هي. اُوئون ٿالين ۾ پور لاڳو هان گُل لاڳا هان پيچي انگور لاڳا هان اُوئي را گچا پڪا. 11 بادشاه رو پيالو مهاري هات ۾ هتو هان مهِي او انگور لي بادشاه ري پيالي ۾ نيوڙيا هان او پيالو بادشاه نِي ڏينو.“ 12 يوسف اُوئي نِي ڪهيو ڪم، ”ايني شينِي رو مطلب آي هي ڪه او تين ٿاڻي تين ڏن هي. 13 آج شون پيچي تينون ڏنون ۾ بادشاه ٿني جيل شون باهر ڪاڍي شاڳي ڪوم تي پاڇو راکشي، جون پيل ٿو بادشاه نِي شراب ڏيتم، ايشوچ پڙي بادشاه نِي شراب ڏيوڻ شروع ڪري. 14 پڻ جڏي ٿو پڙي بادشاه ري شيوا ڪرڻ شروع ڪري، تو مهني ياد راکي هان مهربوني ڪري بادشاه نِي مهاري باري ۾ ضرور سُڻائي هان مهني ايني جيل شون باهر ڪيائي. 15 ڪيونڪه مهني مهاري وطن، يعني عبرانيون ري مُلڪ شون زوري ايت لي آيا هي هان مهني ايت ڪو پي اهڙو ڏوه ڪونهي ڪيتم، جڪي ري ڪري مهني جيل ۾ گهاتيو جاوي.“

16 جڏي بورچيون ري اڳوڻ ڏينو ڪه يوسف شينِي رو مطلب صحيح سُڻايو هي، تو اُوئي پي يوسف نِي ڪهيو ڪم، ”مهِي شينو ڏينو ڪه مهاري ماڻي تي ٻاڻيون ري تين توڪري هي. 17 ماڻلي توڪري ۾ بادشاه ري شازو هر نموني رو رادوڙو طعوم، پڻ پڪي آيا هان اُوئي توڪري ۾ ڪاوڻ لاڳا.“ 18 يوسف اُوئي نِي ڪهيو ڪم، ”ايني شينِي رو مطلب آي هي ڪه او تين توڪري تين ڏن هي. 19 آج شون پيچي تينون ڏنون ۾ بادشاه ٿني جيل شون باهر ڪاڍي ٿاري نش بڻيادي هان ٿني هيڪي بڻ ماڻي تونگاشي هان پڪي ٿارو موش ڪوتري ڪوتري ڪاشي.“

20 تينون ڏنون شون پيچي بادشاه ري سالگرا هتي. اُوئي ڏن بادشاه آبري شجي نوڪرون ري دعوت ڪي. اُوئي شراب ڏيوڻ آئي اڳوڻ هان بورچيون ري اڳوڻ نِي جيل شون باهر ڪيائي شجون ري شومهو دعوت ۾ آڻايا. 21 بادشاه شراب ڏيوڻ آئي اڳوڻ نِي پڙي شاڳي ڪوم تي راکيو هان او بادشاه نِي پيالو ڏيوڻ لاڳو. 22 پڻ بادشاه بورچيون ري اڳوڻ ري نش بڻيادي هان اُوئي رو لاش بڻ تي تونگايو. ايني نموني جون يوسف اُوئون ري شينون را مطلب سُڻايا هتاه اُوئون شون ايشوچ هيو.

23 شراب ڏيوڻ آئي اڳوڻ، يوسف نِي ياد ڪونهي راکيو هان اُوئي ري بات پونري گيو.

مصر مُلڪ ري بادشاه را شينا

1 پوري بيئون سالون شون پيچي مصر مُلڪ ري بادشاه نِي شينو لادو ڪه او نيل دريا ري ڪپ تي ايو هي. 2 اُوئي دريا شون شات 41 ڦوتري هان متائي ڍڳي نڪرئي هان دريا ري ڪپ تي گاش چرڻ لاڳي. 3 اُوئون شون پيچي شات بي شري هان ٽڪوڙي ڍڳي دريا شون نڪرئي. او دريا ري ڪپ تي اُوئون متائي ڍڳيون پيڙي جائي آيي. 4 او بي شري هان ٽڪوڙي ڍڳي اُوئون ڦوتري هان متائي ڍڳيون نِي ڪائي گئي. ايت بادشاه اُونگ شون جاڳيو هان اُنيو. 5 ڪئينڪه دير شون پيچي بادشاه پڙي سُئي رهيو هان اُوئي هيڪ بيجو شينو ڏينو ڪه ڪٽڪ ري هيڪي تيلي ۾ شات سُنا نڪريام جڪو سُنا هان ڏوئون شون پريجوڙا هتا. 6 اُوئون شون پيچي بيجا شات پتليا هان لُو را ماريوڙا سُنا نڪريا. 7 آي شات پتليا سُتام او ڏوئون شون پريوڙا سُنا سُتا ڪائي گيا. پيچي بادشاه پڙي جاڳيو هان اُوئي نِي خبر پڙي ڪه اُوئي نِي هيڪ بيجو شينو لادو هي.

8 جڏي ڏن اُگوم، تو بادشاهه تموم گهڻو پريشون هويو. ايني تي بادشاهه مصر را شجائي جادوگر هان شجائي ڏاها آتيا هان آبرا شينا اوتون ني شتايام پڻ اوتون م ڪي پي بادشاهه ري شينون رو مطلب ڪونهي شتايو. 9 اوتني تيم بادشاهه ني شراب ڏيون اوتون ري اگرون آني بادشاهه ني ڪهيو ڪم ”بادشاهه سلامت م هون هيڪ بات شتاوڻ پونتريو رو. 10 جڏي تو مهني شون هان بورجيون ري اگرون شون ناراض هتو هان مهوني چوڪيدارون ري اگرون ري حوالي ڪري قيد ڪرايا هتا. 11 اوت مهون هيڪي رات م ڌار ڌار شينا ڏينام اوتون شينون را مطلب پي ڌار ڌار هتا. 12 اوت مهون پيڙو چوڪيدارون ري اگرون رو هيڪ نوڪر پي هتو، جڪو عبراني قوم رو هتو. مهون مطلب پوچڻ ري شارو آبرا شينا اوتني ني شتايام هان اوتني مهوري شينون رو صحيح مطلب شتايو هتو. 13 اوتني جون شينون رو مطلب شتايو هتو، اينوج مهون شون هويو. مهني شاگي ڪوم مليو هان بيچي ري نش باڊي گئي.“

يوسف رو شينون را مطلب شتاوڻ

14 جڏي بادشاهه يوسف ني آتايو، تو اوتني ني جيل شون باهر ڪاڍيو. يوسف آبرا بال هان ڏاڙهي نڙائي هان گاپا متائي بادشاهه ڪڍي گيو. 15 بادشاهه يوسف ني ڪهيو ڪم ”مهني هيڪ شينو لادو هي، جڪي رو مطلب ڪو پي شتائي ڪونهي شگهتو. مهني ٿاري ٿاري م شتايو هي ڪه تو شينو شتي، اوتني رو مطلب شتاوي هي.“ 16 يوسف بادشاهه ني ڪهيو ڪم ”بادشاهه سلامت، مهني اتري شمعجھ ڪونهي ڪه هون شينون رو مطلب شتاوڻ، پڻ ايشور مهني شينون رو مطلب شتاوي هي هان اوج ايشور، ٿاري شيني رو صحيح مطلب شتاشي.“ 17 ايني تي بادشاهه يوسف ني ڪهيو ڪم ”مهني شينو ڏينو ڪه هون نيل دريا ري ڪپ تي ايو هون. 18 اوتني دريا شون شات متائي هان فونري ڍگي نڪري گاش چرڻ لاگي. 19 اوتون شون پيچي شات بيچي ڍگي نڪري، جڪو بي شري هان ٿڪوڙي هتي، مهني اهڙي ڍگي پوري مصر ملڪ م پيل ڪڏي پي ڪونهي ڏيني. 20 او بي شري هان ٿڪوڙي ڍگي اوتون پيلڪي شات متائي ڍگيون ني ڪائي گئي. 21 پڻ تو پي آي خبر ڪونهي پڙي ڪه اوتون ڍگيون اوتون ني ڪاڏي، پڻ او پيل آئي ڪار بي شري هان ٿڪوڙي ڏيڪيجتي پڙي. پيچي هون جاگيو. 22 پيچي جڏي هون پڙي شوتو، تو مهني هيڪ پيچو شينو لادو ڪه ڪنڪ ري هيڪي تيلي م شات شتا نڪريام، جڪو شتا هان ڏوتون شون پريجوڙا هتا. 23 اوتون شون پيچي بيچا شات پتليا هان لو را ماريوڙا شتا نڪريا. 24 او شات نيا شتا اوتون شاتون شني شتون ني ڪائي گيا. مهني آي شينا جادوگرون ني شتايام، پڻ ڪو پي ايتون رو مطلب شتائي ڪونهي شگهيو.“

25 ايني تي يوسف بادشاهه ني ڪهيو ڪم ”ٿاري ايتون پيئون شينون رو مطلب هيڪج هي. ايشور ٿني بتايو هي ڪه او ڪي ڪرڻو آو هي. 26 او شات شني ڍگي شات شال هي هان او شات شتا پي شات شال هي، پڻ شينو هيڪج هي. 27 او شات بي شري هان ٿڪوڙي ڍگي، جڪو اوتون شون پيچي نڪري هان او شات پتليا هان لو را ماريوڙا شتا پي شات شال هي، پڻ او شات شال ڏڪال را هي. 28 آي اوج بات هي، جڪو مهني ٿني شتائي هي. ايشور ٿني بتايو هي ڪه او ڪي ڪرشي. 29 شجي مصر ملڪ م شات شال تموم شني پوک هان خوشحالي هوشي. 30 پڻ اوتني شون پيچي شات شال ڏڪال هوشي هان شجي مصر ملڪ را منڪ پيلڪي شني پوک هان خوشحالي پونترپي جاشي. آي ڏڪال ملڪ

ني برباد ڪري چوڙشي. ³¹ آوڻ آيو آي ڏڪال اهڙو هوشيءَ، جڪي شون خوشحاليءَ رو ڪو پي نون نشون ڪونهي ري. ³² ايشور ري طرفون آي بات پڪي هي هان او آي بيگو ڪرشيءَ، ايني ري ڪري اوني آي شينون ٿني پڙي بتايو هي.

³³ ايني ري ڪري ٿو همي هيڪ شمعهدار هان عقل آيو منڪ جو هان اوني ري هات ۾ مصر ملڪ ري اگوڙي ڏي. ³⁴ او منڪ تاري مرضي شون شجي ملڪ ۾ اهڙا منڪ ڪوم تي راڪي، جڪو خوشحاليءَ ري شاتون شالون ۾ شجي مصر ملڪ شون پوک رو پونچون حصو ليتا ري. ³⁵ او منڪ آوڻ آئي شني شالون ۾ ڪاوڻ ري شجي شينون پڙي ڪري هان هر شهر ۾ ڌون را گڏوم لگائي اونون ري شنيال ڪري هان اونون شجون رو اختيار ٿي ڪڍي هوڙي. ³⁶ ملڪ ۾ آوڻ آئي شاتون شالون ري ڏڪال ۾ ائيج پڙو ڪيڙو ڌون تموم گهڻو هوشيءَ. ايني نموني منڪ بوک مرڻ شون بچي جاشي. “

يوسف رو وزير هوڻ

³⁷ مصر ملڪ ري بادشاهه هان اوني ري شجي نوڪرون ني يوسف ري آي باتون شني لاڳي. ³⁸ بادشاهه آيري نوڪرون ني ڪهيو ڪه، ”ايني ڪوم ري شارو آيون ني يوسف شون وڌيڪ بيجو ڪو پي ڏاهو منڪ ڪونهي مليءَ، ڪيونڪه يوسف ۾ ايشور ري آتما هي.“ ³⁹ پچي بادشاهه يوسف ني ڪهيو ڪه، ”آي شجو ايشور ٿني شمعهايو هيءَ، ايني ري ڪري ٿي جهڙو شمعهدار هان عقل آيو ڪو پي ڪونهي. ⁴⁰ هون آيري شجي محل رو ڪوم تاري هات ۾ ڏيئون هون هان مهاري ملڪ را شجائي منڪ تاري حڪم تي بيشي. رگو هون ٿي شون موتو هوڻينءَ، ڪيونڪه هون تخت رو مالڪ هون. ⁴¹ هون ٿني شجي مصر ملڪ رو موتو وزير ناڻون هون.“ ⁴² پچي بادشاهه آيري چاڀي آئي بيتي آيري اونگڙي شون ڪاڍي يوسف ني پيرائي هان اوني ني قيمتي ليلم رو جبو هان شوني رو هار اوني ري گلي ۾ پيرايو. ⁴³ بادشاهه يوسف ني آيري بچي شوري تي بيشاڙيو هان اوني آگهي آگهي منڪون ۾ آي ايلون ڪرايو ڪه هر هيڪ منڪ يوسف آگهي جهڪي. ايني نموني بادشاهه يوسف ني شجي مصر ملڪ رو موتو وزير ناهيو.

⁴⁴ پچي بادشاهه يوسف ني ڪهيو ڪه، ”هون مصر ملڪ رو بادشاهه هون، پڻ شجي مصر ملڪ ۾ ڪو پي تاري حڪم شون تال آيو هات پگ چٽڪاوي ڪونهي.“ ⁴⁵ بادشاهه يوسف رو نون آيري بولي ۾ صفناٽ فعيح راڪيو. بادشاهه يوسف رو بيتان اون شهر ري پوجاري فوطيفرع ري ڏيڪري شون ڪرايو، جڪي رو نون آسناٽ هتو. پچي يوسف رو اختيار شجي مصر ملڪ تي هوڙو.

⁴⁶ جڏي يوسف مصر ملڪ ري بادشاهه ڪڍي ڪوم ڪرڻ شروع ڪيو، تو اوني تيم اوني ري عمر تيه شال هتي. پچي يوسف بادشاهه ري محل شون نڪريو هان مصر ملڪ رو دورو ڪيو. ⁴⁷ خوشحاليءَ ري شاتون شالون ۾ تموم گهڻي شني پوک هوڙي. ⁴⁸ ايني تي يوسف شات شال لاگيتو هر نموني رو ڌون هان ڪاوڻ رو سيمون پڙو ڪرتو گيو. او هر شهر ري آشي پاشي ري بني رو ڌون اوئيج شهر ري گڏوم ۾ پڙو ڪراوتو گيو. ⁴⁹ يوسف اٿرو تو ڌون پڙو ڪيو ڪه شموندر ري بيٺو آي ڪار اوني رو حساب راڪڻ ڏڪيو هتو. ايني ري ڪري يوسف حساب ڪتاب راڪڻ چوڙي ڏينو.

50 ڏڪال شون پيل اُون شهر زي پوجاري فوطيفرع ري ڏيڪري آسناٽ شون يوسف را بي ڏيڪرا جايا. 51 يوسف آيري موتي ڏيڪري رو نون منسي راکيوم جڪي رو مطلب هي، ”پونترن.“ ڪيونڪه اوئي ڪهيو ڪم، ”ايشور مهارو شجو ڏڪ هان مهاري ابا رو گهر مهني پونترايو هي.“ 52 اوئي آيري نيني ڏيڪري رو نون افرانيم راکيوم جڪي رو مطلب هي، ”قلدار.“ ڪيونڪه اوئي ڪهيو ڪم، ”ايشور مهني مهاري ڏڪون آئي ملڪ ۾ بڏايو هي.“

53 نيٽ مصر ملڪ ۾ خوشحالي را سات شال ختم هويا. 54 پچي يوسف جون ڪهيو هتوم ايشور مصر ملڪ ۾ ڏڪال را سات شال شروع هويا هان پچي شجي ملڪون ۾ پي ڏڪال هتو. پڻ شجي مصر ملڪ ۾ دن هان ڪاوڻ رو سيمون هتو. 55 جڏي مصر ملڪ را منڪ بؤڪ مرڻ لاگام تو ڪاوڻ ري شارو بادشاه ڪڍي جائي رڙي ڪرڻ لاگا. ايني تي بادشاه اوئون ني ڪهيو ڪم، ”يوسف ڪڍي جائوم جڪو ڪئين او ڪي او ڪرو.“ 56 جڏي تموم گهڻو ڏڪال شجي ملڪ ۾ هويوم، تو يوسف دن را گڏوم ڪولايا هان مصر ملڪ ري منڪون ني دن بيچڻ لاگو. 57 ڪيونڪه شجي ذرتي تي موتو ڏڪال هتوم ايني ري ڪري شجي ملڪون را منڪ دن ليون ري شارو يوسف ڪڍي مصر ملڪ ۾ اون لاگا.

يوسف ري پايون رو مصر ملڪ جاوڻ

1 جڏي يعقوب ني خبر پڙي ڪم مصر ملڪ ۾ دن هي، تو اوئي آيري ڏيڪرون ني ڪهيو ڪم، ”تي ڪيئون هيڪي پچي ني جوڻو پڙيا؟“ 2 مهني شڻيو هي ڪم مصر ملڪ ۾ تموم گهڻو دن هي. تي اوڻ جائو هان اوڻ شون اپي شارو دن مول لي آڻو ڪم آبي بؤڪ مرڻ شون بچي جائون.“ 3 پچي يوسف را ڏش پائي دن مول ليون ري شارو مصر ملڪ ڏيشا گيا. 4 پڻ يعقوب آيري شجون شون نيني ڏيڪري بنيامين ني اوئي ري پايون پيڙو ڪونهي ميليوم، ڪيونڪه اوئي ني اي بي هتو ڪم متان ايني تي ڪو مصيبت آوي.

5 جڪو منڪ مصر ملڪ ۾ دن مول ليون آيا، اوئون ۾ يعقوب را ڏيڪرا پي هتام ڪيونڪه ڪنعان ملڪ ۾ ڏڪال هتو. 6 يوسف مصر ملڪ رو موتو وزير هتو هان اوج شجي ملڪون ري منڪون ني دن مول ڏيتو. يوسف را پائي پي اوئي ڪڍي آيا هان آيرا شيش نمائي اوئي آگهي جهڪيا.

7 يوسف آيري پايون ني ڏينا هان اولڪيام پڻ اوئي اوئون شون ائينون بات ڪي ڪم او اوئون ني اولڪتو ني هووي. يوسف اوئون شون روب شون پوچو ڪم، ”تي ڪيٽ شون آيا هو؟“ اوئون ڪهيو ڪم، ”مهني ڪنعان ملڪ شون دن مول ليون آيا هون.“ 8 يوسف آيري پايون ني اولڪيام پڻ اوئون يوسف ني ڪونهي اولڪيو. 9 پچي يوسف ني او شينا ياد آيا، جڪو اوئي آيري پايون ري باري ۾ ڏينا هتا. يوسف اوئون ني ڪهيو ڪم، ”تي ايني ملڪ ري جاچوسي ڪرڻ آيا هون.“ 10 اوئون اوئي ني ڪهيو ڪم، ”نا سائين نام مهني تو تارا بونهما هون هان دن مول ليون آيا هون.“ 11 مهني شجائي آبت ۾ سگا پائي هون. مهني شاجي ڪونه هون ڪم مهني جاچوس ڪونهي هون.“ 12 يوسف ڪهيو ڪم، ”نام، تي ايني ملڪ ري جاچوسي ڪرڻ آيا هون.“ 13 اوئون ڪهيو ڪم، ”مهني تارا بونهما آبت ۾ بارهي پائي هون هان ڪنعان ملڪ ۾ ريون آئي هيڪي باپ را ڏيڪرا هون. مهورو نينو پائي هئون مهوري ابا ڪڍي هي هان هيڪ پائي گميجو رو.“ 14 ايني تي يوسف اوئون ني ڪهيو ڪم، ”مهني توڻي ڪهيو ڪم، تي جاچوس هون.“ 15 ايني

42

ري ڪري ٿوئي پرڪيا جاشي. هُن آڀري بادشاه رو شونش لي ڪونه هون ڪه جتري ٿوئي ٿونرو نينو پائي ايت ڪونهي آوي، اُتري ٿوئي ٿي ايت شون جائي ڪونهي شگهو. ¹⁶ همي ٿون ۾ ڪو پي هيڪ پاچو جاوي هان او ٿونري نئي پائي ني ايت لي آوي هان جتري ٿوئي آي خبر ڪونهي پڙتي ڪه ٿي شاچا هوم جون ڪوڙا اُتري ٿوئي ٿي ايت جيل ۾ ريشو. جي ٿي ايتون ڪونهي ڪروم تو بادشاه رو شونش ڪه ٿي شاچيلي جاچوس هو. “
¹⁷ پچي يوسف اوتون شجون ني تين ڏن جيل ۾ راکيا.

¹⁸ تيچي ڏن يوسف اوتون ني ڪهيو ڪه، ”مهني ايشور رو بي هي، ايني ري ڪري ٿي هيڪ ڪوم ڪروم، تو بچي جاشو. ¹⁹ جي ٿي شاچا هوم تو ٿون ۾ هيڪ جيل ۾ ري هان بيچا آڀري گهري ڏون لي جاوي، جڪو بوڪ مري پڙيا. ²⁰ پڻ ٿونري نئي پائي ني لي مهني ڪيڊي پاچا اٿو. ايتون ڪرشم، تو ٿونري شچائي ري خبر پڙشي هان ٿي بچي جاشو.“ پچي او ايني بات تي راضي هويا.

²¹ پچي او آيت ۾ ڪيوڻ لاگا ڪه، ”جون آڀون آڀي پائي يوسف شون ڪينو هتوم ايتوج آڀون شون هووي پڙيو. ڪيونڪه جڏي آڀي اوتني ني ڏڪ ڏيتا پڙيا هان او آڀون ني منتون ڪرتو پڙيو، تو آڀون اوتني ري هيڪ پي ڪونهي شئي. ايني ري ڪري آڀون تي آي موصيت آئي هي.“ ²² ايني تي روين ڪهيو ڪه، ”مهني ٿوئي ڪهيو هتو ڪه اوتني شون ظلم ني ڪروم، پڻ ٿون مهاري هيڪ پي ڪونهي شئي. ايني ري ڪري همي آڀون شون اوتني ري لوئي رو بدلو هي.“ ²³ اوتون ني آي خبر ڪونهي هتي ڪه يوسف اوتون ري باتون شمجهي پڙيو، ڪيونڪه يوسف هان اوتون ري بچ ۾ هيڪ منڪ ترجمون ڪرتو پڙيو. ²⁴ ايني تي يوسف هيڪلائي ۾ جائي روئڻ لاگو. پچي دير شون پچي اوتون ڪيڊي پاچو آيو هان اوتون شون باتون ڪئي. پچي اوتون ري روبرو شمعون ني ٻڌائي چوڙيو.

يوسف ري پايون رو پاچو جاوڻ

²⁵ پچي يوسف آڀري نوڪرون ني حڪم ڏينو ڪه، ”اوتون را بورا ڏون شون پرو هان هر هيڪ ري ربيون ري ٿيلي اوتني ري بوري ۾ گهاتيا هان اوتون ري سفر ۾ ڪاوڻ پيئڻ ري شارو ڪئين ڏيا.“ پچي جون يوسف حڪم ڏينو هتوم نوڪرون ايتوج ڪينو. ²⁶ پچي اوتون آڀرو ڏون گڏون مائي راکيو هان اوٿ شون بئير هويا. ²⁷ سفر ڪرتا جڏي رات پڙي، تو او هيڪي جگها تي آڀي رهيا. پچي اوتون ۾ هيڪي آڀري گڏي ني ڏوٿا ڏيوڻ ري شارو آڀرو بورو ڪوليو، تو اوتني بوري ۾ ربيون ري ٿيلي ڏيئي. ²⁸ ايني تي اوتني رڙ ڪري آڀري پايون ني سٿايو ڪه، ”آي جوئوم، مهارا رپيا تو مهاري بوري ۾ پڙيا هي. ايتون لاگي هي ڪه اوتون مهارا رپيا مهني پاچا ڏينا هي.“ آي ڏيڪي او تموم گهٽا بيتاجي ڪيوڻ لاگا ڪه، ”ايشور آڀون شون آي ڪي ڪيو هي؟“

²⁹ جڏي او ڪنعان مُلڪ ۾ آڀري ابا يعقوب ڪيڊي پڳام، تو اوتون آڀرو شجو حال اوتني ني سٿايو هان ڪهيو ڪه، ³⁰ ”مصر مُلڪ ري وزير مهون شون سختي شون باتون ڪيئي هان مهون تي آڀري مُلڪ رو جاچوسي رو الزوم لگايو. ³¹ مهون اوتني ني ڪهيو ڪه، ’مهني شاچا هون هان مهني جاچوس ڪونهي هون. ³² مهني ٻارهي پائي هيڪي ٻاپ را ڏيڪرا هون. مهورو هيڪ پائي گمبجو رو هان نينو پائي مهوري ابا ڪيڊي ڪنعان مُلڪ

۳۳ ۾ هيءَ. ۳۳ پڻ اُوئي مُلڪ ري وزير مهونِي ڪهيو ڪم، ’تي آڀري هيڪي پائي ني ايت مهِي ڪڍي چوڙي جائو هان باقي بيجا آڀري گهري ڏون لي جائو. ۳۴ جڏي تي آڀري نِنئي پائي ني مهِي ڪڍي لي آشوم، تو مهني خبر پڙشي ڪه تي شاچا هو هان جاچوس ڪونهي هو. پڇي هون تونرو پائي پاچو ڏئين هان توني ايئي مُلڪ ۾ اوڻ جاوڻ ري موڪل هوشيءَ.“

۳۵ پڇي جڏي او آڀرا ٻورا ڪالي ڪرڻ لاڳام، تو هر هيڪ ري ربيون ري ٿيلي اُوئي ري پوري ۾ هتي. ربيون ري ٿيلي ڏيڪي، او هان اوئون رو باپ بيٺاڄڻ لاڳا. ۳۶ اوئون ري باپ يعقوب اوئون ني ڪهيو ڪم، ”تي مهني ڪيئون بي اولاد ڪرتا جائو پڙيا؟ يوسف تو اگني گميجو رو هان شمعون بي ڪونهي هان همي بنيامين ني پي لي جاشو. اي شجائي ڏڪ مهاري شارو هيءَ.“

۳۷ ايئي تي روين آڀري ابا ني ڪهيو ڪم، ”جي هون بنيامين ني ٿي ڪڍي پاچو ني لي ائون، تو تُو ايئي ري بدلي مهارا بيئي ڏيڪرا ماري چوڙي. تُو بنيامين ني مهِي پيڙو ميل، تو هون اُوئي ني ٿي ڪڍي پاچو لي آئين.“ ۳۸ يعقوب ڪهيو ڪم، ”بنيامين تون پيڙو ڪونهي هالي، ڪيونڪه اُوئي رو پائي يوسف تو اگني موٽو رو هان همي او هيڪلو رهيو هيءَ. جي مارگ ۾ اُوئي ني ڪئين هويو، تو هون بُوڍايي ۾ ايئي ڏڪ ۾ مري جائين.“

يوسف ري پايون رو پڙي مصر مُلڪ جاوڻ

1 ڪنعان مُلڪ ۾ ڏڪال آجون پي وڌيڪ هوتو گيو. 2 جڏي مصر مُلڪ شون لايوڙو ڏون ختم هوڻ لاڳو، تو يعقوب آڀري ڏيڪرون ني ڪهيو ڪم، ”تي جائي شجون ري شارو پڙي ڪئين ڏون مول لي آئو.“ 3 ايئي تي يهودا اُوئي ني ڪهيو ڪم، ”اُوئي منڪ مهوني سختي شون ڪهيو هتو ڪم، جتري توڻي ٿي آڀرو پائي، آپ پيڙو ڪونهي لي آئو، اُتري توڻي ٿي مهني آڀرو مونڏو پي ني بتايا.“ 4 ايئي ري ڪري جي تُو مهورو نينو پائي مهون پيڙو ميلي، تو مهِي جاشون هان ڏون مول لي آشون، 5 پڻ جي تُو اُوئي ني ڪونهي ميلي، تو مهِي پي ڪونهي جائون، ڪيونڪه اُوئي منڪ ڪهيو هتو ڪم، ’جتري توڻي تونرو پائي تون پيڙو ڪونهي آوي، اُتري توڻي ٿي آڀرو مونڏو پي مهني ني بتايا.“ 6 ايئي تي يعقوب ڪهيو ڪم، ”تون تو مهني موتي مُصيبت ۾ گهاتيو رو. تون اُوئي منڪ ني ڪيئون سُٺايو ڪه تونرو هيڪ بيجو پي پائي هي؟“ 7 اوئون ڪهيو ڪم، ”او منڪ گهڙي گهڙي آڀڙي خاندان ري باري ۾ مهون شون پوچتو رهيو ڪم، ’ڪي تونرو ابا آجون توڻي جيتو هي؟ ڪي تونرو بيجو پي ڪو پائي هي؟‘ ايئي ري ڪري مهون اُوئي ري سوالون را جواب ڏينا. مهوني ڪهڙي خبر هتي، او ڪشي ڪم، ’تي آڀرو پائي لي آئو.“

43

8 پڇي يهودا آڀري ابا يعقوب ني ڪهيو ڪم، ”بنيامين ني مهِي پيڙو ميل، تو مهِي جاشون. ايئون تُو مهِي هان مهورا بال مرڻ شون بچي جاشون. 9 هون ايئي رو ڏومن هون. هون ايئي ني پاچو لائي ٿي ڏين. جي هون ايئون ني ڪرون، تو هون هميشا ري شارو تارو ڏوهي هوئين. 10 جي مهون اوڻ جاوڻ ۾ اُتري دير ني ڪي هوونت، تو بيجو گهمرو هوئي آئي جائونت.“

11 ايئي تي اوئون ري باپ يعقوب اوئون ني ڪهيو ڪم، ”جي اي بات هيءَ، تو ايئون ڪرو ڪه آڀري بورون ۾ آڀڙي مُلڪ ري مشهور پوک ۾ ڪئين اُوئي منڪ ري شارو تحفو لي جائو، جهڙي نموني توڙي شري لاک، توڙي ماڪي، توڙا گرم مسالا، پستا هان بادوم. 12 آپ پيڙا پيڙا رپيا پي لي

جائو، ڪيونڪه ٿوئي او پشا پي ڏيوڻا هي، جڪو ٿونري بورون ۾ پاڇا راکيا هئا. هوئي شگهي ڪه او غلطي شون گهاتيا هوئي. ¹³ آبرو پائي بنيامين پي آپ پيڙو لي چيڪا اوئي ڪڍي جائو. ¹⁴ قدرت آو ايشور ڪري ڪه او منڪ ٿون تي مهربون هوئي ڪه او ٿونري پائي شمعون هان بنيامين ني پي ٿون پيڙو ميلي. جي هون بي اولاد هوئي جائون، تو پلي هوئي جائون.“

¹⁵ پچي اوئون آپ پيڙا شجائي تحفا هان پيڻا رپيا لينا هان بنيامين ني آپ پيڙو لي بئير هويا هان مصر مُلڪ پڳي، يوسف آگهي حاضر هويا. ¹⁶ جڏي يوسف بنيامين ني اوئون پيڙو ڏينو، تو اوئي آپري گهر ري خاص نوڪر ني مانو مات ۾ ڪهيو ڪه، ”آي منڪ مهاري گهري لي هال هان پهرو باڊي بائي تيار ڪرام، ڪيونڪه آي منڪ پيپار ري بائي مهني پيڙي ڪاشي.“ ¹⁷ اوئي نوڪر ايشور ڪيو، جون يوسف ڪهيو هتو هان اوئون آدميون ني يوسف ري گهري لي گيو.

¹⁸ جڏي نوڪر اوئون ني يوسف ري گهري لي آيو، تو او پيڻاچي ڪيوڻ لاگا ڪه، ”لاگي هي ڪه اوئون ربيون ري ڪري آيون ني ايت لي آيا هي، جڪو پيلڪي گهمري آپي بورون ۾ راکيا هئا. همي او آيون تي الزوم لگائي آڻا گڏا ڪوشي ليشي هان آيون ني غلوم ناشي.“ ¹⁹ ايني ري ڪري او يوسف ري خاص نوڪر ڪڍي گيا هان در تي آي ڪيوڻ لاگا ڪه، ²⁰ ”سائين، مهني تو پيل پي ايت ڏون مول ليوڻ آيا هتا، ²¹ پڻ پاڇا جاوتي بلا رات رو مهني هيڪي جگها تي آيا. جڏي مهون آبرا بورا ڪوليام، تو مهورا ڏينوڙا رپيا مهوري شجون ري بورون ۾ پڙيا هئا. ايني ري ڪري مهني او رپيا آپ پيڙا لي آيا هون. ²² مهني ڏون مول رو ليوڻ ري شارو بيجا پي رپيا لي آيا هون. مهوني خبر ڪونهي ڪه ڪي مهوري بورون ۾ مهورا ڏينوڙا رپيا پاڇا راکيا هتا.“

²³ اوئي خاص نوڪر ڪهيو ڪه، ”پريشون ني هوڻو هان پيڻاچو ني، ڪيونڪه ٿونرا رپيا تو مهني مليا را. پڻ جڪو رپيا ٿونري بورون ۾ نڪريا هي، هوئي شگهي ڪه او ٿونري هان ٿونري باپ ري ايشور راکيا هوئي.“ پچي او نوڪر اوئون ري پائي شمعون ني باهر ڪاڍي اوئون ڪڍي لي آيو. ²⁴ پچي او نوڪر اوئون ني يوسف ري گهري لي آيو هان اوئون ني هات پگ ڏوڻ ري شارو بوڻي ڏينو هان اوئون ري گڏون ني گاش ڏينو. ²⁵ جڏي اوئون ني خبر پڙي ڪه يوسف پيپار ري بائي مهون پيڙي ڪاشي، تو اوئون يوسف ني تحفا ڏيوڻ ري شارو تيار ڪري راکيا.

²⁶ جڏي يوسف گهري آيو، تو او تحفا اوئي ڪڍي لي گيا هان آبرا شيش نمائي اوئي آگهي جهڪيا. ²⁷ يوسف اوئون شون خير خبر پوچي ڪه، ”ٿونري ڏوڪري آبا را ڪهڙا حال هي، جڪي ري باري ۾ ٿون پيل شئاڻو هتو؟ ڪي او آجون جيتو هي؟“ ²⁸ اوئون بلتي ڏيني ڪه، ”تارو بونهو، مهورو آبا آجون توڻي جيتو هي هان شاجو شورو هي.“ پچي اوئون پڙي آبرا شيش نمائي اوئي آگهي جهڪيا. ²⁹ پچي اوئي آپري پائي بنيامين ڏينما جويم، جڪو اوئي ري شگي ما رو ڏيڪرو هتو هان ڪهيو ڪه، ”ڪي ٿونرو شجون شون نينو پائي آي هي، جڪي ري باري ۾ ٿون مهني پيل شئاڻو هتو؟“ پچي اوئي بنيامين ني ڪهيو ڪه، ”ڏيڪرام ايشور ٿني برڪت ڏي.“ ³⁰ آبرو نينو پائي ڏيڪي اوئي رو جي پريجو هان اوڻ شون چيڪو بوڻو گيو هان آپري ڪمري ۾ جائو روڻ لاگو. ³¹ پچي او آبرو مونڏو ڏوڻي باهر نڪريو هان آبرو آڻي شيناليو هان نوڪرون ني بائي لي اوڻ رو حڪم

يُهوذا رو بنيامين ري سارو منت

18 پڇي يهوذا يوسف ري نيڙو جائِي ڪيوڻ لاڳو ڪم ”اي مالڪم مهني خبر هي ڪه تُو مصر ري بادشاه آلي ڪار هي، ايئي ري ڪري جي تُو ناراض ني هووي، تو آڀري بونهي ني موڪل ڏي ڪه هيڪلائي ۾ ٿي شون هيڪ بات ڪرون.“¹⁹ ٿي مهون شون پوڇو هتو ڪم، ’ڪي تونرو ٻاپ جيتو هي هان تونرو پيڇو پي ڪو پائي هي؟‘²⁰ مهون ٿني ڪهيو هتو ڪم، ’مهورو ابا بُوڊو هي هان اُوئي ري پياري لڳائي شون بي ڏيڪرا جايا، جڪي ۾ هيڪ مَوُو رو هان اُوئي رو آي پائي، جڪو اُوئي ري پيري ۾ جايو هيڪلو رهيو هي، ايئي ري ڪري مهورو ابا، ايئي شون تموم گهڻو پيار ڪري هي.“²¹ پڇي ٿي آڀري بونهي ني ڪهيو هتو ڪم، ’اُوئي ني مهني ڪيڏي لي آتو، تو هون اُوئي ني جوئون-‘²² مهون ٿني سڻايو هتو ڪم، ’او چوڪرو آڀري ابا شون ڌار ڪونهي هوئي شگهتو، ڪيونڪه جي ايئون هويم، تو مهورو ٻاپ مري جاشي-‘²³ پڇي ٿي آڀري بونهون ني ڪهيو ڪم، ’جترِي توڻي تونرو ننيو پائي تون پيڙو ڪونهي آوي، اترِي توڻي ٿي مهني آڀرو موندو ني بتايا-‘²⁴ جڏي ٿارا بونهي آڀري ابا ڪيڏي گيا، تو مهون اُوئي ني شجي باتون سڻائي-²⁵ پڇي ڪئينڪه ڏنون شون پڇي مهوري ابا مهوني ڪهيو ڪم، ’پڙي ڏون مول لي آتو-‘²⁶ مهون ڪهيو ڪم، ’مهني ڪونهي جائون، ڪيونڪه جي مهورو ننيو پائي مهون پيڙو هالشي، تو مهني جاشون، ني تو مهني اُوئي منڪ ني آڀرو موندو پي بتائي ڪونهي شگهتا-‘²⁷ ٿاري بونهي مهوري ابا مهوني ڪهيو ڪم، ’تونِي خبر هي ڪه مهاري پياري لڳائي راخِل شون بي ڏيڪرا هوبا-‘²⁸ هيڪ تو مهني چوڙي گيو رو هان مهني سمجهو ڪه اُوئي ني ضرور ڪو جهنگلي جنا ڪائي گيا هوشي، ڪيونڪه اُوئي شون پڇي پڙي اُوئي ني ڪڏي پي ڪونهي ڏينو-²⁹ جي همي ٿي ايئي ني مهني شون لي جاشو هان جي اُوئي ني ڪئين هويم، تو هون بُوڊايي ۾ ايئي ڏڪ ري ڪري مري جائين-‘³⁰ ايئي چوڪري ۾ تو ٿاري بونهي، يعني مهوري ابا ري جان هي، ايئي ري ڪري جي هون ايئي چوڪري بنا، اُوئي ڪيڏي پاڇو جائين،³¹ تو جڏي ٿارو بونهو آي ڏيڪشي ڪه بنيامين پاڇو ڪونهي آيو؟ تو بُوڊايي ۾ مهوري ايئي ڏڪ ۾ او مري جاشي-³² هون ٿاري بونهي آڀري ابا آگهي، ايئي چوڪري رو ڏومن هون هان آي پي ڪهيو ڪم، ’جي هون ايئي ني ٿي ڪيڏي ني لي آئون، تو هون هميشا ٿارو ڏوهي رئين-‘³³ ايئي ري ڪري همي مهني موڪل ڏي ڪه هون ايئي چوڪري ري بدلي ٿارو غلوم هوئي رون هان آي چوڪرو آڀري پايون پيڙو پاڇو جاوي-³⁴ ڪيونڪه هون ايئي چوڪري شون ٿال ڪهڙو موندو لي آڀري ابا ڪيڏي جائون؟ ايشور ني ڪري ڪه هون آڀري ابا ني ايئي ڏڪ ۾ مرتو ڏيڪون-“

يوسف رو آڀري باري ۾ سڻاڻ

1 آي باتون سڻي يوسف آپ تي ڪاڻو راکي ڪونهي شگهيو- ايئي ري ڪري اُوئي آڀري شجي نوڪرون ني رڙ ڪري حڪم ڏينو ڪم، ”تي شجائي ڪمري شون ٻاهر نڪري جائو-“ جڏي او شجائي نڪري گيا هان اوٺ پيڇو ڪو پي ڪونهي هتو، تو يوسف آڀري باري ۾ آڀري پايون ني سڻايو-² يوسف اترو تو زور شون روئڻ لاڳو ڪه ٻاهر اُڀوڙي منڪون سڻيو هان آي خبر مصر مُلڪ ري بادشاه ري محل توڻي پڳي-³ يوسف اوتون ني ڪهيو ڪم، ”هون تونرو پائي يوسف هون- ڪي آڀرو ابا آجون توڻي جيتو هي؟“ پڻ اُوئي را پائي اترو تو پيڻاڇا ڪه او

45

اُوئي نِي ڪو پي بلتي ڏي ڪونهي شگهيا. ⁴ يوسف آڀري ڀايون نِي ڪهيو ڪم، ”مهاري نيڙا آڻو.“ جڏي او نيڙا آيا، تو اُوئي ڪهيو ڪم، ”چتائي جوئو، هون تونرو اوج پائي يوسف هون، جڪي نِي تون بيچي مصر مُلڪ ۾ ڀڳايو هي.“ ⁵ تي همي فڪر نِي ڪرو هان ايني بات شون آڀري من ۾ پريشون نِي هوبا ڪه تون مهني بيچي ايت ڀڳايو هي. حقيقت ۾ ايشور تونري جان بچاڻوڙي شارو تون شون پيل، مهني ايت ميليو هي. ⁶ آي ڏڪال رو پيچو شال هي هان آجون پونج شال باقي هي، جڪي ۾ نڪو تو هل نِي، نڪو پوک هوڙي. ⁷ ايني ري ڪري ايشور مهني تون شون پيل ايت ميليو هي ڪه او عجيب نموني تونري زندگي بچاڻوڙي هان تونري شجي اولاد نِي ڌرتي تي آباد راکي. ⁸ ايني ري ڪري تون نام پڻ ايشور مهني ايت ميليو هي هان اُوئي مهني مصر مُلڪ ري بادشاه رو وزير ناهيو هان اُوئي ري شجي گهر هان شجي مصر مُلڪ ري اختياري مهاري هات ۾ ڏيئي هي. ⁹ تي همي چيڪا ابا ڪڍي جائي اُوئي نِي ڪو ڪم، ”تارو ڏيڪرو يوسف ايئون ڪي هي ڪم، ”ايشور مهني شجي مصر مُلڪ رو مالڪ ناهيو هي. ايني ري ڪري تو چيڪو مهني ڪڍي آ، ¹⁰ هان آني جشن ري علائقي ۾ ري. ايني نموني تو، تارا ڏيڪرام، تارا پوترا هان تاري ريون پڪري، ڍڳي ڍڳا هان شجو ڪئين جڪو تارو هي، مهاري نيڙا هوڙي. ¹¹ ايت هون تاري شيوا پي ڪرين. آجون ڏڪال را پونج شال باقي هي هان ايئون نِي هوڙي ڪه تو، تارو شجو خاندان جڪو ڪئين تي ڪڍي هي، او شجو پوک ري ڪري مري جاڙي.“ ¹² تي هان مهارو پائي بنيامين ڏيڪو پڙيا ڪه هون يوسف هون، جڪو تون شون آڀري بولي ۾ بولون پڙيو. ¹³ مصر مُلڪ ۾ جڪو مهاري عزت هي هان جڪو ڪئين تون ايت ڏينو هي، آي شجو جائي ابا نِي شتائو هان اُوئي نِي چيڪو ايت لي آڻو.“ ¹⁴ پچي يوسف آڀري نيني پائي بنيامين نِي چاتي شون لڳايو هان او بيئي روڻ لاڳا. ¹⁵ پچي اُوئي آڀري شجي ڀايون نِي مينڪي ڏيئي هان اوئون شون ملي روڻ لاڳو. ايني شون پچي اُوئي را پائي اُوئي شون باتون ڪرڻ لاڳا.

¹⁶ جڏي آي بات مصر مُلڪ ري بادشاه ري محل توڻي ڀڳي ڪه يوسف را پائي آيا هي، تو بادشاه هان اُوئي را نوڪر تموم گهڻا خوش هوبا.

¹⁷ پچي مصر مُلڪ ري بادشاه يوسف نِي ڪهيو ڪم، ”تو آڀري ڀايون نِي ڪي ڪه او آڀري جنارون تي ڏون راکي ڪنعان مُلڪ پاچا جاڙي ¹⁸ هان او آڀري باپ هان آڀرا آڀرا خاندان ايت لي آڻي. هون اوئون نِي مصر مُلڪ ري شجون شون سُني شيون ڪاوڻ ري شارو ڏئين هان او ايني مُلڪ ۾ سُني جگها تي ريشي. ¹⁹ تو اوئون نِي آي پي ڪي ڪه او مصر مُلڪ شون ريڙها گاڏا لي جاڙي هان آڀرا بال بچا هان آڀري ابا نِي پڙو ڪري پاچا آڻي.

²⁰ او آڀري لاري ريوڙي سيمون رو فڪر نِي ڪري، ڪيونڪه مصر مُلڪ ري شجون شون سُني شيون اوئون نِي ملشي.“

²¹ اسرائيل يعني يعقوب ري ڏيڪرون ايئوج ڪينو هان يوسف بادشاه ري حڪم تي اوئون نِي ريڙها گاڏا هان سفر ۾ ڪاوڻ پيڻ ري شارو سيمون پي ڏينو. ²² پچي اُوئي آڀري شجي ڀايون نِي گايون رو هيڪ هيڪ وگو ڏينوم، پڻ بنيامين نِي گايون را پونج وگا هان چوندي را تين سئو شيڪا پي ڏينا.

²³ يوسف آڀري ابا ري سفر ري شارو آي سيمون ميليوم، ڏس گاڏا جڪون مائي مصر مُلڪ رو سُنو سيمون راکيوڙو هتو هان ڏس گاڏي جڪون مائي شجون ري شارو ڏون هان ڪاوڻ پيڻ رو سيمون راکيوڙو هتو. ²⁴ ايني نموني اُوئي آڀري ڀايون نِي بئير ڪيئا هان اوئون نِي ڪهيو ڪم، ”جوئو، مارگ ۾ هيڪي بيچي شون متان پڙهيجو.“

25 پچي او مصر مُلڪ شون بئير هويا هانَ كنعان مُلڪ ۾ آڀري ابا يعقوب ڪڍي ڀڳا. 26 اُونئون آڀري ابا ني شُٿايو ڪم، ”يوسف تو آجون جيتو هِي هانَ شجِي مصر مُلڪ رو موتو وزير هِي.“ آي شُٿي يعقوب تموم گهڻو حيرون هويو هانَ اُونئون ري باتون رو ڀروسو ڪونهي ڪيئو. 27 پڻ جڏي اُونئون اُوني ني شجِي باتون شُٿائي، جڪو يوسف اُونئون شون ڪيئي هتي هانَ جڏي اُونئون ري باپ او ريڙها گاڏا ڏينام جڪو يوسف اُونئون ني لي اُون ري شازو ميليا هتا، پچي اُوني ني ڀروسو هويو هانَ او تموم گهڻو خوش هويو. 28 پچي يعقوب ڪيوڻ لاگو ڪم، ”همي مهني پورو ڀروسو هِي ڪم مهارو ڏيڪرو يوسف واقعي جيتو هِي. همي هُون مرڻ شون پيل، جائِي اُوني ني جوئين رو.“

اسرائيل رو مصر مُلڪ جاوڻ

46 ¹ پچي يعقوب آڀرو شجو ڪئين لي بئير هويو هانَ بيرسبع شهر ۾ آئي ايشور ري شازو بليدون ڪيئو، جڪي ايشور ني اُوني رو باپ اضحاق پي منتو. ² ايشور رات رو يعقوب ني شپني ۾ درشن ڏينو هانَ اُوني ني ڪهيو ڪم، ”يعقوب، يعقوب.“ اُوني بلتي ڏيني ڪم، ”جي مالڪ، هُون حاضر هون.“ ³ ايشور ڪهيو ڪم، ”هُون اوج ايشور هون، جڪي ني ٿارو ابا اضحاق منتو. تُو مصر مُلڪ ڏيشا جاوڻ شون ني بيناج، ڪيونڪ هُون اوڻ ٿي شون هيڪ موتي قوم نائين. ⁴ هُون ٿي پيڙو مصر مُلڪ ۾ هالين هانَ پچي ٿاري پيڙهي ني پاچو پي لي آئين هانَ يوسف ٿاري مرڻ شون پچي ٿاري اونگي آڀري هاتون شون بند ڪرشي.“

⁵ پچي يعقوب بيرسبع شهر شون بئير هويو. يعقوب را ڏيڪرا آڀري باپ، آڀري لڳايون هانَ آڀري بائون ني اُونئون ريڙهون گاڏون تي لي گيا، جڪو مصر مُلڪ ري بادشاه اُونئون ري شازو ميليا هتا. ⁶ يعقوب هانَ اُوني رو شجو خاندان، آڀري مال هانَ كنعان مُلڪ ۾ پيڙي ڪيئوڙي شجي مال ملڪيت لي مصر مُلڪ ۾ گيو. ⁷ او آڀري ڏيڪريون، ڏيڪرون، پوترون هانَ ڏوتريون، يعني آڀرا شجائي اولاد پيڙا لي مصر مُلڪ ڏيشا گيو.

⁸ يعقوب را ڏيڪرا جڪو اُوني پيڙا مصر مُلڪ ۾ گيا، اُونئون را نون آي هِي، يعقوب رو مويي ڏيڪرو روين. ⁹ روين را ڏيڪرا آي هِي، حنوك، فلوم، حصرون هانَ ڪرمي. ¹⁰ شمعون را ڏيڪرا آي هِي، يمويل، يمين، اهدم، يڪين، صحر هانَ ساڻول جڪو ڪنعاني لڳائي شون جايو هتو. ¹¹ لاوي را ڏيڪرا آي هِي، جيرشون، قهات هانَ مراري. ¹² يهودا را ڏيڪرا آي هِي، عير، اونان، سيلام، فارص هانَ زارح. ايتون ۾ عير هانَ اونان، ڪنعان مُلڪ ۾ مري گيا هتا. فارص را ڏيڪرا آي هِي، حصرون هانَ حمول. ¹³ اشڪار را ڏيڪرا آي هِي، تولع، فووه، يوب هانَ سمرون. ¹⁴ زبولون را ڏيڪرا آي هِي، سردم، ايلون هانَ يحيي ايل. ¹⁵ آي شجائي يعقوب را اُونئون ڏيڪرون را اولاد هِي، جڪو فدان ارام ۾ ليها شون جايا هتا. دينا پي ليها ري ڏيڪري هتي. اڀي شوڏا ليها را ڏيڪرا هانَ پوترا جايا، او شجائي ٿيڻي چڻا هتا.

¹⁶ جد را ڏيڪرا آي هِي، صفيان، حجيم، سوني، اصبان، عيري، ارودي هانَ آريلي. ¹⁷ آشر را ڏيڪرا آي هِي، يمنام، اسوام، اسوي، بريعا هانَ اُونئون ري بين سرا. بريعا را ڏيڪرا آي هِي. جبر هانَ ملڪي ايل. ¹⁸ آي شجائي يعقوب ري اُونئون ڏيڪرون را اولاد هِي، جڪو اُوني ري لڳائي زلفا شون جايا هتا. لابن آڀري ڏيڪري ليها ني زلفا پونهي ڪري ڏيني هتي. آي شجائي شوڙي منڪ هتا.

19 يعقوب را ڏيکرا جڪو راخل شون جايا، او يوسف هان بنيامين هتا. 20 يوسف ري لگائي آسناٽ شون مُنسي هان افرائيم جايا. آسناٽ، مصر مُلڪ ۾ اُون ري پوجاري فوطيفرع ري ڏيکري هتي. 21 بنيامين را ڏيکرا آي هي، بالغ، بکر، آشيل، جيرام، نعمان، اخي، روس، مُفيم، حفيتم هان آرد. 22 آي شجائي يعقوب را او اولاد هي، جڪو راخل شون جايا هتا. آي شجائي چئوڏي منڪ هتا.

23 دان ري ڏيکري رو نون حُشيم هتو. 24 نفتالي را ڏيکرا آي هي، يحيصي ايل، جُوني، بصر هان شليم. 25 آي شجائي يعقوب ري اوئون ڏيکرون را اولاد هي، جڪو اوئي ري لگائي بلها شون جايا هتا. بلها ني لابن آپري ڏيکري راخل ري شارو بونهي ڏيني هتي. آي شجائي شات منڪ هتا. 26 يعقوب را اولاد جڪو اوئي پيٽا مصر مُلڪ ۾ گيا، اوئي ري بوٿاريون شون تال شجائي چاهت منڪ هتا. 27 يوسف را بي ڏيکرا هتا، جڪو مصر ۾ جايا. ايئي ري ڪري يعقوب ري خاندان را منڪ جڪو مصر مُلڪ ۾ آيا، او شجائي ستر منڪ هتا.

يعقوب ري يوسف شون مُلاقات

28 پچي يعقوب يهودا ني آب شون پيل، يوسف ڪڍي ملبو ڪه او جشن رو مارگ بتاوي هان او جشن ري علائقي ۾ پگا. 29 آي سُئي يوسف آپرو گهوڙا گاڏو تيار ڪرايو هان آپري ابا يعقوب ري استقبال ري شارو جشن ڏيشا گيو هان اوٽ پڳي اوئي ني بات گهاتي هان تموم گهڻي دير زار زار رُونو. 30 يعقوب يوسف ني ڪهيو ڪه، ”همي هون بيشڪ مري پي جائون، تو پي مهني ڪو پي ڏڪ ڪونهي هووي، ڪيونڪه مهني ٿني آپري اونڪيون شون جيتو ڏينو رو.“

31 پچي يوسف آپري باپ ۾ پايون هان شجي خاندان ني ڪهيو ڪه، ”هُون هتون جائن مصر مُلڪ ري بادشاه ني سُنائين ڪه، ڪنعان مُلڪ شون مهارو ابا، مهارا پائي هان اوئون را شجائي خاندان مهني ڪڍي آيا را. 32 او شجائي ڌراڙ هي، ڪيونڪه او اگي شون مال ڌارتا هان او آپري رڍون بڪري، ڍگا ڍگي هان آپرو شجو ڪئين لي آيا هي.“ 33 ايئي ري ڪري جڏي مصر مُلڪ رو بادشاه ٿوني هيلو ڪرائي پوچي ڪه، ”تي ڪهڙو ڪاروبار ڪرو هو؟“ 34 تو تي ڪهيا ڪه، ”مهني هان مهورا باپ ڏاڏا شروع شون مال ڌارتا آيا هون.“ ايئي نموني او ٿوني هيڪي پاشي جشن ري علائقي ۾ ريوڻ ري موڪل ڏيشي، ڪيونڪه مصري قوم آلا ڌراڙون شون نفرت ڪري هي.“

1 پچي يوسف مصر مُلڪ ري بادشاه ني جائن سُٿايو ڪه، ”مهارو ابا هان مهارا پائي آپري رڍون بڪري هان ڍگا هان آپري شجي ملڪيت شوڏا ڪنعان مُلڪ شون لڏي ايت آيا هي هان ايئي تيم او شجائي جشن ري علائقي ۾ هي.“ 2 پچي او آپري پايون ۾ پونج پائي پيٽا ڪري مصر مُلڪ ري بادشاه ڪڍي گيو. 3 بادشاه اوئي ري پايون شون پوچو ڪه، ”تي ڪهڙو ڪاروبار ڪرو هو؟“ اوئون بلتي ڏيني ڪه، ”بادشاه سلامت، مهني ٿارا بونها ڌراڙ هون هان مهورا باپ ڏاڏا پي ڌراڙ هتا.“ 4 پچي اوئون بادشاه ني ڪهيو ڪه، ”مهني ايئي مُلڪ ۾ پرديسي هوئي ريوڻ آيا هون، ڪيونڪه ڪنعان مُلڪ ۾ تموم گهڻو ڏڪال پڙيو هي هان اوٽ مهوري مال ري شارو ڪو پي گاش ڪونهي. ايئي ري ڪري مهربوني ڪري آپري بونهن ني جشن ري علائقي ۾ ريوڻ ڏي.“ 5 ايئي تي بادشاه يوسف ني ڪهيو ڪه، ”ٿارو ابا هان ٿارا پائي

ٿي ڪڍي آيا هي⁶ هان مصر مُلڪ ٿاري آگهي هي. تُو آڀري ڀايون ني جشن ري علائقي ۾ ريوڻ ڏي، ڪيونڪه مصر مُلڪ ۾ شجون شون سُني

جگها اوج هي هان آڀري ڀايون ۾ جڪي ني تُو شمعهدار شمعهي، تُو اوتون ني مهارو مال شينالڻ ري شارو راک۔“

⁷ ڀڄي يوسف آڀري ابا يعقوب ني بادشاه شون ملاوڻ ري شارو اوني ڪڍي لي گيو هان يعقوب، بادشاه ني آشيرواد ڏيني۔⁸ بادشاه يعقوب شون

ڀڄو ڪه، ”تاري عمر ڪتري هي؟“⁹ يعقوب، بادشاه ني ڪهيو ڪه، ”مهاري عمر هيڪ سئو تيه شال هي۔ مهاري زندگي تموم توڙي هي هان

ڏڪون شون پريجوڙي هي هان مهاري عمر اتري ڪونهي هوئي، جتري عمر مهاري باب ڏاڏون ري هتي۔“¹⁰ ڀڄي يعقوب، بادشاه ني آشيرواد ڏي

اوت شون بوڻو گيو۔

¹¹ ڀڄي يوسف آڀري ابا هان ڀايون ني بادشاه ري حُڪم تي جشن ري علائقي ۾ رعمسيس ري جگها تي پيشاڙيا هان او علائقو اوتون ني ڏينو۔ اي

علائقو مصر مُلڪ رو شجون شون سئو هان آباد علائقو هتو۔¹² يوسف آڀري ابا هان ڀايون ني اوتون ري هر هيڪ خاندان ري حساب شون ڏون

ڏيتو رهيو۔

ڏڪال رو بدن

¹³ ڀڄي ڏڪال اترو تو بدن لاگو ڪه منڪون ڪڍي ڪاوڻ ري شارو ڪئين ڪونهي بچو هان مصر هان ڪنعان مُلڪ ۾ ڏڪال ري ڪري منڪون

رو حال خراب هتو۔¹⁴ مصر هان ڪنعان مُلڪ ري منڪون ني جڪو ڏون بچو هتو، يوسف اوني ري شجي رقم پڙي ڪري بادشاه ري محل ۾

ڏي ميلي۔¹⁵ جڏي مصر هان ڪنعان مُلڪ ري منڪون ڪڍي رڀيا ختم هويام، تو مصر مُلڪ را شجائي منڪ يوسف ڪڍي آيا هان ڪيوڻ لاگا

ڪه، ”همي مهون ڪڍي رڀيا تو هائي ڪونهي، ايئي ري ڪري همي تُو مهوني ڏون ڏي۔ تاري هوتي مهني ڪيئون بؤڪ مرون؟“¹⁶ يوسف ڪهيو

ڪه، ”جي رڀيا ڪونهي، تو ڪي هويو؟ تي آڀرو مال لي ائو، تو هون توڙي اوني ري بدلي ڏون ڏئين۔“¹⁷ ايئي تي او آڀرو ڏڻ مال يوسف ڪڍي لي

اوڻ لاگا هان يوسف گهوڙون، گڏون، رڊون، بڪريون، ڊگون، ڊگيون ري بدلي اوتون ني ڏون ڏيوڻ لاگو هان شجو شال اوتون ني اوتون ري مال ري

بدلي ڏون ڏيتو رهيو۔

¹⁸ جڏي او شال ختم هويو، تو منڪ بچي شال پي يوسف ڪڍي آيا هان ڪيوڻ لاگا ڪه، ”سائين، ٿني تو خبر هي ڪه مهون ڪڍي ڪئين

ڪونهي بچو، ڪيونڪه مهورا شجائي رڀيا ختم هويا را هان مهورو شجو مال پي ٿارو هويو رو۔ همي مهوري بني هان مهون شون ٿال بچو ڪئين

ڪونهي بچو۔¹⁹ مهني تاري هوتي ڪيئون بؤڪ مرون هان ڪيئون مهوري بني گيرآباد هووي؟ ايئي ري ڪري تُو مهوني هان مهوري بني ڏون ري

بدلي مول لي۔ مهني بادشاه را غلوم هوشون هان مهوري بني پي بادشاه ري هوشي۔ مهوني ڪاوڻ ري شارو ڏون ڏي ڪه مهني مرڻ شون بچي جائون

هان مهوني پوک ري شارو بچ ڏي ڪه مهوري بني گيرآباد هوڻ شون بچي جاوي۔“

20 پڇي يوسف مصر مُلڪ ري شجي بني بادشاه ري نون تي مول لي، ڪيونڪه ڏڪال شون تنگ آئي شجي مصر مُلڪ آئون آڀري بني بيچي۔
 ائني نموني شجي بني مصر مُلڪ ري بادشاه ري هوئي۔ 21 يوسف مصر مُلڪ ري هيڪي چيڙي شون لي بيچي چيڙي توڻي، شجائي منڪ بادشاه
 را غلوم ناهيا هان ائون نئي شهرن ۾ راکيا۔ 22 پڻ اوئي پوجاريون ري بني مول ڪونهي لي، ڪيونڪه بادشاه ري طرفون پوجاريون نئي شجو ڪئين
 ملتو هان پوجاري اوئي ۾ کاوتا۔ ائني ري ڪري اوئون آڀري بني ڪونهي بيچي۔ 23 ائني تي يوسف منڪون نئي ڪهيو ڪه، ”جوئو، آج مهني توئي
 هان تونري بني بادشاه ري نون تي مول ليئي هي۔ ائني ري ڪري تي آڀري شارو ايت شون بيچ لئو هان بني ڪرو۔ 24 پوک رو پونچون حصو بادشاه
 ني ڏيا هان باقي چار حصا تورا هوشي۔ اوج تونري هان تونري خاندان ري شارو کاوڻ ري شارو هوشي هان بني ۾ پوکڻ ري شارو پي هوشي۔“
 25 اوئون ڪهيو ڪه، ”سائين، تي تو مهوري حياتي بجائي هي هان مهون تي مهروني ڪي هي، ائني ري ڪري همي مهني بادشاه را غلوم هون۔“
 26 پڇي يوسف اي قانون ناهيو ڪه هر پوک رو پونچون حصو بادشاه ني ڏينو جاوي۔ اي قانون مصر مُلڪ ري بني ري شارو آج توڻي هي۔ پڻ رگو
 پوجاريون ري بني بادشاه ري ڪونهي هوئي۔

يعقوب ري وصيحت

27 يعقوب را اولاد مصر مُلڪ ۾ جشن ري علائقي ۾ ريتا هان اوت اوئون آڀري ملڪيت نائي هان او آبادي ۾ تموم گهڻا هوتا گيا۔ 28 يعقوب مصر
 مُلڪ ۾ شتري شال رهيو۔ يعقوب ري شجي عمر هيڪ شئو ستيتالي شال هوئي۔ 29 پڇي جڏي يعقوب مرڻ آو هتوم، تو اوئي آڀري ڏيڪري يوسف
 ني اٿائي ڪهيو ڪه، ”مهروني ڪري تو مهاري ساڻل تي آڀرو هاڻ راکي شونش لي ڪه مهاري مرڻ شون پڇي تو مهني ايت مصر مُلڪ ۾ ڪونهي
 بُوري، 30 پڻ تو مهني مصر مُلڪ شون لي جائي مهاري باپ ڏاڏون ري مُڪومون ۾ بُوري۔“ يوسف بلتي ڏيني ڪه، ”آبا، جون تو ڪئي، هون ائوج
 ڪرين۔“ 31 پڇي يعقوب ڪهيو ڪه، ”تو مهني شون شونش لي۔“ ائني تي يوسف شونش لئو۔ پڇي يعقوب آڀري پڇوئي تي شروئي آئي پاشي آڀرو
 ڪونڌو جُهڪائي ايشور رو شڪر ڪيو۔

يعقوب ري افرائيم هان منسي ني اشيرواد

1 ڪئينڪه نيم شون پڇي ائون هويو ڪه ڪي منڪ يوسف ني ڪهيو ڪه، ”تارو باپ بيمار هي۔“ ائني ري ڪري يوسف آڀري
 48
 بيئون ڏيڪرون منسي هان افرائيم ني آپ پيڙا لي آڀري آبا ني جوئڻ گيو۔ 2 جڏي يعقوب ني ڪي شٽايو ڪه، ”تارو ڏيڪرو يوسف
 تئي جوئڻ آوي پڙيو۔“ تو اوئي همت ڪي هان آڀري پڇوئي تي ائي پينو۔

3 پڇي يعقوب يوسف ني ڪهيو ڪه، ”قدرت آئي ايشور مهني ڪنعان مُلڪ ري لوز شهر ۾ درشن ڏينو هان برڪت ڏيني 4 هان ڪهيو ڪه هون
 تاري پيڙهي ني بدائين هان او اتر تو گهڻا هوشي ڪه اوئي شون تموم گهڻي قبيلون آئي هيڪ موتي قوم هوشي۔ تي شون پڇي اي مُلڪ تاري پيڙهي
 ني هميشا ري شارو ڏين۔ 5 ائني ري ڪري تارا بيئي ڏيڪرا جڪو مصر مُلڪ ۾ مهاري اوڻ شون پيل جايام، او مهارا هي، يعني روبن هان شمعون،

ايئون آلي كار افرائيم هان مُنسي پي مهارا هوشي. ⁶ پڻ همي جكو اولاد اوئون شون پيچي تارا هوشي، او تارا كهيجشي، او افرائيم هان مُنسي ري نون كيئوڙي وراثت آلي ملكيت ۾ حصيدار هوشي. ⁷ ايني ري ڪري جڏي هون فدان ارام ري علائقي شون آوتو پڙيوم، تو مارگ ۾ تاري ما راخلم، ڪنعان مُلك ري افرات شهر ري نيڙو دم ڏينو هان مهني اوئي ني افرات، يعني بيت لحم شهر ڏينما جاوڻ آلي مارگ تي هيڪي پاشي مٽي حوالي ڪي. “

⁸ پيچي اسرائيل، يعني يعقوب، يوسف ري ڏيڪرون ني ڏينام، تو اوئي شون پوچو ڪم، ”آي ڪٿ هي؟“ ⁹ يوسف آيري ابا ني بلٽي ڏيني ڪم، ”آي مهارا ڏيڪرا هي، جڪو ايشور مهني ايت ڏينا هي.“ يعقوب ڪهيو ڪم، ”ايئون ني مهني ڪڍي لي آم، تو هون ايئون ني ايشوراد ڏينون.“ ¹⁰ يعقوب ري نظر ڏوڪرو هوڻ ري ڪري گهت هتي هان اوئي ني ڪئين پي نظر ڪونهي آوتو. ايني ري ڪري يوسف اوئون ني آيري ابا ري نيڙو لي آيو هان يعقوب اوئون ني مينڪي ڏي آيري چاتي شون لگايا. ¹¹ پيچي يعقوب يوسف ني ڪهيو ڪم، ”مهني تو ڪو پي اُميد ڪونهي هتي ڪه هون تارو مونڏو جوئين، پڻ ايشور تو مهني تارا اولاد پي بتايا هي.“ ¹² پيچي يوسف آيري ڏيڪرون ني آيري ابا ري گوڏون شون الگا ڪينا هان آپ اوئي آگهي نيمو هان پگي پڙيو. ¹³ پيچي يوسف، افرائيم ني آيري شاجي هات شون جهالي يعقوب ري ڪاڀي پاشي اڀاڙيو هان مُنسي ني آيري ڪاڀي هات شون جهالي يعقوب ري شاجي هات اڀاڙيو. ¹⁴ مُنسي موتو هتو هان افرائيم نيمو هتو، پڻ يعقوب جوڻ ڪري آيو شاجو هات افرائيم ري ماڻي تي راڪيو هان ڪاڀو هات مُنسي ري ماڻي تي راڪيو. حقيقت ۾ موتو تو مُنسي هتو. ¹⁵ پيچي يعقوب، يوسف ني ايشوراد ڏي ڪهيو ڪم،

”ايشور، جڪي ني مهارو ڏاڏو ابراهيم هان مهارو ابا اضحاق،

آيري پوري زندگي منتا رهيا،

اوڻيج ايشور سجي عمر،

آج ڏن توڻي مهني سنڀاليو.

¹⁶ اوج ايشور ايئون چوڪرون ني برڪت ڏي.

ايشور ري جڪي فريشتي مهني هر مُصبيت شون بچايو،

اوج ايئون ني هر مُصبيت شون بچاوي.

مهارو هان مهاري باپ ڏاڏي ابراهيم هان اضحاق را نون

ايئون چوڪرون شون بيتا ري

هان ايئون ري بيڙهي ڌرتي تي تموم گهڻي هووي.“

17 يُوسف آي جوئي خوش ڪونهي هيوو ڪه اُوئي ري آبا رو شاجو هات اِفرائيم ري ماڻي تي راکيوڙو هي. اِيني ري ڪري او آپري آبا رو شاجو هات اِفرائيم ري ماڻي شون هتائي مُنسي ري ماڻي تي راکڻ لاگو. 18 پڇي يُوسف آپري آبا ني ڪهيو ڪه ”آبا، اِئون ني ڪر، ڪيونڪه موتو ڏيڪرو آي هي، تُو آبرو شاجو هات اِيني ري ماڻي تي راک.“

19 پڻ يعقوب ڪونهي منبو هان ڪهيو ڪه، ”ڏيڪرام مهني خبر هي ڪه موتو ڪڻ هي. مُنسي شون هيڪ موتي قوم هوشي هان آي موتي نون آڻو هوشي، پڻ اِيني رو نينو پائي اِفرائيم اِيني شون پي موتو هوشي هان اِيني ري پيڙهي شون تموم گهڻي قومون هوشي.“

20 يعقوب اُوئي ڏن ائون ني اِشيرواد ڏيني هان ڪهيو ڪه،

”اِسرائيلي قوم را منڪ ٿارو نون لي بيجون ني اِئون اِشيرواد ڏيشي ڪه،

’ايشور توني اِفرائيم هان مُنسي آلي ڪار ڪامياب ڪري.“

اِيني نموني يعقوب، اِفرائيم ني مُنسي شون موتو ڪيو.

21 پڇي يعقوب يُوسف ني ڪهيو ڪه، ”هُن مرڻ آڻو هون، پڻ ايشور تون پيڙو ريشي هان او توني آڻي باب ڏاڏون ري مُلڪ ۾ پاڇا لي جاشي.

22 هون تني ٿاري پايون شون وڌيڪ بني رو حصو ڏيون هون. آي او علائقو هي جڪو مهني اموري قوم شون جنگ ڪري ڪنيو هي.“

يعقوب ري آخري باتون

1 يعقوب آپري ڏيڪرون ني آڻايا هان ڪهيو ڪه،

49

”تي شجائي پيڙا هوني مهاري باتون سُڻو،

ڪه آڻ آلي ڏنون ۾ تون شون ڪي ڪي هوشي.

2 اي يعقوب ري ڏيڪرون، تي شجائي پيڙا هوني سُڻو

هان مهاري بات تي ذهيون لگائو.

3 اي روين، تُو مهارو مويي ڏيڪرو هي،

تُو مهاري طاقت هي

هان مهاري جواني رو پيلڪو ڦل.

بيشڪ تُو تموم گهڻو عزت آڻو هان طاقت آڻو هي.

4 پڻ تُو هوڏ ري پوڻي آلي ڪار هي،

جڪو ڪڏي پي اُپتو ڪونهي،

ڪيونڪه تُو آڀري نڱي ما پيڙو سُوتو

هانَ اِئي نمُوني تِي آڀري ٻاپ ري بي عزتي ڪي-

اِئي ري ڪري همي تِي ڪو پي عزت ڪونهي ملي-

⁵ شمعُون هانَ لاوي، تِي بيئي پائي هيڪ جهڙا هو-

تونري تلوارون ظلم را هتيار هي-

⁶ هُون تونري صلاح تي ڪڏي پي ڪونهي بون

هانَ نڪو تونري تولي ۾ شامل هوئون-

ڪيونڪه تون ريش ۾ خُون ڪيئا

هانَ آڀري مرضي شون ڍگون ني لولها ڪيئا-

⁷ لعنت هي تونري ريش تي جڪو تموم گهڙي هتي-

لعنت هي تونري ظلم تي جڪو تموم گهڙو هتو-

تونري پيڙهي آڀري قوم ۾ هانَ اسرائيل مُلڪ ۾ ٻڪري جاشي-

⁸ اي يهودا، ٿارا پائي ٿاري بڪوڻ ڪرشي،

تُو آڀري دشمنون شون ڪتي جائِي

هانَ ٿاري پايون را اولاد تِي آگهي جهڪشي-

⁹ اي مهارا ڏيڪرا يهودا، تُو جوان شينهن جهڙو هي،

جڪو جنار رو شڪار ڪري بُوڻو جاوي هي

هانَ شينهن آلي ڪار چپ هڻي بينو ري هي،

ٿاري ڪُن حركت ڪرشي؟

¹⁰ اي مهارا ڏيڪرا يهودا، ٿاري پيڙهي شون بادشاهي،

ڪڏي پي ختم ڪونهي هووي

هانَ او هميشا توڻي بادشاهي ڪرتا ريشي-

جتري توڻي او شاچو بادشاه ني آوي،

جڪي آگهي قومون جُھڪشي.

11 ٿاري پيڙهي ري منڪون ري انگورون ري بيلون

اتري تو گهڙي هوشي،

ڪه او آڀرا جوان گڏا اوئون بيلون شون بوندشي

هان اوئون ڪڍي انگورون رو رس اترو تو گهڙو هوشي،

ڪه او آڀرا گاپا انگورون ري رس شون ڏوشي.

12 اوئون ري اونڪي انگورون ري رس ري ڪري راتي هوشي،

هان اوئون را ڏونت ڏوت ري ڪري آڇا هوشي.

13 اي زبولون، ٿاري پيڙهي شموندر ري ڪپ تي ريشي،

جيت بيڙا اُڀي هي.

اؤون ري علائقي ري حد صيدا شهر توڙي هوشي.

14 اي ايشڪار، ٿاري پيڙهي جوان گڏي آڻي ڪار مضبوط هوشي،

جڪي ماڻي پيئي پاشا بورا ستيوڙا هوڙي هي

هان او بچ ۾ پينو ري هي.

15 ٿاري پيڙهي آروم ڪرڻ ري سُني جگها

هان سُنو علائقو ڏيڪي،

آڀرو ڪوندو پار ڪنڻ ري شارو جُھڪاشي،

بيشڪ اوئون ني مجبوري ۾ غلوم هوڙي ونگار ۾ ڪوم ڪرڻو پڙي.

16 اي دان، ٿاري پيڙهي اسرائيلي قوم ري بيجون قبيلون آڻي ڪار

آڀري قوم رو انصاف ڪرشي

17 هان او مارگ تي پينوڙي زهريلي ناگ آڻي ڪار هوشي،

جڪو گهوڙي ري ڪر تي ڏنگ هڻي هي،

تو اوڙي رو سوار لاري ڪري هي.

18 پڇي يعقوب پرائنا ڪري ڪهيو ڪم

”اي پرميشورم هون تاري مڱتي ري انتظار ۾ هون.“

19 يعقوب جد ني ڪهيو ڪم

”تاري پيڙهي تي ڌاڙيلون را تولا حملو ڪرشي،

پڻ او پاچا بلي ائون تي حملو ڪري ائون ني ناشاڙي چوڙشي-

20 اي آشم تاري پيڙهي ري منڪون ري بني ۾ سئو ڌون هوشي،

جڪي شون بادشاهون ري شارو تموم سئو طعوم تيار هوشي-

21 اي نفتالي، تاري پيڙهي هيرن آلي ڪار هوشي،

جڪي را قليا تموم گهئا ڦوترا هووي هي-

22 اي يوسف، تو قلدار بيل آلي ڪار هي،

جڪو پوڻي ري ندي ري نيڙي لاگوڙي هووي هي،

جڪي ري تائي پيت تي بڪريوڙي هووي هي-

23 دشمن تيرون شون تاري پيڙهي تي حملو ڪرشي

هان ائون ني مارشي ڏڪ ڏيشي-

24 پڻ تاري پيڙهي ائون ني هراشي،

ڪيونڪه آڀري ڪمون جهالڻ ري شارو،

ائون ري هاتون هان بهيون ني

قدرت آو ايشور طاقت ڏيشي،

جڪي تي مهارو وشواس هي-

اوج ايشورم اسرائيلي قوم رو سنپالڻ آو هان رڪالو هي-

25 مهارو ايشورم تاري سڄي پيڙهي ري مدد ڪرشي-

اوج قدرت آو ايشورم ائون ني آڪاش شون

هان ڌرتي شون تموم گهڻي برڪتون ڏيشي

هانَ او اُونونَ ني اولاد ري برکتون پي ڏيشي،

ڪه او تموم گهڻا هونِ جاوي.

26 تاري شارو مهاري آي آشيرواد،

مهاري باپ ڏاڏون ري پرائنئون شون وڌيڪ

هانَ زمونَ ري جبلون ري چوتيون شون پي موتي هي.

اي يوسف، ايشور ڪري ڪه آي آشيرواد تي هوي،

ڪيونڪه تُو آيري پايون ۾ موتو ڪيڙو هي.

27 اي بنيامين، تاري پيڙهي بگهڙ جهڙي خطرناڪ هوشي.

او ساڪلي تارهي شڪار ڪرشي

هانَ شام رو ڪوشيوڙو سيمون بلاشي.

28 ايئي نموني يعقوب آيري هر هيڪ ڏيڪري ني اُونونَ ري حساب شون برکتون ري شارو آشيرواد ڏيني. اوني ري اينون بارهون ڏيڪرون شون

اسرائيلي قوم را بارهي قبيل هيا.

يعقوب ري موت

29 پيچي يعقوب آيري ڏيڪرون ني سمجهايا ڪه، ”همي هون مرڻ آتو هون هانَ آيري باپ ڏاڏون شون جائي ملين. ايئي ري ڪري مرڻ شون پيچي

مهني باپ ڏاڏون ڪڍي اوني چر ۾ راکيام جڪو عفرون جتي ري بني ۾ هي. 30 آي مڪفيلآي چر جڪو ڪنعان ملڪ ۾ ممري نون ري بني ري

شومهو هي. آي چر مهاري ڏاڏي ابراهيم اوني بني شوڏي عفرون جتي شون مول لي هتي ڪه او مڪومون ري شارو آبي وراثت هوي. 31 اوت مهارو

ڏاڏو ابراهيم، ڏاڏي شارون مهارو ابا اضحاق هان مهاري ما ربقا ٻوريوڙا هي هان اوت مهني آيري لگائي ليها ني پي ٻوري هي. 32 آي بني هان چر

جتي قوم شون مول ليئوڙي هي.“ 33 پيچي جڏي يعقوب آيري ڏيڪرون ني سمجھائي هئو ڪيئو، تو پيچي اوني آيرا هات پگ پچوڙي تي سڏا ڪيئا

هان دم ڏي آيري باپ ڏاڏون شون جائي مليو.

يعقوب ني ٻورڻ ري تياري

1 پيچي يوسف آيري ابا ري لاش ني باٺ گهاتي هان روڻن هان مينڪي ڏيوڻ لاگو. 2 يوسف سرڪاري حڪيم آتايام جڪو شرا

مسالا لگائي لاش سنيالنا. يوسف اُونونَ ني حڪم ڏينو ڪه، ”مهاري ابا ري لاش تي شرا مسالا لگائو.“ پيچي اُونون حڪيمون

يعقوب يعني اسرائيل زي لاش تي شرا مسالا لگايا. ³ ايئي كوم ۾ پورا چاليه ڏن لاگام ڪيونڪه شرا مسالا لگاڻ ۾ اترج ڏن لاگتا. مصري منڪ يعقوب ري شارو ستر ڏن ماتم ڪرتا رهيا.

⁴ پڇي جڏي ماتم را ڏن پورا هويام، تو يوسف مصر ملڪ ري بادشاه ري وزيرون ني ڪهيو ڪم، ”تي مهربوني ڪري بادشاه ني شٽائو ڪم، ⁵ مهاري ابا مهني شونش ڏيرايو هتو ڪم، ’مهاري مرڻ شون پڇي مهني ڪنعان ملڪ ۾ اوني مڪوم ۾ راڪي، جڪو مهني آيري شارو نڙايو هي-‘ ايئي ري ڪري مهربوني ڪري مهني موڪل ڏي ڪه هون جائي آيري ابا ني پوري پاچو ائون.“ ⁶ پڇي بادشاه يوسف ني ڪهيو ڪم، ”جون تي آيري باپ شون شونش ليئو هتو، ايئوج اوني ني پور.“

⁷ پڇي يوسف آيري ابا ني بورڻ ري شارو بئير هويو. اوني پيڙا بادشاه را تموم گهڻا وزير، آفيسر هان مصر ملڪ را موتا موتا منڪ پي گيا. ⁸ يوسف رو خاندان، اوني را پائي هان اوني ري باپ ري گهر آلا شجائي اوني پيڙا گيا. او رگو ٻال، ريون ٻڪري هان ڍور ڍگا جشن ري علائقي ۾ چوڙي گيا. ⁹ يوسف پيڙا گهوڙا گاڏا هان ائون را سوار پي گيا. ايئي نموني منڪون رو موتو تولو اوني پيڙو گيو.

¹⁰ جڏي او يردن دريا ري پيلوڙي پاشي آند ري ڏوئون آلي پڙ ڪڍي پڳام، تو ائون زور شون ڏڪ آو ماتم ڪيو. اوڻ يوسف آيري ابا ري ڏڪ ۾ شات ڏن ماتم ڪيو. ¹¹ جڏي ڪنعان ملڪ آون آند ري پڙ تي اهڙو ماتم ڏينو، تو ڪيوڻ لاگا ڪم، ”مصري قوم رو ماتم، تو تموم گهڻو ڏڪ آو ماتم هي.“ ايئي ري ڪري اوني جگهه رو نون ايل مصرئيم هويو، جڪي رو مطلب هي، ”مصري قوم رو ماتم.“ اي جگهه يردن دريا ري پيلوڙي پاشي هي.

¹² يعقوب جون آيري ڏيڪرون ني ڪهيو هتو، ايئوج ائون ڪيو. ¹³ ائون اوني ني لي جائي ڪنعان ملڪ ۾ ممري جگهه ري شومهو مڪفيللا بني ري چر ۾ پوريو. اي جگهه ائون ري ڏاڏي ابراهيم، عفرون جتي شون مول لي مڪومون ري شارو آيري ملڪيت ڪري راڪي هتي. ¹⁴ يوسف آيري ابا ني پوري آيري پايون هان شجي منڪون پيڙو مصر ملڪ ڏيشا پاچو آيو.

يوسف رو آيري پايون ني پروسو ڏيوڻ

¹⁵ يعقوب ري مرڻ شون پڇي يوسف را پائي آبت ۾ ڪيوڻ لاگا ڪم، ”هوئي شگهي ڪه يوسف آيون شون ڏشميني راڪي هان آڙي شجي برائي رو بدلو لي.“ ¹⁶ ايئي ري ائون يوسف ني اي ڪئي ميلو ڪم، ”ابا، آيري مرڻ شون پيل، مهوني اي حڪم ڏينو هتو ڪم، ¹⁷ تي يوسف ني ڪهيا ڪم، تارا پائي تارا ڏوهي هي، ايئي ري ڪري تو ايئون ني معاف ڪري.“ همي مهربوني ڪري مهورو ڏوه مهوني معاف ڪم، ڪيونڪه مهني پي اوني ايشور ني منون هون، جڪي ني آڙو ابا منتو.“ يوسف اي باتون شئي روڻ لاگو.

¹⁸ پڇي يوسف را پائي اوني ڪڍي گيا هان اوني آگهي جھڪي ڪيوڻ لاگا ڪم، ”جو، مهني تارا غلوم هون.“ ¹⁹ يوسف ائون ني ڪهيو ڪم، ”پيڄو ني، ڪي هون ايشور هون؟ ²⁰ تون تو مهني شون برائي ڪي هتي، پڻ ايشور اوني ري بدلي پلائي ڪي ڪه تموم گهڻا منڪ بچي جاوي،

جون هٿون هوڙي پڙيو. ²¹ ائني زي ڪري ٿي ٺپ ني بيناجو. هون ٿونري هان ٿونري خاندان ري سنپال ڪرتو رئين. اهڙي نموني اوني پريم شون آپري پايون ني حوصلو ڏي ڀروسو ڏيرايو.“

يوسف ري موت

²² يوسف هان اوني زي پايون را خاندان مصر ملڪ ۾ رهيا. يوسف هيڪ سئو ڏس شال جيتو رهيو. ²³ يوسف افرائيم ري تيجي پڙهي ڏيني هان منسي ري ڏيڪري مڪير را اولاد پي ڏينا هان اونون ني رماڙيا.

²⁴ پچي يوسف آپري پايون ني ڪهيو ڪم ”مهاري مرڻ رو تيم نيڙو هي. ايشور ٿوني ڪڏي پي ڪونهي پونٿري. او ٿوني ائني ملڪ شون ڪاڍي اوني ملڪ ۾ لي جاشي، جڪي رو واعدو اوني شونش لي آڀي باپ ڏاڏي ابراهيم اضحاق هان يعقوب شون ڪيئو هتو.“ ²⁵ پچي يوسف اسرائيلي قوم يعني آپري پايون ني شونش ڏي ڪهيو ڪم ”ايشور ضرور ٿوني ياد ڪرشي. ائني زي ڪري جڏي ٿي ايت شون جائوم تو مهاري هاڏڪي آپ پڙي ضرور لي جايا.“

²⁶ يوسف هيڪ سئو ڏس شال ري عمر ۾ مري گيو. اوني ري لاش تي شرا مسالا لگايا هان اوني ني مصر ملڪ ۾ تائوت ۾ راکيو.